PAZARTESİ
2
AĞUSTOS
1937

TAN EVİ
İstanbul - Ankara Caddesi
TELEFON : 24318, 24319, 24310
TELGRAF : TAN İSTANBUL
ÜÇÜNCÜ SENE — No. 822
5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

Yeni Çocuk Ansiklopedisi

62 Cilt Kuponu — 30 kupona mukabil bir cilt (300) kuruştur.

Cüz Kuponu 208 — 10 kupona mukabil bir cüz 7½ kuruştur.

UZAK ŞARKTA

Çinliler Harp Cephesine Trenler Dolusu Asker ve Malzeme Gönderiyorlar

Yeni Bir Japon Bombardımanı Neticesinde 1000 Kişi Daha Öldü, İki Taraf Arasında Büyük Bir Harbe İntizar Ediliyor

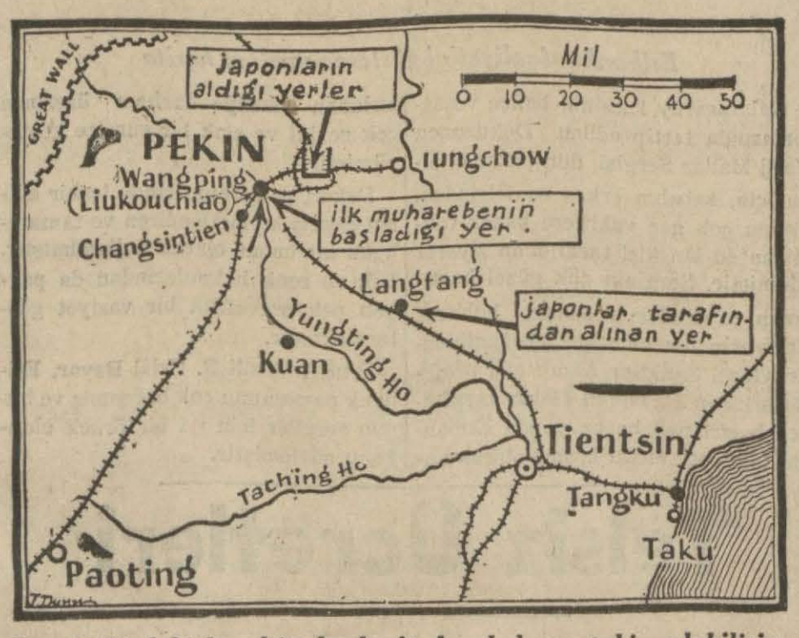

Şimali Çindeki harekâtı bu haritadan kolayca takip edebiliriz

Londra, 1 (TAN) — Şimali Çinde Japon ve Çin kuvvetleri arasındaki harp harekâtı yeni bir safhaya girmek üzeredir. Her ne kadar Çin orduları ilk hamlede ağır bir bozguna uğramışlarsa da Japon cephesinde de bozgunluk alâmetleri belirmiş bulunuyor.

Bugün alman en yeni haberlere göre, Şimali Çinde bütün trenler, cepheye taze kuvvetler götürmektedir. Bunun neticesi olarak şu birkaç gün içinde çok mühim çarpışmalar [illegible]. Fakat Japon tayyareleri, geniş mikyasta faaliyet göstererek, Çinin askerî nakliyatını felce uğratmak istiyorlar. Nitekim, Japon keşif tayyareleri yirmi askerî trenin Pekin — Hankeu hattının cenubunda bir noktaya doğru gittiğini, ve beş trenin de Tien-

(Arkası 10 uncuda)

Tarihî Bir Fırsat

Ahmet Emin YALMAN

(Vaktiyle ticarî sınaî inkılâpların haricinde kaldık. Zararını çektik. Havacılık inkılâbından uzak kalmak çok yazık olur.)

Asırlarca evvel Hint denizlerinde bir çarpışma oldu. O denizlerde dolaşan Türk ve Arap gemileri, oraları için tamamile yabancı bir bayrakla karşılaştılar. Bu bayrağın sahipleri Ümitburnunu dolaşan, şark ticareti için yeni bir yol açan Portekiz gemicileri idi. Arada harp oldu ve Portekizliler kazandılar.

Bu çarpışma, Osmanlı tarihinin asıl dönüm noktasıdır. Şarktan gelen eşyayı, bilhassa Avrupanın o zamanlar şiddetli bir ihtiyaç saydığı baharatı almak için Beyrut limanına giden Venedik gemileri bir gün

Şark ticareti, Afrikanın etrafında dolaşmak suretile ucuz bir denizyolu bulmuştu ve kervan ticareti sönmüştü.

Bundan sonra dünyada bir ticarî inkılâp oldu. Bütün dünyanın siması değişti.

Biz bunun haricinde kaldık. Asyaya giden büyük cadde artık bizim topraklarımızdan geçmiyor, bunun bereketinden ve hareketli kuvvetinden mahrum bulunuyorduk. Koca memleket, havası boşanmış bir balon gibi, sönmiye ve kurumıya yüz tuttu.

Ticarî inkılâptan sonra gelen sınaî inkılâba yabancı kaldık. İktısadî âmillerin mânasını anlamıyan nesiller memleketin sukutuna karşı boş yere çırpındılar. Günün birinde imparatorluk mirasçılarının elinde öldü, gitti.

Büyük Önder, tamamile yeni bir ruhla Türkiye Cümhuriyetini kurdu. Yeni Türkiye, ticarî ve sınaî inkılâbın, asırlardanberi ihmale uğrıyan âmillerini Türk varlığı içine soktu. Tarih ölçülerile göz açıp kapayacak bir zaman içinde harikalı bir ileri hareketin feyiz dolu neticelerini görmiye başladık.

Maziden bize bir çok gerilikler kalmıştır. Yeni gidişin projektörlerini bunlar üzerine bir tek an içinde çeviremiyoruz. Böyle hareket edecek olursak bütün yaptıklarımız sathî kalır. Bizim çalışma usulümüz, temerküz usulüdür. Sırasile bütün dikkatimizi bir saha üzerine topluyoruz ve orada tamamile yeni bir temel, yeni bir ruh, yeni bir çalışma usulü kuruyoruz.

Bugüne kadar sırası henüz gelemiyen hareketlerden biri havacılıktır. Bir müdafaa vasıtası diye havacılığı hiç şüphesiz ihmal etmedik. Türklerin havacılıkta büyük bir istidat ve kabiliyet sahibi bir millet olduğunu iddia etmek caizdir. Hava kıtalarımızın içinde dünyanın en üstün bir havacı ruhu kurulmuştur. Seneden seneye bunun hayret verici alâmetlerini ve neticelerini görüyor ve iftihar ediyoruz.

Yalnız ne yazık ki, bir ticarî hareket ve bir münakale vasıtası sıfatile dünya havacılığına tamamile yabancı kaldık.

(Arkası 10 uncuda)

BELGRAD'DA 3 - 1 KAYBETTİK

Galatasaray Bayramı Çok Muhteşem Oldu, Fakat Admira 4 - 1 Galip Geldi

Admira - Galatasaray maçından cazip bir enstantane

Memlekette sporu temelleştiren Galatasaray klübümüz dün 33 üncü yıldönümünü, bütün İstanbulluların alkışları arasında, çok zengin bir spor bayramı halinde kutladı. Dün Taksim stadyomunda Galatasaraylıları çok dinç olarak seyrettik ve bütün müsabakalarda olgunluklarını tekrar baştan alkışladık.

Viyanalı Admira takımile Galatasaraym birinci takımı arasındaki futbol maçını ise Viyanalı misafirler 4-1 kazandılar.

Dünün [illegible] ve heşçil hulmarası Matbuat takımı ile mütekait Galatasaraylılar arasındaki futbol maçı idi ve bunda biz gazeteciler bir gol atarak galip olduk.

Belgradda Türk — Yugoslav millî Futbol maçını da 3—1 Yugoslav takımı kazandı.

Bütün bu spor hâdiselerinin zengin tafsilâtı spor sayfamızdadır.

Dün Matbuat takımile oynıyan Galatasaray mütekaitleri

Dünkü Admira - Galatasaray maçında bir çarpışma

27 Sene Zindanda Kalmış!

Gözleri Kör Olarak Zindandan Çıkarıldı

Pariste çıkan Paris - Soir gazetesinin Kahireden haber aldığına göre, orada geçen gün acı bir aile faciası meydana çıkarılmıştır.

Vaka şöyle cereyan etmiştir:

Kahirenin en eski köşelerinden biri olan Seyyide Zeynep mahallesinde, oturmakta olan Şeyh Mehmet Salâhattin adlı bir adam, Elhanefi caminde Kuran okumakla ve vaız vermekle kendine bir geçim yolu bulmuş ve şöhret temin etmişti. Mehmet Salâhattin basık bir tuğla evde oturan ve gayet çekingen yaşıyarak, akrabalarından pek az kimseleri evine kabul eden esrarengiz bir adamdı.

Geçen gün, uzun süren bir hastalıktan sonra ölen bu muhterem (!) zatın evine giren ziyaretçiler, bodrum katında bir konsolun örttüğü gizli bir kapı bulmuş ve açmıya çalışmışlardır. Fakat bütün uğraşmalar boşa gitmiş ve kapının balta ile kırılmadan açılamıyacağı anlaşılmıştır.

Çağırılan polis memuru kapıyı kırınca ufak bir mazgaldan içerisine pek az ışık giren bir mahzenle karşılaşmışlar ve içeri giren ziyaretçiler, öğürtücü bir küf kokosiyle karşılaşmışlar ve ilk bakışta mahzeni boş sanmışlardır. Fakat gözler loşluğa alışınca, bir köşede oturan ve uyur gibi görünen bir adam, nazarı dikkati celbetmiştir. İçeriye bir fener getirildiği zaman, ziyaretçiler, bu yarı çıplak adamın kar şısında dehşet içinde kalmışlardır.

Mahzendeki adamın sakalları beline kadar varıyor. Gözleri, mânasız bakışlarla bakıyor, kendisi bacak bi-

(Arkası uncuda)

Ordumuz Manevra Sahasında

Muhtelif Birliklerimiz Trakyada Toplanıyor

Ayın 22 sinde Yapılacak Büyük Geçit Resmi Çok Parlak Olacak

Şanlı ve heybetli süvarilerimiz

Büyük Trakya manevraları için ordumuz harekete geçmiş bulunuyor. Muhtelif sınıflara mensup kıtalarımız, manevra için tahsis edilmiş olan sahada toplanmak üzere yürüyüşe geçmişlerdir. Motörlü topçularımızla sahra ve dağ topçu bataryalarımızdan manevra emrini almış olanlar, manevra sahasında tecemmü etmek üzere hareket halinde bulunuyorlar. Bu ayın 17 sinde başlıyacak olan manevralar 2 gün sonra, yani 19 ağustosta en heyecanlı tezahürlerini yaşıyacaktır. Genelkurmay Başkanımızın nezaretleri altında cereyan edecek olan büyük Trakya manevralarımız, dost ve müttefik devletler erkânıharbiye heyetlerinin huzurlarile yapılacaktır. Bu heyetler bu hafta içinde memleketimize gelmiş bulunacaklardır.

Bir Günde 134 Kişi Yakalandı

Belediye zabıtası memurları, dün, muhtelif semtlerde belediye nizamlarına aykırı hareket eden şehirlilere karşı mücadeleye devam etmişlerdir. Dün 42 kişi tramvay ve vapurlardan durmadan atlamış ve bunlardan para cezası alınmıştır. Fatih belediye mıntakasında da iki kişi, bostanlarını lâğım suyu ile sularken cürmü meşhut halinde yakalanmış ve derhal kanuni takibata geçilmiştir. Yine Fatih mıntakasında 2 kişi caddeyi işgal ettiği için, 5 kişi muayene cüzdanına sahip olmadığı için, 13 kişi de caddeleri ve sokakları kirlettikleri için suçlu olarak yakalanmışlardır. Beyoğlunda da dün 55 kişi muhtelif belediye suçlarından takibata uğramışlardır. Beşiktaşta da 15 kişi yine belediye suçlarından dolayı ceza görmüşlerdir .

Dün bütün Istanbulda 350 kadar serseri kedi yakalanmıştır.

Bugün "TAN" da

Ikinci sayfada: Nevzat Vahdettinin Saray ve San Remo hatıraları..

Beşincide: Tarihte meşhur tâunlar..

Yedincide: Paris Sergisi ve şehirden röportajlar..

Bir kamyon Çarpışmasında 9 kişi yaralı

Adana, (TAN) — Mihmandar köyü civarında feci bir kamyon kazası olmuştur. Fevziye köyünden Adanaya gelmekte olan şoför Kenanın idaresindeki kamyon, Ali oğlu Reşidin idaresindeki kamyonla çarpışmıştır.

Reşidin kamyonunda bulunan bir kadın ve yedi erkekle Reşit ağır surette yaralanmışlardır.

Şoför Kenan kamyonile beraber kaçmışsa da bilâhare yakalanmıştır.

Kazanın iki şoför arasında yapılan kamyon yarışından ileri geldiği söylenmektedir.

ALTINCI MEHMETLE HAYAT YOLDAŞLIĞIM

No. 2

Reşadın Sarayında Geçen Çocukluğum

Yazan: Nevzat Vahdettin

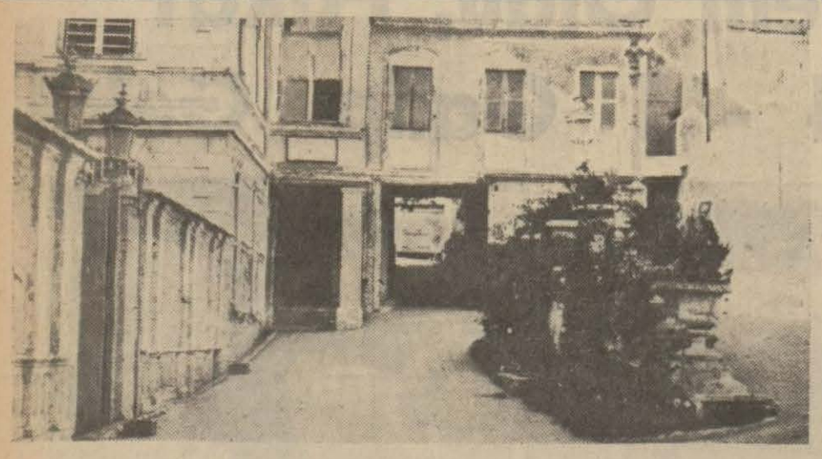

Haremden bir manzara

Ben 7, 8 yaşında iken babam öldü. Annem dört çocukla kaldı. Büyük halam benimle kız kardeşimi yanına alıp büyütmeyi teklif etti. Zavallı annem dört çocuğa nasıl bakacak, razı oldu.

Büyük halamın kocası, Sultan Reşadın Mabeyn müdürü Hüseyin Bey di. Kız kardeşimle beraber onun evine yerletşik. Fakat burada çok kalmadık.

Halam, saray için birkaç "acemi,, arandığını duymuş. Reşadın esvapçıbaşısı Sabit Beyin haremi araya girdi. Bizi acemi diye saraya kabul ettiler. Saraya girmem, Reşadın cülûsunun üçüncü senesinde oldu.

Ben, Ziyaettin Efendinin dairesine yerleştim. İyi muamele görüyordum. Kulaktan kulağa söylendiğine göre beni Ziyaettin Efendi için büyütüyorlarmış.

Bir gezmiye gittiğimiz zaman: "Güneşten yanmasın, rengi bozulmasın." diye kadın efendiler kendi elleriyle yüzüme pudra sürüyorlardı. Başım üstünde bir şemsiye tutan eksik olmuyordu.

Uzerime bu kadar titrenmesine rağmen bir sevgi ve şefkat sıcaklığı duymuyordum. Bana karşı olan alâka, serde yetiştirilmek istenilen bir çiçeğe gösterilen itinadan farklı değildi.

Muntazam tahsil görüyordum. Sultanlara verilen hususî derslerden beni de istifade ettiriyorlardı. Derslere merakım vardı. Ilk mektep programını bitirdim. Orta tahsili bitirmezden evvel Reşat vefat etti. Ondan sonra derslere devam etmedim.

Reşadı her hafta görüyordum. Cuma günleri sarayın iki üç yüz kişilik kalabalığını huzuruna kabul ediyordu. Çocukları da dahil olduğu halde hepimiz ayağını öpüyorduk.

Reşat bir bakımdan iyi bir adamdı. Kimseye ne zararı, ne de faydası vardı. Kendisi Abdülhamitten çok gadir ve tazyik çekmişti. Kimsenin fenalığını istiyecek bir adam değildi.

Hayatı, içki, musiki, ibadet içinde geçiyordu. Devletle, memleketle alâkası azdı. Kurulu ananeler içinde körükörüne yaşayıp gidiyordu. Bütün iyi kalpliliğine rağmen bu ananelerden ilerisini görecek bir kudreti yoktu. Çocuklarına evlât muamelesi etmez, onlardan baba muamelesi beklemezdi. Çocuklar, babalarından "efendimiz" diye bahsederler, baba demeyi hatıra getirmezlerdi.

Reşat, "Türk kızı" diye bana çok alâka gösteriyordu. Saray muhiti Çerkezler, Abazalar, Gürcüler, Arnavutlarla dolu olduğu için bir Türkün saray hayatına karışması, çok istisnaî bir hâdise idi.

Reşat, sarayın acemileri arasında bir Türk kızı bulunduğunu bellemiş olmakla beraber yüzlerce kişi arasında beni derhal teşhis etmezdi. Çok dalgın ve unutkan bir adamdı. Dimağı ile muhiti arasında âdeta bir perde vardı.

Beni görünce her defa yanındakilere fısıldayarak sorardı:

— Türk kızı, bu gördüğüm yavru idi, değil mi?

Tasdik cevabı aldıktan sonra beni yanına çağırır, okşar:

— Gel bakalım, Türk Nevzadı, derdi.. Sen bir Türk koncasısın.

"Nevzat" kelimesini her defa tekrar ettiği için sarayda Padişahın bana "Nevzat" adını taktığı zannedildi. Saray usulü mucibince bundan sonra saray hayatımda asıl adım tamamiyle unutuldu. Herkes beni Nevzat diye tanırdı. Yalnız Vahdettinle nikâhım, kendi adımla oldu. Vahdettin böyle istemişti.

Sarayda, hususî dairesinde bulunduğum Ziyaettin Efendiden de iyi muamele görürdüm. Bana derdi ki:

— Sen benim ahret kızımsın. Sana herkesin iyi muamele etmesini isterim. Sana fena muamele eden olursa bana bildir. Derhal haddini bildiririm.

Bana fena muamele eden yoktu. Sonraları mevki sahibi olduğum zaman ortaya bir Türklük, Çerkezlik meselesi çıkmıştı. O zaman daimî bir rekabet ve entrika mevzuu olmuştum. Fakat sarayın sessiz, sadasız, zararsız acemilerinden biri halinde iken kimse beni aldırmıyordu. Kenarda, köşede, kendi hayatımı geçirir, giderdim.

Ziyaettin Efendi, pek zavallı bir adamdı. Bir aralık damaya merak etmişti. Sabahlara kadar uyumaz, önüne gelenle dama oynardı.

Günün birinde azmi ve iradesi ayaklandı. Tıp tahsil etmiye merak etti. Babasının iradesile Tıbbiyeye girdi. Tahsilinin ne dereceye kadar ciddî olduğunu bilmiyorum. Fakat merakı, delilik derecesine varmıştı. Her eline geçenin nabzını, kalbini dinler, uzun uzadıya muayene eder, kitaplarda okuduğu bütün hastalıkları hepimiz de keşfederdi.

Bir gün Reşat söndü gitti. Saray halkı birer tarafa dağıldı. Ben kısa bir zaman Ziyaettin Efendinin Hay darpaşadaki köşkünde kaldım. Sonra saraydan ayrıldım. Küçük halam, Rejide Kâmil Beyin haremi Fatma Hanımın Anadolu Hisarındaki evine yerleştim.

Nevzat Vahdettin

(Arkası var)

Beykozlular Sivrisinekten Şikâyetçi

Son zamanlarda Beykoz ve bilhassa Çayırcaddesi şimdiye kadar görülmemiş derecede sivrisinek istilâsına uğramıştır. Bu mahallede gündüzleri bile evlerde oturmıya imkân yoktur. Bazı aileler evlerin pencerelerine bile cibinlik tülleri germiye başlamışlardır.

Çayır boyundaki mahallelerin önünden geçen şose de, yapıldığı gündenberi hiç tamir görmediği için toz deryası haline gelmiş, arabaların ve otobüslerin kaldırdığı toz bulutları bütün mahalleyi kaplamıya başlamıştır.

Belediye Varidatı Üzerinde

Istanbulun temiz, ucuz, mamur bir şehir olabilmesi için her şeyden önce belediye gelirlerinin çoğaltılması icap edeceği anlaşılmıştır. Bu maksatla belediye tarafından derin ve esaslı bir tetkik yapılmaktadır. Bu tetkik esnasında, bilhassa varidatı çoğaltmak için mevcut kanunlardan istifade edilerek hangi resimleri değiştirmek lâzım geleceği veya yeniden ne gibi resimler konabileceği araştırılmaktadır. Fakat belediye bilhassa şehre ait olması icap ederken başka eller tarafından idare edilmekte olan müesseseler meselesi üzerinde de durmaktadır.

Şimdi belediyeyi en ziyade işgal eden Akay ve Şirketi Hayriye ile henüz hukuki vaziyeti halledilemiyen Halicin birer şehir müessesesi olmaları itibariyle belediyeye devredilmeleri keyfiyetidir. Belediye bu hususta alâkadar makamlara müracaate karar vermiştir.

Japon Gemileri Geliyor

Filo Kumandanı Visamiral Koga

Yakumo gemisinin süvarisi Albay Ugaki

Öbür gün (çarşamba) limanımıza iki Japon mektep gemisi gelecektir. Gemilerden birinin adı Iwate'dir ve kumandanı da Marki T. Daigo'dur. Diğer geminin adı ise Yakuma'dır. Bunun da kaptanı Ugaki'dir. Bu iki gemilik filoya Visamiral Koga kumanda etmektedir.

Gemilerin ikisi de 1900 tarihinde tezgâhtan indirilmiştir. Biri İngiliz, biri de Alman mamulâtındandır. Haber alındığına göre, filo çarşamba günü saat 9 da limanımıza gelerek Selimiye ile selâmlaşacak, müteakiben de 31 pare topla Atatürkü selâmlıyacaktır. 9,30 da İstanbul Üssübahrî kumandanı filo kumandanını ziyaret edecek, 10 da da Amiral, Dolmabahçe rıhtımına çıkıp saraydaki deftere adını yazdıktan sonra valiyi ve İstanbul kumandanını ziyaret edecektir.

Şehir Suları Mikropsuz Bir Hale Getirilecek

Istanbul sularının mikropsuz bir hale getirilmesi için belediyede bir komisyon kurulmuştur. Bu komisyon memba suları da dahil olduğu halde bütün şehir sularının esaslı surette ıslahına ait bir proje hazırlıyacaktır.

Yerli Mallar Sergisinde

Dün Sergiyi Tamam 40 Bin Kişi Gezdi

Etibank Için Hazırlanan Pavyon Takdir Kazandı

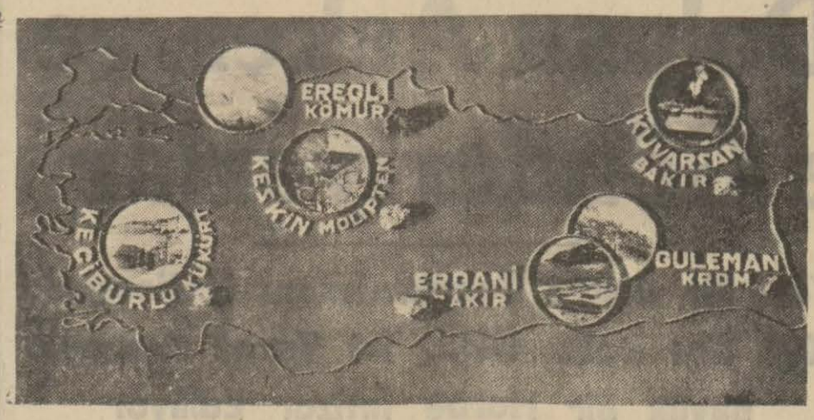

Etibankın faaliyetini gösteren madenî harita

Galatasaray lisesinin bahçe ve salonlarında tertip edilen Dokuzuncu Yerli Mallar Sergisi, dün pazar olduğu için, sabahın erken saatlerinden, akşam çok geç vakitlere kadar tahminen 40 bin kişi tarafından ziyaret edilmiştir. Serginin çok güzel hazırlanan pavyonları arasında bilhassa Etibankın pavyonu çok beğenilmiştir. Güzel Sanatler Akademisi profesörlerinden B. İsmail Hakkı tarafından hazırlanan bu pavyonda Etibankın faaliyeti, metal krome olarak hazırlanan Türkiye haritası üzerinde çok zevkli ve açık bir surette gösterilmiştir.

Dekor, pavyonun içinde teşhir edilen eşyayı kıymetlendiren ve tamamlıyan bir unsur olarak kullanılmıştır. Işık ve renk bakımlarından da pavyon pek muvaffak bir vaziyet göstermektedir.

İktısat Vekili B. Celâl Bayar, Etibank pavyonunu çok beğenmiş ve bunun sergiler için iyi bir örnek olduğunu söylemiştir.

Telsiz Ücretleri

Kanuna Göre Hazırlanan Listeyi Neşrediyoruz

Dünden itibaren meriyet mevkiine giren telsiz kanununa göre, muhtelif radyo âletlerinden her malî sene başlangıcında alınacak ücretler şöyledir:

Yalnız kulakla dinliyebilen kristal detektörlü, lâmbasız ve hoparlörsüz ahizelerden 2 lira, meskenlerden, nüfusu on binden az olan yerlerde 5 ve nüfusu on binden çok olan şehirlerde 10 lira. Kara ve hava nakil vasıtalarile, Türkiye limanları dahilinde çalışan deniz nakil vasıtalarından 10 lira, limanlar haricinde çalışan yolcu vapurlarının salon veya güverteleri ne konan tesisattan 30 lira.

Nüfusu on binden az olan yerlerde, umuma mahsus, kahvehane, çayhane, kıraatane, pastane, lokanta, birahane, gazino, sinema, tiyatro, dans salonu ve barlarda, otellerin umumî salon ve bahçelerine konan tesisattan 10 lira. 10 — 100 bin nüfuslu şehirlerde E fıkrasında sayılan umum hususî mahallere konan tesisattan birinci sınıf için 20, ikinci sınıf için 10 lira. 100 — 250 bin nüfuslu şehirlerde E fıkrasında sayılan umuma mahsus mahallere konan tesisattan birinci sınıf için 30, ikinci sınıf için 20, üçüncü sınıf için 10 lira. Nüfusu 250 binden fazla olan şehirlerde E fıkrasında sayılan umuma mahsus mahallere konan tesisattan birinci sınıf için 50, ikinci sınıf için 30, üçüncü sınıf için 20, dördüncü sınıf için 10 lira.

Halkevleri, spor klüpleri, askerî klüp ve mahfeller, hastaneler, mektepler ile belediyelerin menafii umumiyeye hâdim tesisatından 5 lira. Spor klüplerile, askerî klüp ve mahfellerden gayri klüplere, bankalara ve telsiz alıcı satan müesseselere konan tesisattan nüfusu on binden az olan yerlerde 10 lira, 10 — 100 bin nüfuslu şehirlerde 20 lira, 100 — 250 bin nüfuslu şehirlerde 30 lira, 250 bin den fazla nüfuslu şehirlerde 50 lira. Yukardaki fıkralarda sözü geçen bilûmum tesisattan ise 10 lira.

Eğer hoparlör adedi birden fazla olduğu takdirde, fazla hoparlörler için keza her sene yüzde 25 nisbetinde ücret alınır.

Haber radyoları

Kanunun yedinci maddesinin B fıkrasında yazılı abone olanlar için, matbuat ve borsa gibi haberleri almıya yarıyan hususî tesisattan keza her malî sene için 10 ilâ 100 lira, bin nüfuslu şehirlerde elli ve yüz binden yukarı şehirlerde 100 lira alınır. Posta idaresinin telsiz postalarından biri vasıtasile neşredilecek ilân ve reklâmlardan günde bir defa okunmak üzere bir gün için kelime başına 30 kuruş, 3 gün için kelime başına 25 kuruş, 12 gün için kelime başına 20 kuruş, bir ay için 15 ve 3 ay için 10 kuruş alınacaktır.

Posta telsizlerile

Posta idaresinin telsiz postalarından biri vasıtasile yapılacak transmisyonlardan beher saat ve kesri için 60 lira ücret alınır. Ancak gerek devlet müesseselerinin ve gerek hususî müesseselerin yaptıracakları bu transmisyonlar için, stüdyo ile transmisyon yapılacak mevkiler arasında vücude getirilmesi muktazi neşriyat devresi ile Telefon İdaresinin Posta İdaresi tarafından lüzum gösterilecek şekilde tesis masrafı alâkadar müesseselere aittir.

Romanyaya İthal Edeceğimiz Mallar

Romanya ticaret ve sanayi nezareti, bu senenin eylül nihayetine kadar Romanyaya Türkiyeden ithal edilecek malların bir listesini yapmıştır. Bu müddet içinde Türkiyeden Romanyaya 160 milyon leylik mal ithal olunacaktır. Bunun yüz milyon leyi kontenjana tâbi ve 60 milyon leyi kontenjana tâbi olmıyan mallardan olacaktır.

Nafıa Kadrosunda Tayinler

Nafıa Vekâleti tarafından yapılan son tayin, nakil ve terfiler şunlardır:

Vekâlet hesabına Amerikada mühendislik tahsil ederek memleketimize dönen Mehmet Zeki şose ve köprüler fen heyeti mühendisliğine, Recai yapı işleri umum müdürlüğü şehircilik fen heyeti mimarlığına tayin edilmişlerdir.

Samsun vilâyeti yapı işleri üçüncü sınıf baş fen memurlarından İhsan Çanakkale vilâyeti yapı işleri üçüncü sınıf fen memurluğuna, Manisa vilâyeti üçüncü sınıf mühendislerinden Salim, Tunceli vilâyeti mühendisliğine; Ordu vilâyeti üçüncü sınıf fen memurlarından Sabahattin Bolu vilâyeti üçüncü sınıf fen memurluğuna; Tunceli vilâyeti birinci sınıf fen memurlarından Şükrü Elâziz vilâyeti birinci sınıf fen memurluğuna, Amasya nafıa müdürü üçüncü sınıf başmühendisi Rasim İş'er Eskişehir vilâyeti Nafıa müdürlüğüne, Bursa nafıa şirket ve müesseseleri komiseri Halit Altan İzmir ve Ankara nafıa şirket ve müesseseleri komiseri Halit Kandemir de Bursa nafıa şirket ve müesseseleri komiserliklerine, demiryolları inşaat fen heyeti dördüncü sınıf baş mühendislerinden Akif Bozoğlu nafıa müfettişliğine, Ankara vilâyeti birinci sınıf mühendislerinden Aziz nafıa müfettişliğine, binalar fen heyeti mimarlarından Süreyya Tunceli vilâyeti mimarlığına, İçel vilâyeti birinci sınıf fen memurlarından Hayrettin şose ve köprüler birinci sınıf fen memurluğuna, Malatya nafıa müdürü üçüncü sınıf baş mühendisi Necmettin Akyol Kütahya vilâyeti nafıa müdürlüğüne, İstanbul nafıa şirket ve müesseseleri komiseri İhsan Yunusoğlu ile Ankara nafıa şirket ve müesseseleri komiseri Fethi [illegible] muşlardır.

Eskişehir vilâyeti dördüncü sınıf fen memurlarından Niyazi, Bilecik vilâyeti dördüncü sınıf fen memurlarından Rıza, Edirne vilâyeti dördüncü sınıf fen memurlarından Ahmet Şakir Tunceli vilâyeti üçüncü sınıf fen memurluğuna terfi suretile tayin edilmişlerdir.

İpekli Kumaşlar Kontrol Edilecek

İktısat Vekâleti, Türkiyede dokunan ipekli kumaşları, ticarette tağşişin men'i hakkındaki kanuna istinaden kontrol altına alacaktır. Bunun için kumaşların şarj ve apre dahil olmamak şartile haiz olacakları standard bir nizamname ile tesbit edilmiştir. 15 ağustosta meriyete girecek olan nizamname Devlet Şûrasından çıkmıştır. Bu nizamnameye göre tabiî ipekten maksat yabanı ve ehlî ipekböceğinin ifrazatı olan ipektir.

Petrol ve Benzin Ucuzlayınca

Gaz ve benzin fiyatları devletin teşebbüsü ve kararile mühim nisbette tenezzül ettiği için bu tenezzülden dolayı daha evvel eski fiyat esası üzerinden aktedilmiş mukavelelerin tadili ve yeni vaziyete uydurulması icap edeceği Maliye Vekâletinden alâkadar makamlara bildirilmiştir. Bu vaziyet hususî mukaveleler için dahi tatbik edileceği haber verilmektedir.

TAKVİM ve HAVA

2 Ağustos 937
PAZARTESİ

Bugünkü Hava: AÇIK

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, yurdumuzda Ege mıntakasının, Doğu ve Cenubî Anadolunun, Trakyanın açık, rüzgârların Cenubî Anadoluda cenuptan, Eğede garpten, diğer mıntakalarda şimalden esmesi muhtemeldir.

DUNKU HAVA

Dün, barometre 759 milimetre, hararet en çok 30, en az 20 santigrad olarak kaydedilmiştir. Rüzgârlar doğudan esmiştir

8 inci ay Arabî 1356	Gün: 31 Rumî 1353
Cemaziyülevvel: 24	Temmuz: 20
Güneş: 4,57 — Öğle:	12,20
İkindi: 16,16 — Akşam:	19,26
Yatsı: 21,17 — İmsâk:	2, 52

Hızır: 89

SON HABERLER

Ingiliz - Italyan Münasebetleri

İki Devlet, Yakında Pürüzlü Akdeniz İşlerini Konuşacaklarmış

Çıkan Şayialar Gittikçe Esas Peyda Ediyor.

Fransa Bu Yüzden Korkuda

Londra, 1 (TAN) — Birkaç gündenberi ortaya çıkan müstakbel İngiliz - İtalyan görüşmesi hakkındaki şayialar, resmi mahafilde katî bir tekziple karşılanmamıştır. Düne kadar İngiliz erkânı bu hususiaki suallere tasdik edici bir cevap vermemişlerse de Ademi Müdahaledeki son havanın ve alelûmum Akdeniz meselelerinin aldığı şeklin, iki devleti ergeç başbaşa konuşmıya sevkedeceği muhakkaktır.

KARŞILIKLI FEDAKARLIKLAR

Tahminlere göre, İtalyanın mali vaziyeti, İngiltere ile anlaşmayı icap ettirmektedir. Bunun için de Mussolininin Ispanya üzerindeki isteklerinden bazı fedakârlıklar yapması icap edecektir. İtalyan diktatörü bunu yaptığı takdirde İngiltere de Ispanya işlerinde bir miktar müsamahakâr davranacak ve o zaman iki devlet arasında müzakerelere müsait bir zemin hazırlanmış olacaktır.

CHAMBERLAIN'IN MEKTUBU

B. Eden'in Roma seyahati henüz teeyyüt etmemiştir. Fakat Chamberlain'in Mussoliniye Grandi vasıtasiyle bir mektup göndereceğine inanlar çoktur. Bu da varit olmasa Sinyor Grandinin, son günlerde İngiliz devlet ricaliyle sık sık görüşmelerinden doğan bazı yeni fikirleri ve belki de bazı teklifleri B. Mussoliniye götüreceği muhakkaktır.

MATBUATIN FIKIRLERI

İngiliz matbuatı Akdeniz meselesinin hür edemiyeceği fikrindedir. Fransız gazeteleri ise, Ademi Müdahale komitesinde tebellüre başlıyan İngiliz — Italyan — Alman blokunun korkusuna düştüklerini gösteren makaleler neşrediyorlar.

Fransız Gazeteleri Ne Diyor?

Paris, 1 (A.A.) — Bu sabahki gazetelerin serdetmekte oldukları müdaleaların mevzuunu Fransız — İngiliz münasebatı ile İngiliz plânının akıbeti meselesi teşkil etmektedir.

MUSSOLİNİ ŞİMALÎ AFRİKAYA FAZLA UMIT BAĞLAMASIN

Echo de Paris gazetesinde Pertinax diyor ki:

"Şayet müzakerata girişilecek ise muvaffakıyet temenni edelim. Çünkü bu müzakereler Majorque ve İbiza adalarının muvakkaten dahi olsa işgal edilmesi meselesini ihmal edemez.

Eğer İtalyan hükûmet reisi, Londra ile görüştükten sonra Şimalî Fransız Afrikasında daha sıkı basılabileceğini tahayyül ediyorsa daha şimdiden büyük bir hayal inkisarı ile karşılaşmıya hazırlanıyor demektir. İtalyan dükûmet reisi, ihtimal B. Eden ile Lord Plymouth'un Fransız tezi ile İngiliz tezi arasındaki tesanüdü teyit etmiş olduklarına pek o kadar dikkat etmemiştir. Bu tesanüt, kendisinin milletine inandırmak istediği vaziyet hilâfına olarak pek kuvvetlidir.."

FRANSA ve İNGİLTERE ARASINDA AHENK

Petit Parisien gazetesinden:

"Fransa ile İngiltere Salamanca ve Valencia'nın muharip sıfatlarının tanınmasından evvel gönüllülerin geri çağırılmasına başlanması suretile itilâf akdedilmesi hususunda hemfikir diriler. Bu noktada, Romanın iddiası hilâfına olarak, Fransız ve İngiliz noktai nazarları arasındaki ahenk tamdır.."

Bulgar Pavyonu da Açıldı

Paris, 1 (A.A.) — Öğleden sonra sergideki Bulgar pavyonu merasimle açılmıştır. Merasime ticaret müsteşarı Hymans ile Fransız ve Bulgar yüksek mahafiline mensup bir çok zevat iştirak etmişlerdir.

Amerika 6 Harp Gemisi Daha Yapıyor

Vaşington, 1 (A.A.) — Reuter: B. Roosevelt bedellerinin yekûnu en fazla 50 milyon dolar tutacak olan 6 muavin harp gemisinin inşasına salâhiyet veren kanun lâhiyasını imza etmiştir.

Fransız Komünist Fırkası Mesele Çıkarıyor

Paris, 1 (A.A.) — Hariciye nazırı, Delbos akşam Başvekil Chautemps'ı ziyaret ederek Jaures'in hatırasını tebcilen tertip edilen nümayis hakkında kendisine izahat vermiştir. Bu nümayişte hariciye nazırı hükûmeti temsil etmekte idi.

Mülâkat esnasında bilhassa komünist partisini temsil eden mebus Cozniotut tarafından söylenen nutuk mevzuu bahis olmuştur. Bu nutkun bazı kısımları dahilî ve haricî siyaset sahasında bir polemik mahiyetinde telâkkî edilmektedir.

Bu nümayişin halk cephesini teşkil eden partilerin salâhiyettar teşekkülleri tarafından mevzuubahsedilmesi ihtimalden uzak değildir.

Fransada Yeni Bir Âbide

Paris, 1 (A.A.) — Reisicümhur Lebrun 1919 da Aragonne'da Meuse nehri taarruzuna iştirak etmiş olan Amerikalılar namına dikilen heykeli açmak üzere Montfaucon'a hareket etmiştir. Reisicümhurun refakatinde Başvekil Chautemps, hariciye nazırı Delbos, tekaüt nazırı Riviere, mareşal Pétain, Amerika sefiri William Bullitt ve general Pershing bulunmaktadır.

Yunanistanda 4 Ağustos Şenlikleri

Atina, 1 (A.A) — 4 Ağustosun yıl dönümünü tesit programını hazırlıyacak olan büyük Atina halk komisyonu bugün toplanmıştır.

Pirede gece şenliği muazzam bir çerçeve içinde cereyan edecektir.

Limanda bulunan bütün vapurlar donanmış olarak geçecekler ve Sunion burnuna kadar gideceklerdir. Bu şenliği deniz üzerinde atılacak hava fişekleri tamamlıyacaktır.

Sahil belediyeleri de gece şenlikleri hazırlıyorlar.

4 Ağustos münasebetiyle Atinada:

1 — Faler'i Sepolia'ya bağlıyacak olan büyük "4 Ağustos,, bulvarının inşasına başlanacak,

2 — Kipsoli mahallesinin pazarı açılaracak,

3 — Tamamen tamir edilen belediye dairesi açılacak,

4 — Güzel Sanatlar mektebi binasının temeli atılacaktır.

Stadyomda yapılacak ve biletleri parasız dağıtılacak olan büyük şenlikten sonra, Atinanın bütün muzik müessesatı saat 22 den gece yarısına kadar meydanlarda orkestra ve kolo konseri vereceklerdir.

Şarap tüccarları ve lokantalar 4 Ağustos gecesi müşterilerine bedava şarap ve yiyecek vereceklerdir.

Yugoslav Başvekili Istirahatte

Belgrad, 1 (A.A.) — Split'den bildirildiğine göre Miloler'e gitmekte olan Prens Tonuslav bu şehirden geçerken askerî ve mülkî makamat mümessillerile kalabalık bir halk kütlesi tarafından alkışlanmıştır.

Bugün Şuşak'a gitmekte olan Başvekil Stoyadinoviç ile orman ve madenler [illegible] Ljubljana'dan geçmişlerdir. Başvekil ile nazır, bir gemiye binerek Adriyatik denizinde birkaç gün istirahat edeceklerdir.

Dük de Windsor Venedikte

Venedik, 1 (A.A.) — Birkaç gündenberi burada oturmakta olan Dük ve Düşes Vindsor, bugün Dük dö Genes'in öğle yemeğinde davetli bulunmuşlardır.

Irlandada Karışıklık Devam Ediyor

Belfast, 1 (A.A.) — Devonshile Street'de boş bir evin kaldırımı altına konulan bir bomba bu sabah saat ikide patlamıştır.

Insanca zayiat yoksa da bir duvar yıkılmış ve civar evlerin camları kırılmıştır.

Ademi Müdahalede Biribirine Zıt İki Fikir Hâkim

İspanyada Harp Yine Şiddetlendi, Âsiler Barcelon'u Bombaladılar

Londra, 1 (TAN) — Hafta sonu olması, İspanya işinin siyasî cephesinde bütün hareketleri durdurmuştur.

Ekseriyetle, önümüzdeki hafta içinde toplanacak olan Ademi Müdahale Tâli Komitesinde bir hal şekli bulunacağı ve uyuşulacağı umulmaktadır.

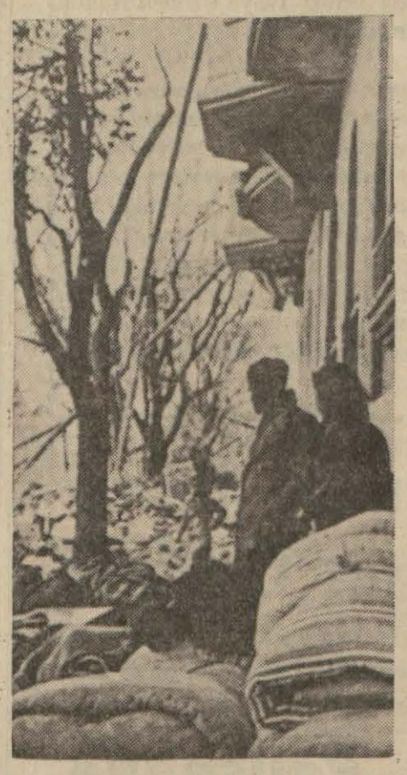

Madrid sakinleri kâmilen göçebe haline geldiler. Herkes taşınmıya hazır bir halde...

Çünkü Sovyet Rusya hiçbir fedakârlık yapmıyor, evvelâ ecnebi kuvvetlerinin Ispanyadan çekilmesini ve müzakerelere ancak ondan sonra devam edilebileceğini şart koşuyor. Halbuki Almanya ve Italya, bunun tamamiyle aksini, evvelâ iki tarafın muharip hakkının tanınmasını istiyorlar.

Ingiltere ise, yavaş yavaş, Italyan ve Alman ekliflerine müzahir bir tavır takınmıya başladığı hissini vermektedir.

FRANSADA ENDIŞE

Fransa Sovyet Rusyaya müzaheret etmektedir. Hattâ bazı Fransız gazeteleri en dürüst teklifin, Sovyet Rusya tarafından yapıldığını açıkça yazarak Fransada hâkim olan fikri gösteriyorlar. Önümüzdeki hafta içinde toplantıdan evvel bazı uyuşma yolları aranacağı ve hususî konuşmalar yapılacağı sanılmaktadır.

Polonya Hükûmetile Alman Ekalliyetleri Arasında

Varşova, 1 (TAN) — Son günlerde Polonya hudutları dahilinde yaşıyan Almanlarla hükûmet arasında bazı ihtilâflar çıkmıştır. Hükûmetin millî ekonomiyi korumak için aldığı tedbirler ve bilhassa zirai kayitler, Şimalî Silezyada yaşıyan zengin Alman çiftçilerini memnun etmemiştir. Bunların içinde mütemadiyen Alman yaya hububat ihraç ederek, parasını almıyanlar vardı. Bu suretle orada bir sermaye yapıp, ucuz veya pahalı çiftliklerini satarak Almanya'ya yerleşmek istiyorlardı.

Halbuki ufak Leh çiftçileri mallarını böylece âdeta bedavaya satanlarla rekabet edemiyordu. Diğer taraftan bazı yeni kayitler de hububat ihracatını daraltmıştı.

Alman çiftçileri bunu protesto etmekte iseler de hükûmet umumun menfaatine yarayacak kararları değiştirmiyecektir.

Harp Azıttı

Londra, 1 (TAN) — Ispanyadan gelen haberler, dün cephelerde olduk çamühim harp faaliyetleri yapıldığını gösteriyor.

Asi tayyareleri dün saat 4 te Barselonun üzerinde uçarak, şehirdeki askerî hedefleri, müstahkem mevkileri ve kışlaları bombardıman etmiş ve mühim hasarat yaparak şehirde panik uyandırmıştır.

Asi membaları, Aragon cephesinde de düşmanla çatışmış ve düşmanı püskürterek mühim miktarda malzeme elde etmiş ve bir kasabayı almış olduklarını bildiriyorlar.

BIN KADAR ESIR ALINDI

Truel cephesinde de asi kolorduları ilerlediklerini haber vermektedirler. Hattâ beşinci kolordu bir günde yirmi kilometrelik bir sahayı işgal etmiştir. Ele geçirdikleri kasabaların miktarı 24 tür. Dün alman esirlerin sayısı bine yaklaşmıştır

Hükûmet mahafili hiçbir harp haberi vermemiştir.

Hükûmetçilerin Umumî Karargâhını Ele Geçirdiler

Albarracin, 1 (A.A) — Ihtilâlciler dün Terul ve Cuenca eyaletlerinin hududunu birkaç noktadan geçerek sabahın ilk saatlerinde hükûmetçilerin umumî karargâhı olan Valdecuencayı işgal etmişlerdir. Ihtilâlciler ileri hareketlerine devam ederek cenuba doğru hareket etmişlerdir. Cenup istikametinde hareket eden kol biraz sonra pek mühim bir sevkulceyiş noktası olan Toril kasabasını işgal etmiştir.

Âsilerin Resmî Tebliği

Salamanca, 1 (A.A) — Resmî tebliğ: Ihtilâlciler Albarracin mıntakasında ilerlemiye devam etmektedirler. Kıtalarımız bu mıntakada Toril, Masegose, Arroyofrino ve Valdecundayı işgal ederek mühim miktarda harp malzemesi iğtinam etmişlerdir.

"Demir kol,, un Valence istikametinde ricat ettiği zannedilmektedir.

27 Sene Zindanda Kalan Adam

(Başı 1 incide)

leklerinden ve ellerinden duvarlara zincirli bulunuyordu. Aptal gibiydi. Lâkırdı söyliyemiyor, gözleri de görme hassasını yarı yarıya kaybetmiş bulunuyordu.

Yakınlarda bulunan bir nalbant, kim olduğu bilinmiyen bu zavallı adamın zincirlerini çıkardıktan sonra, hiç birşey anlamaz görünen bu zavallı, hastaneye götürülmüştür.

Tahkikatın meydana çıkardığına göre, Mehmet Hanefi Salâhattin adlı olan bu adam, ölen şeyhin küçük kardeşidir. Kendisi, ortalıkta son olarak 1910 yılında görülmüştür. O zamandanberi kaybolan bu adam, Malezyaya bir seyahat yapmış ve orada evlenmiş, bir çocuk sahibi olmuştur.

Fakat kendisi, hayatı hakkında hiç birşey hatırlıyamamaktadır.

Kardeşi tarafından mahzene kapatıldığı zaman mı yoksa mahzende kaldığı müddet zarfında mı deli olduğu anlaşılamamıştır.

Zalim Şeyhin kardeşini mahzene kapatmasının sebebi olarak ta kıskançlık düşünülmektedir. Çünkü Mehmet Hanefi medreseden iyi bir suretle mezun olmuştu ve tefsir ilminde daha genç yaşında büyük bir şöhret kazanmıştı.

Doktorlar 27 sene mahpusta kalan bu zavallı adamın tamamiyle iyi olacağını ummaktadırlâr.

Ispanya Harbi ve Ademi Müdahale

YAZAN: ÖMER RIZA DOĞRUL

Geçen hafta Ispanya harbine karışmamak komitesi yine bir sürü münakaşalara sahne oldu. Komitenin toplanmasından önce Sovyet Rusya Birliği noktai nazarını kısaca anlattı: Gönüllülerin Ispanyadan çıkmaları ve çıkmalarından sonra Ispanyada dövüşen iki tarafa muharip hakkının tanınması.

Ingiltere ile Fransanın öteden beri söyledikleri ve diledikleri bundan ibaretti.

Fakat Almanya ile Italya diğer devletlerden ayrılıyor. Gönüllülerin çıkmasını kabul etmekle beraber muharip hakkının da hemen tanınması üzerinde ısrar ediyorlardı.

Vaziyetin bu noktadan bir adım ilerlediğini söylemek tamamiyle yanlış olur. Çünkü bu noktalar işlenmekte ve bunların teferruatı üzerinde uzun uzadıya konuşulmaktadır.

Konuşmaların bu kadar uzamasına, gerginliğin arasıra tehlikeli bir safhaya varmasına sebep, Ispanya işlerine karışmamak peşinde koşanlardan çoğunun bu işe lüzumundan fazla karışmış olmaları dır. Karışmayı, karışmamazlığa çevirmek için vuku bulan teşebbüslerin samimiyetsizliği müspet bir neticenin elde edilememesine saik olmakta, hattâ bu yüzden ara sıra çıkmazlara sapılmaktadır.

Yoksa, Ispanya işine lüzumundan fazla karışılmamış olsaydı karışmamak işi üzerinde anlaşmaktan daha kolay bir iş olmazdı.

Ispanya harbine vuku bulan karışma, gönüllü yahut asker, sonra silâh ve mühimmat göndermek şeklinde tezahür ettiği için, karışmazlığı temin için vuku bulan faaliyet gönüllüleri yurtlarına çevirmeyi Ispanya harbinin şiddetini artırmamak için iki tarafa da silâh vermemeyi istihdaf ediyor. Hedefe varılamamasının sebebi ise alâkadar taraflardan hiç olmazsa birinin mühim kararlar verilmesinden önce kat bir hâdisenin vukuunu beklemesidir.

Meselâ son haftalarda Franco taraftarları Madride taarruz etmişler ve bu taarruz neticesinde Madridi ele geçirmeyi ummuşlardı. Madridi zaptetmek Franco ile taraftarları bakımından da, meşru hükûmetin vaziyeti bakımından da katî bir hâdise teşkil eder. Fakat hükûmetçilerin muannidane mukavemeti neticesinde taarruz boşa gitmiş, ve asiler, büyük kuvvetlerini eritmişlerdir. Harp o kadar çetin olmuştur ki iki taraf ta büyük zayiat vermiş, hattâ birçok mamureler yer yüzünden yok edilmiştir. Bununla beraber asiler umduklarına nail olamamış ve harp, taarruzdan evvelki vaziyetini muhafaza etmiştir.

Ispanya bu kadar kanlı hâdiselere sahne olduğu halde Londrada toplanan Ademi Müdahale Komitesinin hâlâ tereddüt ve tezebzüp içinde bocalamasının sebebi yukarıda dediğimiz gibi, Ademi Müdahaleye iştirak edenlerden bir kısmının mühim kararları geciktirmek istemesi ve arada katî hâdiselerin vukuunu beklemesidir.

Bu katî hâdiseler kolay kolay vuku bulmadığına ve vuku bulmıyacağına göre ne olacak?

Tereddüt ve tezebzüp mü devam edecek?

Yoksa Ispanyolları kendi başlarına bırakmak için karar verilecek mi, ve bu karar tatbik olunacak mı?

Bize kalırsa tereddüt ve tezebzüp devri kolay kolay nihayet bulmıyacaktır.

FELEK

Hep Soran Adam

Anadan doğma müstantik olanlar vardır. Muttasıl sorar ve öyle şeyler sorar ki, bilmemesi bir parça düşünmek istemeyişindendir. Evvelki gün ziyaretine gittiğim dostlarımdan B. Buruk ta bunlardan biridir.

Odasından içeri girer girmez. Ilk sözü:

— Oo! Nereden çıktın yahu? Oldu.

— Ne var ne yok? Nasılsın bakalım?

— Iyiyim şükür, Sen nasılsın?

— Beni mi soruyorsun? Görmüyor musun halimi?

Önünde bir yığın evrak harıl harıl okuyor.. Şöyle gözümün kuyruğu ile baktım. İçinde ciddî meseleler, binlerce liralık davalar, daha fazla değerli plânlar, münakasalar falan var.

— Kahve içer misin?

— Istemem.

— Ya ne içersin?

— Birşey içmem.

— Hasta mısın?

— Hayır, canım istemiyor.

Sustu, kâğıtları okumıya başladı, Derken sordu:

— Bugün günlerden nedir?

— Çarşamba.

— Ayın kaçı?

— 28 i.

— Hangi ayın söyle canım?

— Temmuz be birader.

Biraz sonra:

— Projenin türkçesi ne idi?

— Taslak...

Yine okudu ve bir aralık tekrar başını kaldırdı sordu:

— Emvali menkulede hissei şayia olur mu?.

Ben hemen şapkamı aldım ve:

— Allahaısmarladık azizim. Senin işin çok.

Benim de vaktim yok. Inşallah yine görüşürüz..

— Yahu, nereye gidiyorsun... Ha! Saatine baksana! Kaç olmuş?.

Diye hâlâ sual soruyordu. Ne adamlar var dünyada.

B. FELEK

Mahkemelerde

Bir Garson, Gazinonun Sahibini Soymak İstemiş

MARKALARI MÜZAYEDEYE ÇIKARMIŞ!

Yenikapıda Sandıkburnu gazinosunda garsonluk yapan Muharrem adında bir delikanlı dün tevkif edildi. İddiaya göre suç şudur:

Bu gazinoyu Mehmet Çakırgöz işletmektedir. Tezgâhın çekmesinde birer liralık markalar varmış. Garson Muharrem bir aralık tezgâhın yanına sokuluyor ve markalardan sekiz tanesini yavaşça aşırıyor. Sonra bu markaları garson arkadaşları arasında müzayedeye koyuyor:

— 3 marka 250 kuruşa.. Alan var mı? Garsonlardan biri marka alıyor. Diğerleri ise Muharremin bu teklifini reddediyorlar. Halbuki Mehmet Çakırgöz sabahleyin garsonlarına 70 marka verdiği halde akşam üzeri 73 marka eline geliyor. Zaten markanın çalınmasından da şüphelendiği için derhal polise haber veriyor.

Bu sırada işin sarpa sardığını gören Muharrem kimse görmeden tezgâhın yanına geliyor ve cebindeki 5 markayı masanın bir köşesine bırakıyor. Bunlardan üç tanesi de tezgâhın arkasına düşüyor.

Meşhut suçlar müddeiumumisi, garson Muharremi Sultanahmet birinci sulh ceza hâkimliğine gönderdi ve hâkim Reşit suçu sabit gördüğü için Muharreme iki ay hapis cezası verdi ve derhal tevkif etti.

Garip Bir Sahtekârlık

Aynaroz büyük manastırında vazife gören papaz Efren Andonoviç Gavrilef'in Galatada Tophane civarında 30 odalı bir apartımanı vardır. Papaz ölmüştür. Burada daha evvelce kendisini temsil eden Beyaz Ruslardan papaz Savati Asliye Üçüncü Hukuk mahkemesine başvurarak:

"— Papaz Efren Andonoviç Gavrilef benim! Galatadaki 151 numaralı mülkümü Aynaroza vakfediyorum.,, diyor ve iddiaya göre mahkemeye sahte vesikalar da ibraz ediyor. Mahkeme de bu vesikalara göre, papazın istediği kararı veriyor. Savati kendisi Beyaz Rus iken ve Türk tabiiyetinde bulunduğu halde Aynarozda doğduğunu ve Yunan tebeasından bulunduğunu da söylemiştir. İşte tam bu sırada müddeiumumî Hikmet Onata bir ihbar yapılıyor ve hâdisede sahtekârlık bulunduğu haber veriliyor. Şimdi müddeiumumilik bu sahtekârlığın suçluları hakkında takibat yapmaktadır.

Şöyle Bağırmış: Bana Çingene Etem Derler!

Abidin oğlu Etem isminde birisi Hasan oğlu Mehmedin kapısının önüne oturmuş, bu sırada Mehmet te balkonda hava alıyormuş. Etem evvelâ Mehmedin suratına uzun uzun baktıktan sonra:

— Hazret.. Orada ne kuruluyorsun. Bana Çingene Etem derler. Alimallah senin gibi on tane Mehmedi cebimden çıkarırım, diye bağırmış ve fena lâkırdılar da söylemiştir.

Mehmet bu tecavüzü karakola haber vermek için aşağı indiği zaman da Etem gırtlağından tutup ölümle tehdit etmiştir.

Dün meşhut suçlar müddeiumumiliğine verilen çingene Etem kendini şöyle müdafaa etmek istemiştir:

:'— Vallahı Bay müddeiumumî... Ben körkütük sarhoştum. Ne yaptığımı bilmiyordum. Kafamı yokluyorum, fakat hiçbir şey hatırlamıyorum.,,

Etem, asliye nöbetçi mahkemesine gönderilmiştir.

Beş Lira Ceza

Sirkecide bakallık yapan Ahmet, dün pazar olduğu halde hafta tatili yasağını dinlememiş ve dükkânını açarak peynir ekmek satmıştır. Sultanahmet sulh üçüncü ceza hâkimi, bakkal Ahmedi beş lira para cezasına mahkûm etmiştir.

Floryada Bir Boğulma Faciası

Dün Floryada bir boğulma faciası olmuştur. Otuz beş yaşlarında tahmin edilen bir adam, öğleden sonra plâjda denize girmiş, iki yüz metre kadar açıldıktan sonra dermanı kesilmiş ve suda çırpına çırpına boğulmuştur. Ceset denizden çıkarılmış, fakat hüviyeti henüz tesbit edilmemiştir.

Bir Yankesici

Sabıkalılardan Ömer oğlu Ahmet, dün Yalova postasını yapan vapurda Mustafa adında bir yolcunun cüzdanını çalarken cürmü meşhut halinde yakalanmış ve adliyeye verilmiştir.

Polise ve Bekçiye Söylenmiş

Sirkecide oturan Melâhat adlı bir kız, dün meşhut suçlar müddeiumumiliğine verilmiştir. Melâhat bekçiye, polise ve komşusuna sövmekten suçludur.

İddiaya göre, Melâhat evvelki gün gece yarısından sonra pencereden sokağa şüprüntü atmış.. Komşuların dan Cavit bunu görmüş ve devriye gezen polis Mustafaya şikâyet etmiş. Polis, yanında bekçi olduğu halde Melâhatin kapısını çalmış. Melâhat kapıyı açmış. Polis kendisine adını sorunca Melâhat:

— Benim adım yok, demiş ve hemen kapıyı suratlarına kapamış. Konuşmanın bundan sonrası ise pencereden devam etmiştir.

Polis ısrarla Melâhati karakola davet ediyor, o da pencereden bu daveti bin bir küfürle karşılıyormuş. Nihayet Melâhat karakola getiriliyor, fakat yolda da polis ve bekçiye sövmelerine devam ediyor ve sokağa süprüntü atmadığını söylüyor. Karakolda kendisinden sokağı kirlettiği için bir lira para cezası alınıyor, sonra da hakaret suçundan mahkemeye veriliyor.

Sonja Henni Eski Kocasile Sevişiyormuş

Son günlerde, Hollwood'da bir dedikodu çıkmıştır: Sabık dünya paten şampiyonu sarışın güzel, Sonja Henni, eski kocası Tyrone Power'le sevişiyormuş. Sonja şimdi, tatilini geçirmek üzere memleketine dönmüştür.

Bu mesele hakkında diyor ki:

— Evet, birkaç zamandanberi, ikimizin adının biribirine eklendiğini pek iyi biliyorum. Fakat biz Tyrone ile gayet iyi iki arkadaştan başka birşey değiliz. Biz onunla vaktiyle seviştik, evlendik ve sonra boşandık. Şimdi ise ikimizin de işlerimiz o kadar çok ki sevişmiye değil ya, yeryüzünde aşk denen birşey mevcut olduğunu düşünmiye bile vaktimiz yok.

— Peki amma, siz Avrupaya ve vatanınız olan Norveçe döndüğünüz zaman, ona her gün mektup yazıyormuşsunuz, diyorlar.

— Katiyyen, mektup değil ya bir kart postal bile yazmıyorum. Maama fih, Norveçten Holivuda her gün telefon etmeyi ve Tyrone ile konuşmayı aklıma koydum ve bunu her gün yapıyorum. Kilometrelerce uzaktan onunla konuşmak pek hoş oluyor.

Tekrar evleneeekleri söylenen Sonja Henni ve Tyrone

Bu sene **PARiS SERGiSiNE**

Tertip edilen seyahatlerin en güzeli
10 Eylûl Çelyo vaporile hareket

VENEDİK	PARİS	PRAG	VİYANA	BUDAPEŞTE	BÜKREŞ
2 gün	7 gün	3 gün	3 gün	3 gün	1 gün

İkinci mevki seyahat birinci sınıf otel T.L. 295

Fazla tafsilât ve Broşür için — **NATTA** — Galatasaray Tel. 44914

Yerler süratle tutuluyor.

Adamcağızı Denize Fırlatmışlar

Dün Yenikapıda, deniz üstünde garip bir hâdise olmuş, bir sandalla gezen iki arkadaş, rakı içtikten sonra sarhoş olmuşlar ve yanlarından başka bir sandalla geçen bir adamı yakalayıp denize atmışlardır. Adamcağız, bin müşkülâtla kurtarılmış, iki arkadaş hakkında takibata başlanmıştır.

Gürlede Hayırlı Bir İş

Menemen, — Gürle çifliği sahibi Kadri kâhya, Tuz ve Çullu köyünden 45 kimsesiz çocuğu sünnet ettirmiş, giyeceklerini de vermiştir.

Denize Düşmüş

Galatada Kalafat yerinde manevra yapmakta olan Niyazı Huda motörünün arkasına bağlı olan kayıkta Kasımpaşada Yeniçeşme mahallesinde 10 numaralı evde oturan Aslan adlı bir çocuk varmış. Çocuk manevra esnasında muvazenesini kaybederek denize düşmüşse de yetişilerek kurtarılmış ve Beyoğlu [illegible] sine yatırılmıştır.

Askerlik işleri

Askerliğe Dair Bir Tebliğ

Usküdar askerlik şubesinden: Daha yüksek okul tahsiline devam edemiyecek olan erlerden 937 yılı lise ve muadili okullarla yüksek tahsil mezunu olanlardan yedek subay okuluna gönderilmek üzere yoklamaları yapılarak sıhhî durumlarına göre askerliklerine karar verileceğinden 1—8—937 de Beşiktaş askerlik şubesinde 15 gün devam etmek üzere başlıyacak olan askerî meclisine gönderileceklerdir. Bu gibilerin okul vesaiki ve nüfus cüzdanile tez şubeye gelmeleri.

Radyo

Günün programı — Istanbul

Öğle Neşriyatı :

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,5 Muhtelif plâk neşriyatı, 14 SON.

Akşam Neşriyatı :

Saat 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Afrika av hatıraları: S. Selâhaddin Cihanoğlu tarafından, 20 Rıfat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat âyarı), 21,15 Orkestra, 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23 SON.

Günün program özü

SENFONILER

16.15 Roma kısa dalgası: Senfonik konser (Fuga, Ferrari vs.). 22 Milano, Florans: Senfoni (Maudr, Pek, Hrubes vs.)

HAFIF KONSERLER

7,10 Berlin kısa dalgası: Sabah konseri (kısmen plâkla). 8.15: Konserin devamı. 9,20 Paris kısa dalgası: Plâk. 9,45: Keza. 10,30; 11,50 ve 13 te Keza. 13 Berlin kısa dalgası: Eğlenceli musiki. 14.15: Devamı. 14,15 Paris kısa dalgası: Limoj'dan konser nakli. 15,15 Berlin kısa dalgası: Bando muzika. 15: Monpelyeden konser nakli. 15,35 Roma kısa dalgası: Orkestra, piyano. 16,30 Berlin kısa dalgası: Büyük bir konserden kısmen nakil. 16,30 Paris kısa dalgası: Orkestra, şarkı. 18 Varşova: Koro. 18.30 Moskova: Karışık konser. 18.35 Roma kısa dalgası: Cetra orkestrası (Hafif musiki). 19,03 Bükreş: Radyo salon orkestrası. 20 Petşe: Orkestras. 21 Varşova: Küçük orkestra, şarkı. 21.40 Prag kısa dalgası: Hafif musiki. 22 Berlin kısa dalgası: Hafif musiki konseri. 22,05 Prag kısa dalgası: Halk musikisi. 22,05 Bükreş: Eğlenceli Romen musikisi pplâkları (1875 m.) 22.35 Peşte: Çigan orkestrası. 22.45 Bükreş: Eğlenceli musiki nakli.

OPERALAR, OPERETLER

20,05 Viyana: (Salzburg'dan nakil) Mozart'ın "Don Juan„ operası. 21 Nis: Mozart'ın "Don Juan„ operası (kısmen) 22 Roma, [illegible] si,, opereti.

ODA MUSIKISI

21.35 Bükreş: Oda musikisi. 22.15 Lâypzig: Oktet konseri. 22.30 Prag kısa dalgası: Kuartet konseri (Smetana).

RESITALLER

9,45 Berlin kısa dalgası: Schubert'in şarkılarından (Bariton). 12 Berlin kısa dalgası: Şarkılar. 13,10 Bükreş: Meşhur şantözlerin pplâkları. 17,15 Berlin kısa dalgası: Piyano solo (Poldi Mildner) (21,30 da) ayni neşriyat. 18 Peşte: Flüt konseri (Mozart). 18,40 Berlin kısa dalgası: Halk şarkıları. 19: Hugo Wolfun şarkıları. 19 Peşte: Şarkı resitali. 19,15 Varşova: Şarkı (Plâk). 19,30 Berlin kısa dalgası: Zimbal solo. 20,15 Halk şarkıları. 20,55 Bükreş: Çift piyano ile modern musiki. 22.05 Prag kısa dalgası: Şarkılar. 22,10 Bükreş (364 m.): Şarkı resitali (Hahn, Godard, Puçini).

ŞİMDİLİK ADSIZ ROMAN
AKA GÜNDÜZ

— 80 —

(— Mükerreren arz ve tafsil olunduğu üzre ce-
(miyeti fesadiye mürettip ve müşevviklerinden ve
(belki de belli başlı rüesasından olan Tıbbiye mektep
(li Erden nam müfsit makasıdı muzmiresini bitema-
(miha meydanı icraya vazetmiye başlamıştır. Bura-
(da haiz olduğu nüfuz ve sahip bulunduğu serveti ce
(sime sayesinde elde ettiği kesirülmikdar ehli fesa-
(dı bilfiil istihdam ettiği görülmektedir.

(Nitekim, bu sabah cemiyeti mukaddesemizin
(klübü cihanmeclûbunda esdekayi mebusanı kiram-
(dan Dünbelek zade Cebbar Efendi Hazretlerile te-
(alii satveti hükûmet babında tertili ediyei makru-
(za olunurken asker şubesi yüzbaşılarından ve Er-
(denin sağ kolu makamında bulunan erbabı fesat-
(tan Refik Tekinin riyaseti altında elli altmış kişi-
(den mürekkep bir heyeti fesadiye cebren ol binayi
(mübareke dahil olarak çakirlerine tevcihi hitapla
(hükûmeti âdilei meşrutamızı ve mebusu müşarün-
(ileyh hazretlerine teveccühle meşrutiyeti meşruai
(kâmilemizi alenen tahkir etmişlerdir. Mühim bir
(fesadın önünü almak üzere her ikimiz tarafından
(münasip vesaya ve nesayihte bulunulmuş ise de
(sözümüz kârgiri tesir olmıyarak yüzbaşı merkum
(unfü şiddetle ve alâmeleinnas "yakında görecek-
(siniz, mebusanınızı hükûmeti zalimanenizi de baş-
(larınıza yıkacağız" dedikten sonra hâşâ sümme
(hâşâ bütün nüzzarı kiram hazeratına ayrı ayrı
(sebbü şetim etmiş ve maiyeti efradı ellerini salta-
(lar altında mahfi olan silâhlarına uzatarak ankarip
(bu işe teşebbüs olunacağını tekiden beyan ve tarafı
(çakiranemizden esbabı soruldukta hiç bir şak şe-
(fe bulunamıyarak tahkiratta devam ile müfsit mer-
(kum Erdenin nüfuz ve kuvvetini ima eylemişler-
(dir. Şahsımıza ait tahrikat ve şütum, sadakatimizin
(kefareti olmak üzere kal ve nazara alınmamış ise
(de vatanı mukaddesin ve hükûmeti muazzezenin
(elyevm bulunduğu ahvali nazikeye karşı vukubul-
(ması katiyen melhuz ve hattâ muhakkak bulunan
(azîm ve kabili sirayet bir fesadın önüne geçmek
(akdemü vezaifi sadakatinden olmagin...)

Dünbelek zade bunu muvafık bulmakla beraber:

— Bir vaka daha var, dedi. Onu da ilâve etsen müeyyet ve müessir olur.

— Bir vaka daha mı var?

— Evet bizim Hacı Zeynullah Efendinin maruz kaldığı bir vaka.

Kadı bundan da haberdar olunca biraz düşündü. Buna kolay bir kulp bulamadı. Yandan çizerek, bu işi mebusun sırtına yükledi:

— Onu zatı âliniz ilâve buyurursanız, muhtelif vukuat bu suretle karşılaşmış olur.

— O da muvafık. Onu da ben yazayım. Şu kadar ki benimkiler de şifreli olursa daha münasip düşer.

— Hay hay! Hemen burada yazar ve derhal telgrafhaneye göndeririz.

Mebus ta yazdı. O da ayni mealde, fakat biraz daha tomturaklı idi. Fazla olarak bir tane de başkumandanlığa yazdı. Hacı Zeynullah vakasını da şu suretle ilâve etti:

(.... Hacı Zeynullah Efendi dâilerinin maruz kaldı-
(dığı tecavüze gelince, işbu esdekayi bendegân ku-
(lunuza ve hattâ ayni gün ve ayni saatte yirmi o-
(tuz kişiden mürekkep bir zümrei bağiye giderek
(hânesi kapısını dak ile taşra hurucunu talep etmiş-
(ler. Müşarünileyhin havfü hirası arz ile vâki olan
(mücanebeti üzerine "bre hain. yezid, sen ki hükûmeti
(zalimenin adamısın, mebusan denilen "Con" gürü-
(hunun intihabında cemiyetlerine yardım eylersin,
(seni pâre pâre etmiyelim de kimi edelim" diyerek
(hâmil oldukları eslihai nâriye ve âlâtı carihai saki-
(leleri ile kapının her iki kanadını çâki çâk eyleyip
(derunu haneye akurane dühul eylemişlerdir. Çaki-
(ri müşarünileyh kemali tedehhüşünden hanesinin
(bir canibine ihtifa eylemiş ve hatunlardan ibaret
(olan efradı ailesi havli can ile baş açık, yalın ayak
(taşra fırlayıp mütearrizinden istimdat ve âhu fer-
(yat etmeleri üzerine mütecavizler kadınlar arasın-
(da genç ve âlâ rivayetin hasna bir bikri baligayi
(görerek "bu kimdir?" deyu sual etmelerile "Hacı
(Efendinin kerimei meşruasıdır" cevabı verilmesi ü-
(zerine hep bir ağızdan "öyle ise bunu alıp reise gö-
(türelim" deyu yaygara etmişler ve içlerinden birisi
(saikai gafletle "Erden Efendi emme de bundan
(hoşlanacak hâ" tefevvühatile reislerinin müfsidi
(merkum mektepli Erden olduğu gereği gibi anla-
(şılmıştır. Bu erbabı buğzu fesadın gözleri şol mer-
(tebe kararmış ki cebir ile kaldırmak istedikleri mer
(kumenin, müfsidi melûn ile karaberi karinesi oldu-
(ğu bile nazarı dikkat ve insafa alınmamıştır. O es-
(nada civardaki kadınların yetişip saatlerce yalvar-
(ma ve yakarmaları neticesinde Efendi çakirinize
(üç gün müsaade edilerek hitamında kendi cemi-
(yetlerine iltihak edip etmiyeceklerine ve takriben
(mübaşeret olunacak harekâtı isyaniyeye iştirak ey
(leyip eylemiyeceğine dair son sözünü almak üzere
(geleceklerini ifade ederek şube istikametinde def-
(olup gitmişlerdir. Bunların bilâhara ahzi asker şu-
(besi denilen debboyun arkasındaki derununda yüz-
(başı Refik çetei fesadiyesile birleşip akdi meşveret
(eyledikleri mesmu olmuş ise de bir polis muavini
(üç beş ikmal efradı jandarmadan ibaret olan kuv-
(vei zabıta ile üzerlerine yürümek kabil olmadığın-
(dan bizzarure hallerine terkolunmuştur.)

Müsveddelerin doğruluğuna, iğriliğine, iyiliğine, kötülüğüne dair hiç bir mübahase ve münakaşa geçmeden şifrelendi. Yalnız Kadı şu kadar söyliyebildi:

— Bir defa da Hacı Efendiye okusak ta ondan sonra göndersek.

— Birazdan gelirim demişti. Nerede ise gelir. Hem ne hacet? Müsveddeleri okuruz, yeter. Bu tecavüzü nâmusşikenaneye karşı ne türlü müracaat edilse cümlesine muvafakat edeceği bedihîdir. Bâhusus gerek şahsı âlinize, gerek kitabınıza itimadı tâmı vardır.

Şifreler aşağıda bekliyen jandarma neferile telgrafhaneye gönderildi. Şimdi Hacının dönmesini bekliyorlardı. Hacı evin kapısından köpük saçarak girmiş, hemen karısının odasına çıkmıştı.

Yaralanan Güzel Kuş

Odadan girince baldızı Hafız Hanımın köşede oturduğunu gördü. Ve ilk sözü:

Sözü:

— Maşallah Hafız Hanım!

Diye haykırmak oldu. Hafız Hanım neye uğradığını bilemiyerek Hacının yüzüne şaşkın şaşkın baktı. Hacı coştu:

— Sormıya diliniz varmıyor değil mi öyle ya?! Bu kadar rezaletten sonra sormıya lüzum var mı ya? Namusumuz, şerefimiz bir paralık oldu.

Kadıncağız yutkundu bir ses çıkaramadı. Hacı haykıra haykıra söylüyordu:

(Arkası var)

TAN

Gündelik Gazete

BAŞMUHARRIRI
Ahmet Emin YALMAN

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, her şeyde temiz, dürüst, samimî olmak, kariin gazetesi olmıya çalışmaktır.

GÜNÜN MESELELERİ

Spor Gençliği

Son hâdiseler, nihayet, sayın Başbakanı bir tebliğ neşretmiye mecbur kıldı: Bu tebliğin her satırında, Türk sporunu asîl çığırından çıkaranlara karşı, bütün halkın isyanını hissediyoruz. Bu isyan, spor gençliğini yeniden sevk, tensik ve terbiye edecek müsbet tedbirlerle cihazlanmıştır. Biz vücut, ruh ve kafaca, çetin ve güç Türkiye inşasını başarabilecek Kemalizm gençliğini yetiştirmek istiyoruz. Bu davayı, bir yarış veya arena seyircilerinin ihtırası ile değil, yeni zamanlar Türkiyesinin yaratıcı unsurlar kadrosunu bir an evvel elde etmek aşkı ile takip ediyoruz. Türk sporu ne bazı kimselerin seyahat zevkini, ne başkalarının tayfacılık keyfini hoşnut etmek vesilesi olmamak lâzımdır. Hastalık ve bakımsızlığın, bilhassa şehir ve kasabalarda tahrip ettiği Türk bünyesini açık hava idman ve oyunları ile kurtarırken, bu bünyenin içindeki bazı kötü verasetleri de tedavi etmiye uğraşıyoruz. Devlet maddî manevî elinden gelen yardımı yapıyor: Nihayet hem bu yardımın, hem de ana baba itimadının gelişi güzel harcandığını, eski mahalle kavgacılığı ve sokak küfürcülüğü havasının, sık sık, spor meydanlarını ve spor sütunlarını işgal ettiğini görüyoruz. Türk gençliğini saflara bölüp onları karşı karşıya döğüştürmiye, klüpleri kin ocaklarına çevirmiye hiç kimsenin hakkı yoktur. Bünyece sıhhatli, ruhça asîl ve şevkli, hepsi sevmeyi, dayanışmayı, bir gayeye doğru tek ferd gibi koşmayı bilen Türk gençliği gayedir. Herkes, stat, mektep, klüp, bütün müesseseler yalnız böyle bir gençlik elde etmeyi hedef edineceklerdir. Sporcu, cemiyette müstesna bir terbiyenin, centilmen terbiyesinin timsali olarak telâkki edilecektir. Biz sporu, yalnız böyle bir gençliği aradığımızdan ve istediğimizden ve onu yetiştirdiği kadar himaye ediyoruz. Yüksek devlet mürakabesi ve nizamı herşeyi halledecektir.

Falih Rıfkı ATAY

Pariste Bir Cinayet

Kızına Tecavüz Edeni Öldüren Ana

Bayan Sarafyan mahkemede

Paris adalet mahafili Fransada pek ender rastlanan bir cinayet ile meşguldürler.

Bu davanın suçlusu, Bayan Sarafyan adlı bir Ermeni kadınıdır. Bayan Sarafyan, bundan beş altı ay evvel, Pariste dişçilik eden Sassouni adlı bir adamı öldürmüştür.

Mesele, ne bir aşk, ne de bir kavga yüzünden, bilâkis garp memleketlerinde nadir rastlanan bir sebepten, namus meselesinden çıkmıştır.

Vaka şöyle olmuştur :

Sassouni adlı dişçi, kendisine tedavi için gelen, Sarafyanın on dokuz yaşındaki kızını klorformla bayıltmış ve tecavüz etmiştir.

Kız, bunu sonradan anlayıp ta eve geldiği ve anlattığı zaman, anası babası perişan olmuşlardır. Hattâ babası damarlarını keserek intihara kalkmıştır. Bunun üzerine Bayan Sarafyan, ailenin eski tabancasını alarak dişçinin evine gitmiş ve ahlâksız doktoru dört kurşunla yere sermiştir.

Mahkemenin alacağı netice, Fransada merakla beklenmektedir.

TARİHTEN SAYFALAR

GEÇMİŞ GÜNLERDE TAUNLAR

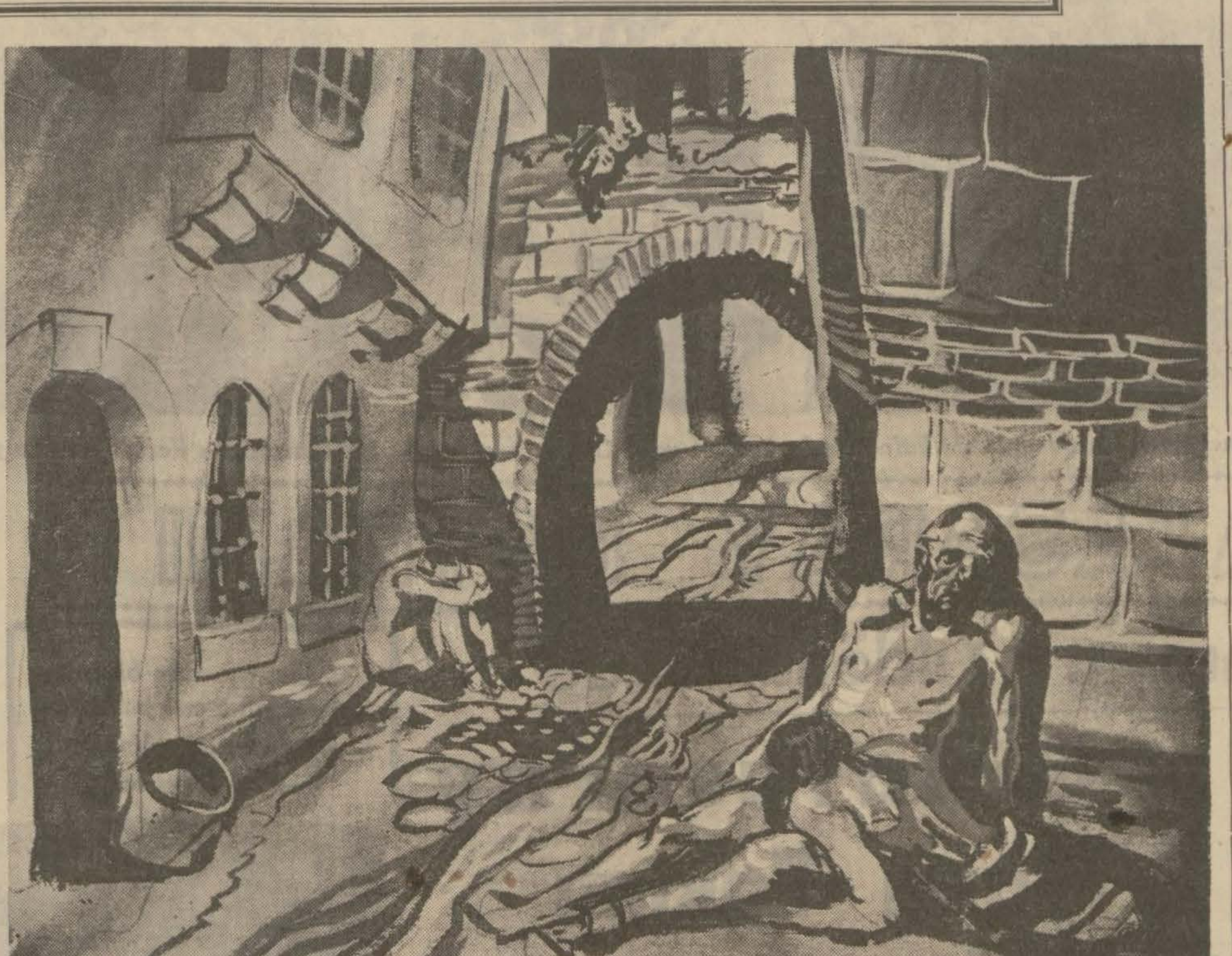

VEBA FELÂKETİ BÜTÜN DÜNYAYI HIRPALAMIŞTI

Yazan: İBRAHİM HAKKI Konyalı

Tarih tekerrürden ibarettir, derler. Bu; ağızlarda sakız gibi çiğnenen bir lâf olmuştur. Fakat bazı hâdiseler var ki Kasımpaşa deresi gibi umumî hayatımıza durmadan akar, bizi boyuna zehirler. Buna tekerrür değil, devam denebilir. Tanca'lı gezgin İbni Batuta 621 yıl önce Bizansa geldiği zaman İstanbulun ve bilhassa Galatanın pisliğinden tiksinerek bahsetmiştir. Galata sokaklarından lâğamlar aktığını söylerken:

"Galatanın çarşıları güzel ise de pislik pek ziyadedir. Ortasından murdar ve necisalûd bir nehir geçer. Bu tarafın kiliseleri dahi pis ve fenadır,, der. (1)

Tarih kitapları kırıcı ve istilâcı bütün hastalıklardan veba ve taun diye bahseder. Muhtelif hastalıkların karakterleri tamamen tesbit edilmediği için her bulaşıcı hastalığın adı taun ve vebadır. Dilimizde de buna "kıran,, umumî vasfını vermişiz. Bununla beraber türkçenin muhtelif lehçelerinde sari hastalıklar ayrı ayrı adlandırılmıştır.

Fakat eskiden yazı dilimize arapça ve farsça hâkim kılındığı için sari hastalıkları ayrı ayrı ifade eden bu kelimeler kullanılmamıştır. Dilimizde istilâcı hastalıkları vasıflandıran şu kelimeleri buluyorum:

Geçeklü, kıran, kırlagan, kiken, Miçki, ulet, Yumurcak, Yumrucak, Tünömö.

Şark taun ve vebaya o kadar çok kurban vermiştir ki her hamlesinin zayiat yekûnunu en aşağı milyon kelimesiyle ifade edebiliriz. Ben Islâm dininin intişar günlerinden 9 uncu Hicret asrına kadar Yakın Şarkı kasıp kavuran bazı meşhur taunları ve vebaları topladım. Başvurduğum mehazlerin de biribirini şerheden yalnız iki kitap olduğunu kaydedersem topladıklarımın devede kulak kabîlinden kalacağına derhal hükmedersiniz: H. 69 yılında Basrada Carif denilen bir tâun zuhur etmişti. İnsanlar sokaklarda dolaşırlarken köhnemiş birer ağaç gibi devriliveriyorlardı. Olüleri kaldırmıya imkân bulunmadığı için şehrin pis kokusu tâ uzaklara kadar yayılmış ve damlarına et yiyici kuşlar üşüşmüştü. H. 79 da büyük bir tâun Şamı kasıp kavurdu. H. 86 daki tâun bir ölüm tırpanı halinde bütün Yakın Şark şehirlerini dolaşmıştı. Bu tâun yalnız gençleri öldürdüğü için tarih bunu "gençler kıranı,, diye adlandırmıştır. Milyonlarca genç bu tâunun tırpanı önünde kuru bir ot demeti gibi doğrandılar.

H. 330 senesinde Bağdatta, H. 462 de Mısırda "vebayı müfrit,, çıktı. H. 749 senesinde Mısır ve Şamda çıkan büyük veba milyonlarca insanı öldürdü. H. 819 yılının tâunu bütün dünya mamurelerini kasıp kavuran bir âfet olmuştu. Bu tâun gıdasının en çoğunu Istanbuldan toplamıştır. H. 820 yılının vebası Mısırı kırıp geçirdi. Vebaların en müthişi olan tifo H. 901 yılında "Bilâdırum,, a musallat olmuştu. Uç sene süren bu kıranda milyonlarca Türk öldü. Bu hastalığın en büyük kurbanları yine Istanbullular olmuştu. Tifo şeklinde tahribat yapan veba Bizansın kökleşmiş bir hastalığı idi. Zaman zaman kuduz dilini çıkarır Istanbulu mezarlığa çevirirdi.

Tarihin kaydettiği müthiş kıranlar arasında bir de "vebayı âmı behabım,, vardır. H. 703 yılında çıkan bu hastalık Şarkın bütün hayvanlarını tırpanından geçirmişti. (2)

İstanbul belediyesi son zamanlarda yine azıtan tifo münasebetiyle umumî bir pislik mücadelesine başladı. Kanunlarımızın, zabıtai belediye talimatnamelerimizin koyduğu yasakları tatbika çalışıyor, kedileri, köpekleri, kırdırıyor, dilencileri toplatıyor, açık lâğımları kapatıyor, her türlü pislik ve intizamsızlıkla savaşıyor. Tarihin her çağında Istanbul böyle mücadele ihtiyaçla duymuştur: Dört asır evvel bir padişah şiddetli bir fermanla Istanbul sokaklarındaki köpekleri kırdırdı, Fatih Sultan Mehmet bütün vakfiyelerinde vakfettiği birçok eserlerin mermer duvarlarını, direklerini, süslü kapılarını yazı ile, resimlerle kirletmemeleri için her müesseseye birer, ikişer bekçi ayırmıştı. Topkapı Sarayında saklı bulunan 1141 — 19 sayılı vakfiyesinin 120 inci yaprağında Fatihteki imarethanesinin duvarlarını yazılarla, nakışlarla kirletmemek için günde iki dirhem gibi yüksek bir para vererek bekçi tayin ettiğini söylüyor. Ayni vakfiyenin 127 inci yaprağında da darüşşifasının duvarlarını kirletmemek için yüksek yevmiyeli muhafızlar tayin ettiği görülüyor.

Geçen sene cüzamlıların şehir içinde gezdiklerini gazetelerde okuduk. Hattâ bunlardan birisi bir gazete idarehanesine gelerek mikropların kemirdiği parmaklarını ve burnunu gösterdi. Geçen sene bu mevsimde çıkan bir gazeteden şu haberleri alıyorum:

1 — Belediye şehir köpekleri ile önemli bir savaşa geçmiştir. Bir köpek kuyruğu getirene on beş kuruş verecektir.

2 — Müddeiumumîlik adliyenin duvarlarını, aptesanelerini yazılarla, boyalarla kirletenleri yakalamak ve cezaya çarptırmak için emniyet direktörlüğünden üç sivil memur almıştır.

3 — Beyoğlu ve Beşiktaş kaymakamları lâğım suları ile sulanan sebzeleri imha ettireceklerdir.

4 — Belediye dilencilerle adamakıllı savaşacaktır. Polis dün müddeiumumîliğe beş dilenci verdi.

* * *

Ben aklım erelidenberi Istanbul gazetelerinde haftada hiç olmazsa iki defa bu dilenci mücadelesini okurum. Fakat köhne Bizansın toprakları bu zehirli baldıranları yetiştirmekte çok cömert olacak ki bir türlü kökleri kesilmiyor. Bizans Istanbulu da böyle imiş ki Ibni Batuta bunları sayıp dökmüştür.

İkinci Selim zamanında (H. 974—982) Istanbul esir pazarlarında kör, topal kambur, sarsak, veremli, cüzamlı köle ve cariyeler için çok yüksek bir piyasa vardı. Pırlanta gibi Çerkez cariyelere ve tuttuğu taşın suyunu çıkartacak kadar kuvvetli kölelere kimse para vermiyordu. Fakat bir kötürüm cariye veyahut köle mezatta inanılmıyacak kadar yüksek fiyat buluyorlardı. Sahipleri bunları dilendirerek bol bol para kazanıyorlardı. Bunların çoğu Arap yarımadasından getirtiliyordu. Arap yarımadası Istanbula boyuna dilenci yetiştiriyordu. Cerci softalar da halkı izaç ediyorlardı.

Bugün Istanbul sokaklarından eksilen yalnız cerci softalardır. Fakat onların yerlerini daha mütekâmil (!) bir dilenci kafilesi doldurmuştur.

Işte II Selim 381 sene evvel kadısına gönderdiği şiddetli bir fermanla bunları menetmek mecburiyetini duymuştur. 11 Muharrem 937 tarihli bu mühim ve enteresan ferman Babıâli hazinei evrakında saklıdır.

(1) Ibni Batuta seyahatnamesi cild 1 sayfa 392.

(2) Kâtip Çelebinin "Takvim - üt - tevarih,, i şerheden "Müriy - üt - tevarih,, in 186, 187, 188, 328, 378, 432, 465 sayfaları.

Resmî Dairelerde Memurlar ve Halk

Gazetelerde şöyle bir havadis vardı: "Resmî dairelerde işi olan halktan bazıları memurların muamelesinden şikâyet etmişler, tahkikat neticesinde bu şikâyetler haklı görülmüş ve alâkadar makamlar, memurların halka iyi muamele yapması hususunda yeniden emirler vermişlerdir.,,

Bunu okuduğumuz zaman, dört beş kişi bir masa başında oturuyorduk. Arkadaşlardan biri, içinde bir bitap bulunan gazeteye sarılı paketini masanın üzerine koymuştu. Işte bu havadis, bu kitap paketinin üst tarafına tesadüf etmiş ve içimizden birinin dikkatini çekmişti. Hoş sohbet olduğu nisbette de muzip olan bir arkadaş gazetevi aldı. Açtı, tarihine baktı ve bize de gösterdi. Sonra şu teklifte bulundu:

— Bu haberin intişar tarihinden sonra içimizde dairelerde işi bulunmuş olan varsa gördükleri farkı söylesinler!

Gariptir.. Biri müstesna olmak üzere bütün arkadaşlar, bu tarihten sonra ve biribirine çok yakın günler içinde muhtelif dairelerde muhtelif muamele tarzlarına maruz kalmışlar. Birer, birer anlattılar.

Hükûmetimizin gayesi, dairelerde eskiden kalma itiyatların tamamile tasfiyeye uğratılması ve halkın işi günü gününe görülmesidir. Arkadaşlarımın anlattıkları hikâyeler bir araya gelince, alâkadar daire şeflerinin işlerine yarıyacak bir rapor olabilir. Fakat ben rapor yazmasını bilmediğim için arkadaşların dediklerini, anlattıklarını mümkün olduğu kadar kendi ağızlarından çıkığı gibi zaptetmiye çalıştım. Bunları tarih sıralarına göre sıraladım. Yazılar şunlardır:

1 — Istanbul icra dairesinde.

2 — Bir kalem mümeyyizi nezdinde.

3 — Bir nahiye müdürlüğünde.

4 — Bir polis merkezinde.

5 — Postanede.

Arkadaşlarla görüştükten sonra bu yazıları olduğu gibi gazetenize göndermiye karar verdik. Neşrinde memleket ve alâkadar makamlara hizmetteki faydalar varsa ve yazılışı muvafık ise neşredersiniz..,

(TAN: Yazılar bize geldi. Yarından itibaren neşredeceğiz.)

FEN ÂLEMİNDE :

Yeni ve Mühim Bir İlâç Keşfedildi

Ingiliz gazetelerinde okuduk:

Liverpol şehrinde toplanan eczacılar kongresinde büyük bir ehemmiyeti haiz olan yeni bir ilâcın keşfinden bahsedilmiştir. Bu ilâçtan birçok hastalıkların tedavisinde istifade edilecektir. Menenjit, pnomi, kan zehirlenmesi, sıcak memleketler hastalıkları, barsak hastalıkları bunlar arasındadır. Bundan başka bu ilâç kızıl humma, romatizmal hummalar ve kızamık gibi hastalıkların ihtilât yapmasına da mâni olacaktır. Tecrübeler çok iyi neticeler verdiği için bu ilâç yakında aspirin fiyatiyle piyasaya çıkarılacaktır. Çocuk doğumları hummalarında da bu ilâçtan büyük istifadeler temin edileceği anlaşılıyor. Londranın kadın hastanelerinde yapılan tecrübeler neticesinde doğum hummalarından ölümler, yüzde 22 den yüzde sekize inmiştir.

Ilâcın adı Para - Aminobenzenesulpho namide'tir. Buna kısaca Sulphanilade denilmektedir. Ilâç, kömür ziftinden istihsal olunuyor.

Tecrübeler iki sene evvel başlamış ve keşif bir Alman âlimi tarafından tesadüf eseri olarak yapılmıştır.

Eczacılar kongresi reisi Mister Lescher ilâçtan bahsederken şu sözleri söylemiştir:

"Son yirmi sene içinde vücude getirilen üç büyük ilâcın biri budur.,,

Balıkesirde Mahrukat Buhranı Şiddetli

Balıkesir, (TAN) — Mahrukat buhranı devam ediyor. Vaziyet o raddeye gelmiştir ki tek bir odun bile bulunamamaktadır. Şehrimizdeki fırınların birer birer kapanmasından korkuluyor.

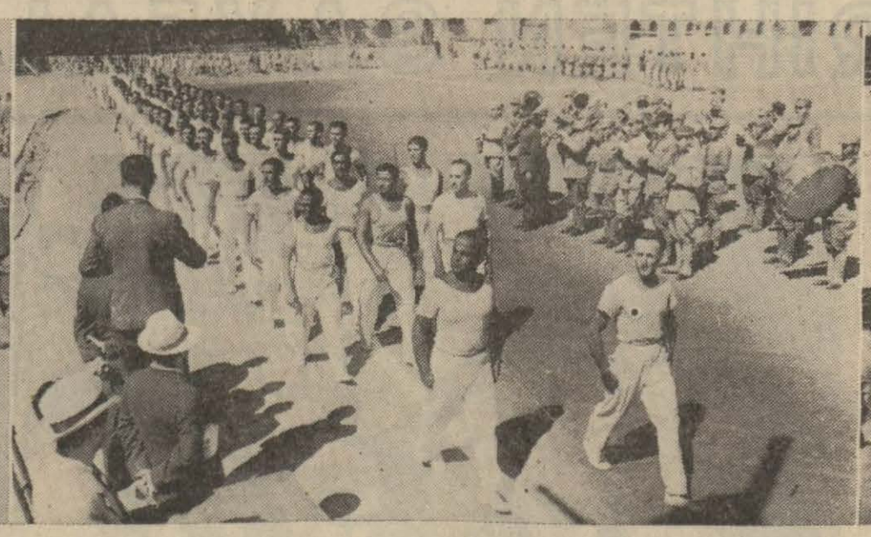

Otuz üç yılın bütün emeğini omuzularında ve kafalarında taşıyan yaşlı Galatasaraylılarla, Sarı -kırmızıyı ileriye şerefle yürütecek olan genç Galatasaraylılar dünkü geçit resminde

GALATASARAY BAYRAMI

Galatasarayın Yıldönümünde

Admira - Galatasaray Maçını Viyana Takımı 4 - 1 Netice İle Kazandı

Memleketimizde en emektar klüp olan Galatasaray, 33 üncü yıldönümünün ikinci gününü dün Taksim stadında büyük bir kalabalık önünde parlak merasimle kutladı.

Saat 13,30 dan itibaren halk stadyomun tribün ve dühuliye tarafını doldurmıya başlamıştı. Saat 14 te merasime iştirak eden Galatasaraylılar klüplerinden çıkarak muntazam bir yürüyüşle önlerinde kolordu bandosu bulunduğu halde Cümhuriyet âbidesine gelmişler ve merasimle âbideye çelenk koymuşlardır.

Saat 14,30 da Çoban Mehmedin taşıdığı Türk Bayrağı önde olarak stadın arka kapısından içeri girmişlerdir. Kafilenin önünde eski Galatasaraylılar onları takiben kız sporcular, denizciler, iskrimciler, atletler, basketbolcular, voleybolcular, güreşçiler, ve en arkada üç takım halinde futbolcular geliyordu.

Büyük bir yekûn tutan bu sporcu kafilesi tribünlerin karşısında dizildiler. Ve bandonun çaldığı Istiklâl Marşiyle merasime başlandı. Bunu takiben klüp başkanı keşşaf Saim kısa bir söylev verdi. Bu söylevde Galatasarayın ilk Türk spor klübü olduğunu ve böyle emekdar bir teşekkülün bayramına iştirak etmek lûtfunu gösteren halka teşekkür ediliyordu. Muhtelif harplerde şehit olan Galatasaraylıların ruhlarını tebcil için bir dakika süren sükûttan sonra sporcuların geçit resmi yapıldı. Ve saat 15 te müsabakalara başlandı.

Günün ilk müsabakası dün seçmesi yapılan kızlar arasında 100 metre koşu idi. Neticede Nezihe 15.1/5 le birinci Tayyar ikinci, Mukaddes üçüncü oldular. Ve bu müsabaka kızlarımız arasında ilk defa olarak yapıldığı cihetle yeni Türkiye rekoru olarak kabul edildi.

Yüksek atlama: Bu müsabakaya dört atlet iştirak etti. Birinciliği Galatasaraydan Pulat 1.80 le aldı. Fenerbahçeden Necdet 1.75½ le ikinci, ayni derece ile Galatasaraydan Faik üçüncü oldular. Yunan atleti 1,70 le ancak dördüncü olabildi.

1500 metre: Bu müsabakaya 2 Yunanlı ve 3 Türk olmak üzere beş atlet iştirak etti. Neticede Balkan şampiyonu Yorgopulos rakiplerini 25 metre açarak 4 dakika 17 saniyede birinci, Kusudis ikinci Artin üçüncü geldiler.

800 metre kızlar: Bu müsabakaya altı kız koşucu girdi. Ve neticede Kadriye 3.11 ile birinci Ifakat ikinci, Nuran üçüncü oldular.

400 metre: Bu müsabakaya beş atlet girdi. Sıkı bir mücadeleden sonra Yunan şampiyonu Skiyatis 53.8 ile birinci Fenerbahçeden Firuzan ikinci Izmirden Fahri üçüncü oldular.

Kızlar bayrak yarışı: Bu müsabakaya kırmızı, sarı, mavi olmak üzere üç takım iştirak etti. Ve neticede 1.6.3 ile kırmızı takım birinci mavi takım ikinci oldu.

200 metre: Bu koşuya üç atlet girdi. Yunan süratçisi Lâmbro anlıyamadığımız bir sebepten bu müsabakaya iştirak etmemişti. Neticede Balıkesirden Raif 23.1 le birinci Bursadan Nazmi ikinci Nazım üçüncü oldular.

Balkan bayrak: Galatasaray - Admira maçının haftayımında Balkan bayrak yarışı yapıldı. Bu müsabakaya Yunan atletleriyle muhtelit Türk ekibi iştirak etti. 800 metrede Galip, Yunanlı koşucuyu 40 metre bir farkla geçtiğinden bu avantaj nihayete kadar devam etti. Ve neticede yeni bir Türkiye rekoru kırılarak 3.34.9 dakikada Türk ekibi birinci Yunan ekibi ikinci geldi.

Cirit atma: Bu müsabakaya dört atlet iştirak etti. Neticede Galatasaraydan Rasim 52.30 la birinci Fenerden Necdet ikinci, Şerif üçüncü oldular.

Halat çekme:

Tekaütler maçı haftaymında Galatasaray kara sporları takımı ile susporları takımı arasında halat çekme müsabakası yapıldı. Ve Çoban Mehmedin bulunduğu kara sporları takımı kazandı.

Tekaütler maçı:

Tekaütler maçı için Matbuat takımı ile Galatasaray futbolcüleri muhteşem göbeklerile sahada arzı endam ettiler. Âbidin Daverin kenardan iskemlede idare ettiği maça Galatasarayın akmiyle başlandı. Oyun bilhassa Matbuat takımındaki göbeklilerin tuhaf hareketlerile çok enteresan geçiyordu. Ilk devre 0—0 beraberlikle bitti.

Ikinci devrenin 5 inci dakikasında matbuat takımından Sedat Galatasarayın meşhur müdafii Burhanı geçerek kalecinin kolları arasından yegâne golü yaptı. Biraz sonra hakemin Galatasaray lehine verdiği penaltıyı meşhur Burhan sıkı bir şütle kaleye gönderdi ise de kaleci Foto Namık bunu kurtardı. Ve maç matbuat takımının 1—0 galebesile nihayetlendi.

Sıra günün en mühim müsabakasına gelmişti. Saat 17.30 da evvelâ Admira biraz sonra Galatasaray sahaya çıkarak halkı selâmladılar. Admira beyaz forma beyaz pantalon giymişti. Galatasaray takımında cezalı oyuncular oynamıyordu. Santrhaf mevkiine Peradan Japoni konmuştu.

Admira takımı: Platzer — Şall, Mariçka — Urbanek, Gizer, Klak — Katlets, Hayneman, Istoyber, Şiling, Vogul.

Galatasaray takımı: Avni — Mitat, Salim — Suavi, Japoni, Eşfak — Salâhattin, Süleyman, Bülent, Haşim, Bülent.

Kısa bir merasimden sonra hakem Ahmet Adem idaresinde Admira mükemmel bir paslaşmadan sonra Galatasaray kalesini sardı. Çekilen şüt avut oldu.

Galatasarayın yaptığı mukabil akın Avusturya milli takım kalecisi olan Platzer'in şahane bir kurtarışiyle bertaraf edildi.

Oyun çok seri oluyor. Karşılıklı akınlar iki kale için de tehlike oluyordu.

Tam 12 nci dakikada Galatasaray aleyhine olan bir kornerden solaçığın çektiği şüt Avninin müteredditbakışları arasın-

(Arkası 10 uncuda)

Dünkü 800 metre birincisi

100 metre birincisi genç kızımız

800 metre birincisi genç kızımız

Galatasaray dün bize otuz üçüncü yılını çok parlak bir spor tezahürü şeklinde gösterdi. İşte intıbalar

Galatasarayın genç sporcu kızları dünkü müsabakalarda

Dün, Galatasaray bayramında sahaya çıkan matbuat futbolcüleri

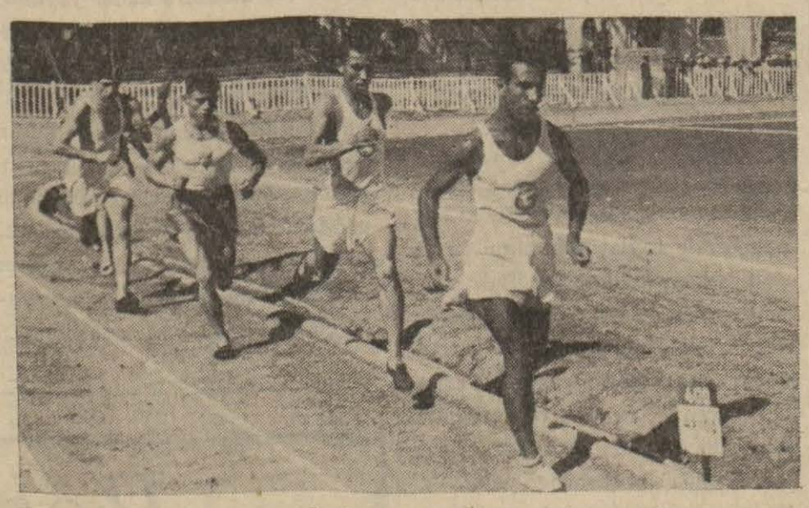

Galatasaray atletleri genç ve dinç koşuyorlar

Galatasaray - Admira maçında kale önünde..

Belgrad Maçını 3 - 1 Yugoslav Takımı Kazandı

Belgrad, 1 (Sureti mahsusada giden arkadaşımızdan telefonla)— Belgrad stadında 10 binden fazla bir kalabalık önünde geçen sene İstanbulda oynanan ve berabere neticelenen maçın revanşı oynandı. Bizim Taksim stadından daha bozuk ve toprak bir sahada yaptığımız bu maçı maalesef 3—1 kaybettik.

Dost Yugoslavyanın muhterem Başvekili Belgradda olmadığı için maça hususî kalem müdürü sureti mahsusada göndermiş ve Türk futbolcülerine samimî ve dost temennilerini bildirmiştir.

Saat 17 de evvelâ biz, sonra Yugoslavlar çıkarak coşkun bir surette tezahüratla karşılandık. Millî maçlarda mutat olan merasimden sonra İtalyan hakem Barlasina'nın idaresinde oyuna bizimkilerin akını ile başlandı.

Takımımız şu şekilde idi: Cihat — Hüsnü, Faruk — Kenn, Mirel, Ihsan, M. Ikeşal — Kenn, Niyazi, Rasih, Sait, Niyazi.

Buna mukabil, Sofyada umma dıkları bir mağlûbiyete uğradıkları için büyük tarizlere maruz kalan Yugoslav millî takımı bu oyuna azamî ehemmiyet vererek en kuvvetli takımlarını çıkarmışlardı.

Blazer — Fogl, Motoviç — Kokoteviç, Goyer, Arseniyeviç — Glazer, Tomaşeviç, Uslih, Voyadinoviç, Tunesiç.

Oyuna çok süratli başlandı ve 3 üncü dakikada Ankaralı Niyazi mükemmel bir fırsat yakaladı. Çektiği şut direğe çarparak döndü. Oyun havadan oynanıyor ve çok sert bir şekilde devam ediyordu.

Tam beşinci dakikada Cihat bir şütü avuta gidiyor diyerek bırakıyor. Fakat büyük bir hayret içinde topun falso yaparak direğe çarpıp içeri girdiğini gördük.

Yugoslavya 1 — Türkiye 0

Yirminci dakikaya kadar iki taraf ta hâkimiyet tesis edemedi. Çok seri ve sert bir oyun oynanıyor. Tam bu sırada sağaçık Niyazi Yugoslav müdafii ile kafa kafaya çarpışarak kaşı yarıldı ve sahadan çıkarak yerine Ankaralı Selim girdi.

Maçtan evvel iki federasyon arasında üç oyuncunun değişmesi için anlaşılması işimize yaradı.

Oyunun bundan sonraki kısmı zaman zaman iki takımın hâkim oyunu altında cereyan etti tam 40 ıncı dakikada Hasan çıktı yerine Rıza girdi. Ve ilk devre 1 — 0 Yugoslavların galebesiyle bitti.

İkinci devre başlar başlamaz takımımız derhal hücuma geçti. Ve beşinci dakikada Rasih geriden aldığı bir topla şahsi gayretiyle fevkalâde güzel bir gol yaptı.

Türkiye 1 — Yugoslavya 1

Bu beraberlik maalesef uzun sürmedi. Sekizinci dakikada Cihat fazla ileri çıkarak kalesini boş bıraktı. Ve Yugoslavlar ikinci golünü bu suretle yaptılar.

Yugoslavya 2 — Türkiye 1

20 inci dakika ofsayt vaziyetinde topu yakalıyan Yugoslav santrforu üçüncü golü yaptı.

Yugoslavya 3 — Türkiye 1

(Arkası 10 uncuda)

Paris sergisi bugün bütün Avrupayı ve hattâ dünyayı işgal eden büyük iktısadî hâdiselerden biridir.

Pariste bulunan bir arkadaşımız, bu muazzam sergiyi günlerce dolaşmış, intıbalarını bize, resimlerile birlikte göndermiye başlamıştır

Meşhur Eifel kulesinin etrafında geniş bir sahayı kaplıyan Paris sergisine uzaktan bir bakış

Beynelmilel Paris Sanat Sergisinde Neler Gördüm?

Yazan: Samih Nafiz

Paris: 20 Temmuz

Üç senedenberi çalışılıp hâlâ bitirilmediği halde nihayet bir izzeti nefis meselesi olarak açılan beynelmilel Paris dünya sanat sergisi hergün yüz binlerce insan tarafından geziliyor. Sergi Sen nehrinin iki tarafında ve Parisin tam ortasında - Invalides denilen askerî müze ile Trocadêro denilen ve eskisi yıkıldığı için tamamen yeni olarak yapılıp henüz inşası bitmiyen çocuk sarayına kadar sürüyor.

Serginin derinliği on kilometreyi buluyor. Birçok kapıları olan bu serginin "Eyfel" in altına tesadüf eden ve çocuk sarayının önüne açılan büyük antresinden girilincce serginin iki muhteşem paviyonu göze çarpıyor. Iki ayrı rejimin, iki biribirine hu sumetle bakan memleketin paviyonları - (Alman-Sovyet). Fransızların Almanlarla, Sovyetleri, Nasyonal Sos yalist bir rejimle - Komünist bir memleketi böyle karşı karşıya koyma ları da mânidar. Işte serginin en çok ziyaret edilen paviyonları bunlardır.

●

Almanlar paviyonlarının önüne canlı denilecek kadar kudretli heykeller koymuşlardır. Bu tunç heykellerde Alman kadın ve erkek birliğinin azmi ve meydan okuyan mehabeti var. Sovyetler bu heykelleri daha büyük ve daha muhteşem olarak paviyonlarının üzerine kondurmuşlar. Bir kadın ve bir erkek elinde orak çekiçle sanki Almanların paviyonlarının üstünde âdeta kımıldamıyan ve gözünü kırpmıyan kartallarını kesecek gibi hamle ediyor zannını veriyor Haricî mânaları bu suretle göze çarpan paviyonlardan içeri girilince yine iki rejimin tamamen zıt tertip, tasnif, görüş ve gösterişi de meydana çıkıyor.

Almanlar işi ihtişama dökmüşler... Muhteşem avizelerle pek ağır ve lüks eşya içinde Alman ağır sanayiini, güzel sanatlarını teşhir etemektedirler. Duvarlarda ayni büyüklükteki büyük yağlı boya tablolarında resim cereyanlarının hemen hepsi, fütürist, natüralist, peyizajist, realist eserler var. Alman ağır sanaayiinin bilhassa şimendifer, vapur, makine, dinamoya ait muhtelif şekilleri görüldüğü gibi radyoları, elektrik âletleri, ve bilhassa musiki âletleri ki piyanoları, akordiyonları burada nazarı dikkati celbediyor.

●

Salonun nihayetinde karanlık bir odada daha henüz radyo gibi umumîleşmiyen, fakat parlak bir istikbali olan iki televizyon makinesi teşhir ediliyor. Bunlar hem çalışıyor hem de bir sinemanın filmini plâklarında gösteriyor.

Alman paviyonunun uzun ve bir türlü bitmiyen merdivenlerile serginin üstüne, yani zeminden hiç olmazsa 25 metre yükseğe çıkılıyor. Orada Alman möbilye sanayii ve çiçekçiliği görülüyor. Açık gazinoda istirahat ediliyor. Oparlörün verdiği güzel Alman operaları dinleniyor. Parisin semasına dehşetle bakan Alman kartalı da bu paviyonun üstünde Cermenyanın bir remzi olarak yükseliyor. Sergi umumî manzarasiyle canlı, muhteşem, Almanların bilhassa teknik mesailde çok ileri gittiğini gösterecek derecede kuvvetlidir.

●

Sovyet paviyonu tamamen bunun aksine tanzim edilmiştir. Kapıdan içeri girilince tam bir sadelik göze çarpıyor. Fakat bu sadeliğin, içinde derin mânaları olan bir inkılâbın bütün canlılığı, fevkalâde büyültülmüş, bazan bütün bir duvarı kaplıyan resimlerle, 1914 le 1936 seneleri arasına sıkışan Sovyet faaliyetinin rakamlarile karşımıza çıkıyor. Her tarafta Sovyetlerin büyük eseri, her sahada aldıkları netice görülüyor. Salon tam bir uzunlukta değil, merdivenlerle salondan salona yükselmek kabil. Solda kabartma ve çok güzel yapılmış bir eski dünya haritasında Sovyetlerin işgal ettiği saha ve renkli noktalarla Sovyet köy ve kasabaları..

●

Sağda en büyük komünistlerden dördü: (Karl Marks- Engels - Lenin - Stalin) hepsinin yanyana resimleri, onlar hakkında yazılmış eserler de çok güzel ciltlenmiş ve onların önüne sıralanmış. Her tarafta Lenin, Stalin, gençlik için, amele içinde, halk içinde, hususî hayatlarında nasıl yaşamaktadırlar. Resimler gösteriliyor. Inkılâp şeflerinin en mühim nutuklarından parçalar her tarafta kabartma harflerle göze çarpıyor. Bununla beraber Sovyetler işi yalnız reklâma boğmamışlardır. Geçen senelerde ne yaptıklarını gösteriyorlar. 1914 te Rusyada ne kadar okuma yazma bilen vardı. Şimdi ne kadar oldu. Kaç mektep, kaç hastane, kaç klüp vardı. Şimdi ne kadar olmuştur.

●

Bu malûmatı da yalnız rakamla değil, resimle, grafikle, şemalarla gösteriyorlar.

Sovyet ressamlarının harikulâde güzel ve hemen hepsi Sovyet inkılâbından mülhem olarak yaptıkları tablolar çok kudretli bir resim âleminin Rusyada parladığını gösteriyor. Serginin mühim bir köşesi Sovyetlerin tiyatrodaki kemalini gösteriyor. Yapılan sahneler, dekorlarile, muhtelif eserlerden parçalar, canlı resimler, ve eşyalarla ışıkla teşhir ediliyor. Bir

Sergide Sovyet pavyonunun cephesi

sürü Rus operaları, baletleri, bu el işi olarak yapılmış sahnelerle gösteriliyor. Rus musiki âletleri de mükemmel. Bundan sonra Sovyet ağır sanayiinin elde ettiği neticeler görülüyor. Muhteşem lokomotifler, tank, tayyare, paraşütler, bir sürü Sovyet fabrikalarının elde ettikleri neticeler grafik ve resimlerle görülüyor. Sovyet denizciliği, Sovyet gemileri ve bilhassa son zamanda açılan Moskovayı tâ Şimal denizine bağlıyan meşhur Volga kanalı kabartma, mücessem bir şekilde görülüyor. Kanalın tulünün 416 kilometre olduğu da gösteriliyor.

●

Başka bir tarafta Sovyetlerin kültür hayatında yaptıkları yenilikler, köy mektepleri, halkevleri, çocuk bakım yuvaları, bunlar çok büyütülmüş resimlerle gösteriliyor. Diğer taraftan Sovyetlerin ilme olan hizmetlerini, tesis ettikleri hava yollarile beraber kutüplerde elde edilen netayici, kutüplerde tesis olunan merkezleri mücessem ve canlı bir şekilde gösterdikleri gibi bir sürü kabartma haritalarla, renkli ve ışıklarla dünya üzerinde Sovyet tayyareciliğinin kudretli biligisini ve muvaffakıyetini anlatıyorlar. Serginin tam nihayetinde üç metreye yakın bir yükseklikte Stalinin alçıdan gayet muazzam bir heykeli etrafı çiçeklerle süslenmiş bir hal de görülüyor. Ve ondan birkaç satır kabartma harflerle duvara nakşedilmiş "Biz bütün dünya ile sulh üzerinde yaşamak istiyoruz. Bugünkü hazırlığımız bu zihniyeti yıkmak istiyenlere karşıdır".

●

Sovyetlerin paviyonu bana kalırsa Almanların paviyonundan daha mükemmel... Tertip güzel. Sadelik çok yerinde, hem inkılâp, hem sanat ve inkılâp için sanat.... Bütün hedef bir noktada, bir mihrak noktasında birleşiyor. Büyük Sovyet inkılâbı asırlar danberi bati bir şekilde yürüyen Rus millî sanayiini bir hamlede yükseltmiş, hem ağır sanayide, hem güzel sanatlerde bu inkılâbın ateşi var. Rus lar bu, büyük fırsatta kendilerini bir defa daha bütün dünyaya göstermek vesilesini bulmuşlardır.

ŞEHİRDEN RÖPORTAJLAR:

PAZAROLANIN BİR BENZERİ

İncecik boynu üstünde, olgun bir Tekirdağ karpuzunu andıran kocaman bir kafası vardı. Derine kaçmış gözleri bu kafanın minimini çukurları içinde, kayboluyordu. Elleri, ayakları, dört yaşında bir çocukta da ancak bu kadar çelimsiz ve bu kadar küçük olabilirdi.

Serseri birkaç çocuk, yavrucağın önünde ardında dolaşarak, haykırışıyorlardı:

— Pazarola Hasan Bey!. Pazarola Hasan Bey!

İnsanların çift yaratıldığına, onu gördükten sonra, ben de inanmıya başladım. Koltuğu altında bir şeker işportasile sokaklarda dolaşan bu çocuk, meşhur "Pazarola,, nın tam bir benzeri idi.

Yaramazların elinden kurtulduktan sonra, yavrucak geniş bir nefes alarak, yanımıza sokuldu; incecik sesiyle, malını satmıya çalışıyordu:

— Baylar.. Bayanlar.. Uğur şekercisi geldi! Birer tane karamelâ alın.. Türlü şekerlerim de var!.. Şeker ye, can besle!..

Ürkütmiyerek yanımıza çağırdık:

— Çocuğum, dedik, adın ne senin?..

Şüpheli gözlerle bizi tepeden tırnağa süzdükten sonra cevap verdi:

— Necati..

— Baban, annen var mı?.

— Var ya... İkisi de sağ..

— Seni mektebe göndermediler mi?

— Gönderdiler amma...

— E.. Amması ne oluyor?

— Gönderdiler amma, ben okuyamadım.

— Niçin?.. Hastalandın mı?

— . . . . . .

Biraz sıkıştırınca kaçamaklı bir cevap verdi:

— Güneş çok yakıyor başımı da. babam, gitmesin mektebe.. dedi.

— Sokaklarda dolaşırken, başını güneş yakmıyor mu?

Yavrucak, boynunu büktü. Belli ki küçük izzeti nefsi, mektebe devam edemeyişinin hakikî sebebini anlatmıya mâni oluyordu.

— Baban ne iş yapar?

— O, burada değil.. Adapazarında.. Kasaptır.

— Kasaplık fena iş değil. İnsana para kazandırır..

İçini çekti:

— Amma, babamın dükkânı yok. Geçinecek kadar para kazanamıyor.

— Sen, bari, yardım edebiliyor musun babana..

— Ediyorum ya.. Günde elli kuruşluk şeker satıyorum.

Aklıma geldi, sordum:

— Şekeri çok seviyor musun?

Ağzını şapırdatarak, esnafça kıs kıs güldü :

— Param olsa da ben de yesem..

— Demek, sattığın şekerlerden hiç yemiyorsun?

Güldü :

— A.. Onlar yenir mi?

— Peki.. dedim. Sana birşey sorayım, şekeri mi, çok seversin parayı mı?.

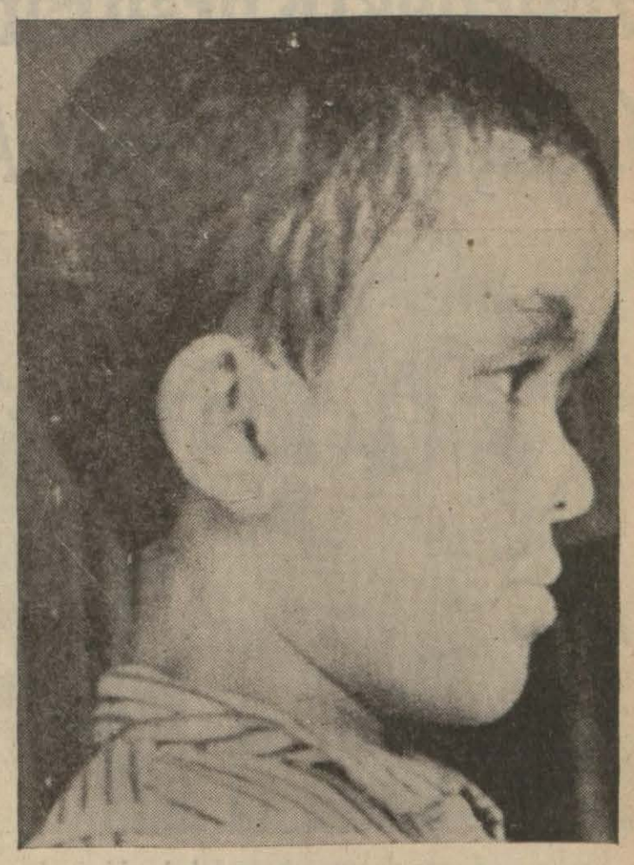

Yeni Pazarolayı böyle tanıdık

— Amma, hangisini daha çok?.

Yine bir hayli düşündükten sonra kararını verdi:

— Parayı daha çok severim!.

— Niçin?

— Param oulrsa, bol bol şeker alırım!

— Aferin!

Hiç te aptal bir çocuğa benzemiyordu. Şirin, hattâ cana yakın bir yüzü vardı.

— Istanbullu musun sen?.. dedim.

Başını salladı ve hissedilir bir gururla:

— Biz Adapazarlıyız! dedi.

— Orada da şeker satacak mısın?

— Elbette satacağım!.

— Başka kardeşlerin var mı?

— Var.. Üç tane..

— Onlar da senin gibi büyük başlı mı?.

— Hayır.. Hiç biri bana benzemez. Onlar, hem boylu, hem de başları ufak..

— Baban? Annen?.

— Onlar da öyle..

Küçük Necatiye, Pazarola Hasan Beye çok benzediğini hatırlattım.

Güldü:

— Ben de adımı duymuştum onun..

— Kaç yaşındasın bakayım..

— 12...

Hatırı hoş olsun diye, arkadaşlar aramızda küçüğün şekerlerini, karamelâlarını paylaştık. Iki tane de ona ayırıp verdik. Gözlerini süzerek çıtır çıtır yedi. Halbuki, verdiğimiz parayı, güçlükle kabul ettirebildik; o zaman ben:

— Haniya, dedim, parayı daha çok seviyordun? Şekeri güle güle yediğin halde, parayı alırken yüzünü buruşturdun.

Başını öte yana çevirdi, cevap vermedi.

Yanından ayrılıyorduk artık:

— Bize bir diyeceğin var mı? Gazeteye resmini basacağız! dedik.

Gülümsiyerek:

— Amma, adımı yazarken unutmayın... Bana Uğur şekercisi derler... Kim benden şeker alırsa, o gün işi rastgider.

— Peki.. Necati.. Merak etme, yazarız..

Galiba o da Hasan Bey gibi, uğuriyle tanınmış bir adam olmayı aklına koymuştu. Sevine sevine uzaklaştı.

Küçük Uğur şekercisi gittikten sonra, arkadaşlardan biri, kâğıt üzerine hemen şu mısraları karalıyarak uzattı:

"Sanmayın ki, ses veriyor, bize
çıkmış mezardan"
"Pazarola Hasan Bey, geldi Ada
pazardan!"

Bu yazıyı okuyanlar, Uğur şekercisi Necati çocuğu Istanbul sokaklarında boşuna aramasınlar..

O, şimdi Adapazarında!

Bisküvi satıyor.

Kocaman kafası içinden şu dakikada neler geçtiğini ne kadar öğrenmek isterdim. Bir türlü karar veremiyordu. Şekeri mi, tercih etsin, parayı mı? Nihayet dedi ki:

— Parayı da severim, şekeri de..

6000 Yıl Sonra Bugünkü Medeniyetten Neler Kalacak?

Amerikanın Oglettrope Üniversitesi Rektörü Doktor Jacobs 60 asır sonra bugünkü medeniyetimizden bir iz kalmaması ihtimalini düşünerek bugünkü medeniyeti temsil eden en bellibaşlı eserleri bir araya getirmek ve bunların 6000 sene sonra ele geçmesini ve görülmesini temin etmek istemiştir. Doktorun seçtiği şeyler, bir plâk, bir film, bir miktar şiklet, birkaç gazete, bir sinema projektörü, ve bir gramofondur. Bunların hepsi çok dayanıklı bir sandığa doldurularak bir yere gömülecek ve bu sayede 6000 sene sonra gelecek olanlar bugünkü medeniyeti tanıyabileceklermiş!

MEMLEKETTE TAN

Kooperatif Kursu

İzmirdeki Kursu Bitiren Gençler Diploma Aldı

Kursa devam eden talebeler birarada

On gün evvel Vilâyet tarafından Kız lilesi salonunda açılan yumurtacılık kursu dün nihayet bulmuştur. Bu kurs Iktısat Vekâleti istandardizasyon mütehassısı Doktor Bade ile Vekâletin Izmir kontrolörü Bay Cevdet tarafından idare edilmiş gerek amelî ve gerek nazarî dersler verilmiştir.

Doktor Bade son olarak yumurtanın ambalâjı dersini vermiş ondan sonra yumurta ihracat ticarethaneleri gezilmiş ve tatbikat yapılmıştır.

On gün devam eden ve gayesi, tavukçuluk ve yumurtacılık kooperatiflerine bilgili memur yetiştirmek olan kursa, muhtelif kazalardan gelen 24 genç iştirak etmiştir. Bugün saat onda Ticaret Odası salonunda Vali Fahrı Güleç, ziraat ve baytar müdürleri Doktor Bade, kontrolör Cevdet ve daha birçok zevatın huzurlarında gençlerin imtihanları yapılmıştır. Imtihanda muvaffak olanlara birer ehliyetname verilmiştir. Kooperatifler kuruldukça bu gençler kooperatif memuru tayin edileceklerdir.

Yolda Bulunan Ceset

Şarkışla, (TAN) — Deliilyas köylerinden Küpeli civarında tefessüh etmiş ve parçalanmış bir ceset bulunmuştur.

Yapılan tahkikat, cesedin Akpınar köyünden Hasan adında 50 yaşlarında birine ait olduğunu göstermiştir. Hasan, çalışmak üzere Sivasa gitmiş, dönüşte hastalanarak bir tarlaya girmiştir. Orada bir iki saat içinde öldüğü ve cesedinin ancak 20 gün sonra görüldüğü anlaşılmıştır.

İnegölde Oylat Kaynağı

Burada Tekrar İstifade Edilmesi İsteniyor

Inegöl, (TAN) — Kasabamızın civarında, 500 küsur rakımlı bir ormanın içindeki Oylat sıcak su kaynağının vaziyeti bura halkını işgal etmektedir.

Kaynak, çok eski zamanlarda yapılmış ve havuzlarile kalın taş duvarları henüz pek sağlam olan bir bina içindedir. Halk, genişce bir saha etrafına yapılmış bulunan kulübelerde barınarak ve kaynakta banyo yaparak birkaç gününü orada geçirmek ayni zamanda Oylat civarının çok güzel havasından ve bol sularından istifade etmek itiyadında iken bu sene bundan mahrum kalmıştır.

Geçen seneye kadar Oylat kaynağı maliye tarafından kiraya verilir ve bin lira kadar da varidat temin ederken, bu sene asrî tesisat vücude getirilmek üzere imtiyaz verileceği bildirilmiş, kaynak bu sene kapalı kalmıştır.

Halbuki 50, 60 bin lira sarfile burada modern tesisat vücude getirmek üzere imtiyaz alacak bir istekli çıkmamıştır. Çıkabileceğine de pek ihtimal verilmiyor. Diğer taraftan birçok ailelerin her sene tatil günlerini Oylatda geçirmeleri yemek, içmek gibi zarurî bir itiyat haline gelmiştir. Bu aileler modern tesisat yapılıncaya kadar buraya bir doktor tayin edilmesini ve onun emirlerine riayet etmek şartile kaynaktan istifade yolu bulunmasını temenni ediyorlar.

Elektrik işi

Inegöllülerin elektrik tenviratı hakkında da bir temennileri vardır. Kasabamızın üç sene evvel yapılan elektrik tesisatı iyi işlemekte ise de geceden maada cereyan bulmak bir meseleye teşkil ediyor. Elektrik fabrikasının kuruluşundan bir sene sonra ikinci bir motör alınarak gündüzleri de cereyan temini lâzımken, belediye ile şirket arasında çıkan ihtilâf buna imkân vermemiştir.

Yalnız sandalye fabrikatörleri, elektrik şirketile anlaşmışlar ve fabrikalarının gündüz öğleye kadar cereyanla işletilmesini temin eylemişlerdir. Halbuki kasabamızın gerek diğer müesseselerinde ve gerek evlerinde öğleden sonra elektrik cereyanına ihtiyacı olanlar vardır. Binaenaleyh gündüzleri sabahtan öğleye kadar yerine, öğleden geceye kadar cereyan verilmesi daha münasip olacaktır.

Halkapınar Suyu da Satın Alınıyor

Izmir, (TAN) — Nafıa Vekâleti, Halkapınar suyu tesisatını satın alıp belediyeye devredecektir.

Belediye tesisat parası kendisinden alınacak olursa, az miktar olduğu takdirde bunu kabul edecektir. Halkapınar suyuna fazla kıymet verilmediği için Bucadaki Tahtalı dağında bulunan mebzul kaynaktan istifade tercih edilmektedir. Bunun için 400 bin liraya ihtiyaç var fakat, Halkapınar suyu kireçli olduğundan ve yüksek yerlere motör işletmek suretile sevkolunabildiğinden daimî bir masraf ihtiyarma bağlıdır.

Çankırıda Küçük Sanatlar Sergisi

Çankırı, (TAN) — Valimizin reisliği altında, ulusal ekonomi ve arttırma kurumu tarafından mükâfatlı bir küçük sanatlar ve elişleri sergisi açılmıştır. On beş gün devam edecek olan sergide kadın terziliğine ait eserler, oyma, dantelâ, gergef ve nakış işleri, ev tezyinatı işlemeleri ve örgüleri, tiftikten elle yapılmış şeyler, kunduracılık, dericilik, saraciye, gümüş, bakır, mermer, toprak ve alçı işleri, sunî çiçek ve sepetçilik ve oymacılık eserleri teşhir edilmektedir.

Kanzuk Saç Eksiri

KOMOJEN

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesini keser. Kepekleri tamamen giderir ve büyüme kabiliyetini artırarak saçlara yeniden hayat verir. Kokusu lâtif, kullanışı kolay bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

IKTISAT VEKALETI, IÇ TICARET UMUM MUDURLUGUNDEN:

30 İkinci Teşrin 1330 tarihli kanun hükümleri dairesinde Türkiyede iş yapmağa izinli bulunan ecnebi şirketlerinden Lloyd Triestino (Flotte Reunite Lloyd Triestino - Marittima Italyana e Sitmar) Şirketi unvanı tebdil ile "hali tasfiyede (Oriente) seyrüsefain Şirketi,, namı altında tasfiyeye giriştiğini bildirmiş ve lâzımgelen vesaiki vermiştir.

Bu şirketle alâkası olanların İstanbulda Şirketin umumî vekili Arturo Bonettaya ve icabında Iktısat Vekâletine müracaat etmeleri ilân olunur.

Askerî Tıbbiye Okulu Müdüriyetinden:

1 — Bu sene okulumuza talib, eczacı, kimyager, askerî hâkim ve muallim talebe alınmak üzere kayıt muamelesine başlanmıştır.

2 — Lise mezunlarının derecesi çok iyi veya iyi olacak olgunluk diploma veya tasdiknamesi ve askerî tam ehliyetnamesi bulunacaktır.

3 — Okula giriş şartları Istanbulda bulunanlar için mektebimizde, taşradakiler için Liselerle askerlik şubelerinde mevcuttur. (207) (4739)

Dünyada birinciliği kazanan

MOVADO

saatlerıdır.

Her yerde arayınız
155 birinci mükâfat

COŞKUN

Manifatura mağazasında müşteri bolluğu

Beyoğlu iş Bankası Karşısında

Mevsim dolayısile fiyatlarda görülmemiş tenzilât bu fırsattan istifade etmek istiyen sıklık severleri bu mağazaya koşturmaktadır.

140 santim eninde keten gandi	K. 200
100 santim eninde (keten ve pamuklu Karolin	145
Tek renkli fantazi ketenliler	40-120
Yünlüler 150 kuruştan itibaren	
Erkek kostümlükleri (keten ve yünlü)	200
Fantezi organtinler	80
Gandi	175
İpekli tüller	90
Marokenler	200-225
Krep saten	250
Ekstra jersey	130

Fiyatlar maktudur.

Karabükte Elektrik Tesisatı

İnşaat Bugünlerde Tamamlanıyor

Karabük, (TAN) — Inşaat faaliyeti devam ediyor. Memurin apartmanları ağustos ortalarına doğru ikmal edilmiş bulunacaktır. Elektrik tesisatı bugünlerde bitmek üzeredir.

Karabükün istasyon civarında şimdiden parlak bir gece hayatı başlamıştır.

Demir ve çelik fabrikalarının tesisine başlanılmış olması, bütün muhiti te bir hareket uyandırmıştır. Bugüne kadar canlılık görülmiyen spor sahasında da bilhassa memurların iştirakile faaliyet başlamıştır. Sümer Bank memurları hafta tatilinden istifade ederek köylere gitmekte, köylüler ve köy gençlerile hasbihalde bulunmaktadırlar. Bundan her iki taraf ta faidelenmektedir.

Geçen hafta Doktor Faik Ökten'in riyaseti altında hemen bütün Sümer Bank memurları, buradan beş saat uzaktaki Yörük köyüne gitmişler bu güzel köyde zevkli ve istifadeli saatler geçirmişlerdir. Doktor, hasta köylüleri muayene etmiştir. Bu seyahatler esnasında halk içtimaiyatının bütün şubelerile meşgul olunmakta, yaşayış, âdet, anane ve musiki bakımlarından halkıyat tetkikleri yapılmaktadır.

Çankırıda Okuma Yazma Öğrenenler

Çankırı, (TAN) — Halkevimiz bilhassa müsbet sahalarda çalışmaktadır. Gündüz bayanlara, gece baylara mahsus olarak yeni harfleri öğrenmemiş olanlar için açılan kurs bitmiş ve çok rağbet görerek devam edenlere diplomaları verilmiştir.

Ayrıca hapisanede açılmış olan okuma, yazma kursu da bitmiş ve 33 mahkûm muvaffakıyet kazanarak

SİLİFKEDE METRÛK MEMLÂHA

Geniş Bir Mıntakanın İhtiyacı Karşılanabilecek

Silifke, (TAN) — kasabamızın cenubuşarkî cihetinde bulunan ve Akgöl namile maruf olan memlâha senelerdenberi metrûk bulunmaktadır. Sadece, mevsiminde Inhisar Idaresi birkaç piyade ve süvari kolcu göndererek köylünün tuzdan istifadesine mâni olmakta ve tuzları atlara çiğneterek bozdurmaktadır.

Bu işlerden anlıyanların söylediğine göre, Akgöl memlihası, bitip tükenmek bilmiyen bir tuz hazinesidir. ve burası işletildiği takdirde geniş bir muhitin ihtiyacı karşılanabilecektir.

Düzcede El ve Ev İşleri Sergisi

Düzce, (TAN) — Hayırperver tüccarlarımızdan Cevat Türkoğlu, Düzce kadınlığına bir hizmet olmak üzere bir nakış muallimi getirtmiş, bu muallimin idaresi altında iki aydan fazla süren kursa hemen Düzcenin bütün kadınları devam etmiştir.

El ve ev işlerile salon tezyini sınıflarını bu müddet içinde öğrenen kadınlarımızın vücude getirdikleri eserlerden mürekkep sergi, Halkevinde Halkevi Başkanı Ismail Öztürkün ve ciz bir nutku ile açılmıştır.

Meydana getirilen eserlerin zarafet ve inceliği, bilhassa salonun cazip vaziyeti çok takdir kazanmıştır. Sergiyi 7 bin kişi gezmiştir.

İki Hüviyetli Adam

Gemlik, (TAN) Bozöyüklü Ali Hasan isminde biri, iki nüfus tezkeresi taşıyıp kullandığı anlaşıldığı için polis tarafından tutulup Adliyeye verilmiştir.

Rüşvet Suçlusu Mahkûm Oldu

Gemlik (TAN) — Cideli Raşit oğlu Hasan, fabrika işçilerinden Rasimi bıçakla yaralamış, kendisini tutmağa gelen zabıta memurlarına da rüşvet teklif etmiştir. Hasan, elli lira para cezasına ve üç ay 25 gün hapse mahkûm olmuştur.

Esrar Alırken

BANDIRMA (TAN) — Beyköyünden Şaban İbrahim, esrar alırken yakalandığı ve satanı zabıtaya haber vermediği için bir sene hapse ve 200 lira para cezasına mahkûm olmuştur. Güpe gündüz esrar satan Mehmet Abdurrahman da ayni cezalara çarptırılmıştır.

Kızılcahamam Hapisanesi

Kızılcahamam (TAN) — Bura hapishanesi tam mânasile gayri sıhhî ve dar olduğu için, kira ile tutulacak geniş, bahçeli ve muhafazalı bir binanın hapishane ittihazı hakkında Ankaradan emir gelmiştir. Fakat, henüz bu evsafta bir bina bulunamamıştır.

Kızılcahamamda Mahsul Mahvoluyor

Kızılcahamam (TAN) — Bu sene çeltikçi köylerde pek çok ekilmiş olan prinç mahsulü kuraklıktan mahvolmak tehlikesindedir. Eğer birkaç güne kadar yağmur yağmazsa bu âkıbet muhakkaktır. Diğer mahsul sahipleri de kuraklık devam ettiği takdirde başlarına ayni halin geleceğini söylemekte ve endişe göstermektedirler.

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi
1400 Krş.	1 Sene	2800 Krş.
750 „	6 Ay	1500 „
400 „	3 Ay	800 „
150 „	1 Ay	300 „

Milletlerarası Posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için 30 - 16 - 9 - 3.5 liradır.

BANYODAN SONRA GÜNEŞ

Bütün zevkile, kendini güneşe nasıl verebiliyor? Elinde şemsiyesi mi var? Hayır! Fakat yüzüne güneş tesir etmiyen iki nikab koymuş:

VENÜS PUDRASI,
VENÜS KREMİ...

Zonguldak Halkevi Köylerde

Köylüler dertlerini söylüyorlar

Zonguldak, (Hususî) — Valinin başında bulunduğu, hekim, ziraatçı ormancı, baytar ve muharrirlerden mürekkep Halkevi heyeti, köy ziyaretlerinin ikinci devresine başlamıştır. Heyet yolda tekrar çağırıldığı Gaca köyüne uğrıyarak yeni yapılan okul kurağını gezmişler, köylülere orman ve ziraat işleri, toprak bakımı ve soysal durumları üzerinde faydalı bilgiler vermişlerdir. Buradan Hacalı köyüne gidilmiştir.

Hacalı köyünde, yakınında bulunan (9) köyden gelen kalabalık bir köylü kitlesi toplanmış bulunuyordu. Vali ve heyet, köylülerin arasına katılarak onlarla konuşmuşlar, ihtiyaçlarını ve isteklerini sormuşlar, not etmişlerdir.

Halkevi hekimi, hasta olan köylüleri muayene etmiş, ilâçlarını parasız vermiştir. Okul çocuklarına kâğıt kalem, defter dağıtılmıştır. Şehir bandosu ve davullar millî havalar çalmış ve mahallî oyunlar oynanarak geç vakte kadar çok eğlenceli saatler geçirilmiştir.

Kızılcahamamda Odun Buhranı Bitti

Kızılcahamam (TAN) — Kazamız orman mühendisi Nuri Erkemen civar köylere giderek tetkikatta bulunmuş, yaş ağaç kesilmemek şartile fırınadan devrilmiş odunlar satılmasına izin vermiştir. Bu suretle, bir müddettenberi halkı ve fırıncıları müşkül vaziyete düşüren odun buhranı bertaraf edilmiştir.

ŞAH İSMAİL

No. 21

Yazan : Ziya Şakir

Âlemşah Bânû

ITIZAR: Dünkü tefrikamızın ikinci sütununun sonundan üçüncü sütuna geçerken sehven dokuz satır atlanmıştır. Bugün o satırları aşağıya ilâve eder ve okuyucularımızdan özür dileriz.)

(Büyük şehit) namı verilen Şeyh Haydarın henüz on beş yaşında olan tek varisini görmek, onların kalplerinde senelerdenberi yanıp tutuşan hasret ateşini bir anda dindirmiye kâfi gelmişti.

Bu on beş yaşındaki genç Şeyh, iki buçuk yaşındanberi, efsanevî bir hayat geçirmişti. Daima ölümlerle ve fevkalâdeliklerle pençeleşmiş olan bu hayat, genç Şeyhin, ecdadından mevrus olan keramete atfedilmiş.. Onun için kendisine hiç tereddüt edilmeden, (Anadan doğma veli) sıfatı verilmişti.

Maamafih, şu hakikati de ilâve etmek lâzımdır ki, (Şah İsmail) in görünüşü, bu zan ve zihabı verecek.. ve hattâ, kuvvetlendirecek şekilde idi.

Yüzü güzel, ve çok güzeldi.. Babası Şeyh Haydarın çehresindeki halâvetle, anası Alemşah Bânûnun melâhati uygun bir şekilde imtizaç etmiş.. ona, bütün görenlerin kalbini bir anda teshir edecek derecede müessir, vakur ve cazip bir güzellik vermişti.

Sadef gibi parlıyan duru beyaz çehresi üzerinde, uçları hafifçe kıvrılan ince kaşlarının altında kıvılcımlana kıvılcımlana bakan koyu kestane rengindeki gözleri büyük bir ifade ve irade kudretine maliktı.

Sonra.. bu parıl parıl yanan gözler, onun zekâsının kudretini de göstermekte idi. Bu zekâya, Alemşah Bânûnun himmet ve gayretile mükemmel bir cilâ verilmişti. Büklüm büklüm kumral saçlar taşan kafa tasının altında, o yaşta bir çocuktan umulmıyacak kadar kuvvetli ve zengin bir dimağ yetişmişti.

Ona, herşeyden evvel, (Şia) lığın iman ve itikadı ile, (Caferî mezhebi) nin hikmet ve felsefesini öğretmişlerdi.

En kudretli ve idealist ellerde yetişen, genç (Şah İsmail), kendisine yapılan telkinleri kolayca hazmetmişti. Ve öyle bir gün gelmişti ki; hocalarının yüzlerine gülümsiyerek;

— Oyle zannediyorum ki, bana öğrettiğiniz şeyler, bir hayli noksan, zamanı gelince, bunları ikmal etmek lâzım, demişti.

Alemşah Bânû, artık istikbal için büyük ümitler beklediği bu tek evlâdının yalnız fikir terbiyesile iktifa etmemişti. Onun, hayatta girişeceği mübarezelerden galip çıkabilmesi için; mükemmel bir binici, ve iyi bir silâhşor olmasına da ehemmiyet vermişti.

Artık iyice ihtiyarlamış olan lalası Kasım ile güreş idmanları yapan genç Şah İsmail, en haşarı bir at ile uçurum gibi kayalardan atılmayı.. Havada bir kuşa ok atmayı.. İnce bir tülbent parçasına kılınç çalmayı.. Ağır bir görzü (1) en faydalı şekilde kullanmayı mükemmelen öğrenmişti.

Alemşah Bânû, bunları da kâfi görmemişti. Artık parlak şiirler söyliyen oğlunun natıka kudretini de arttırmak için, ona günler ce en kudretli hatipleri dinletmiş... Onların hitabet tarzlarını ve dinliyenler üzerinde müessir olacak jestlerini meşkettirmişti.

Bu kadar mı?..

Hayır...

Bütün bunlarla beraber bu küçük şeyhi, büyük göstermek için ona birşey daha öğretilmişti. O da, büyük görünmekti.

Tıpkı babası Şeyh Haydarınki gibi, kızıl keçeden bir külâh üzerine yeşil müslin sarılmış tacı.. yine yedi renkli düz Hint keteninden, yakasında - on iki imama delâlet eden - on iki dikişli hırkasile, küçük Şah İsmailin (pir) postu üzerinde oturduğunu görenler; onu, çok olgun.. tamamiyle tekemmül etmiş..

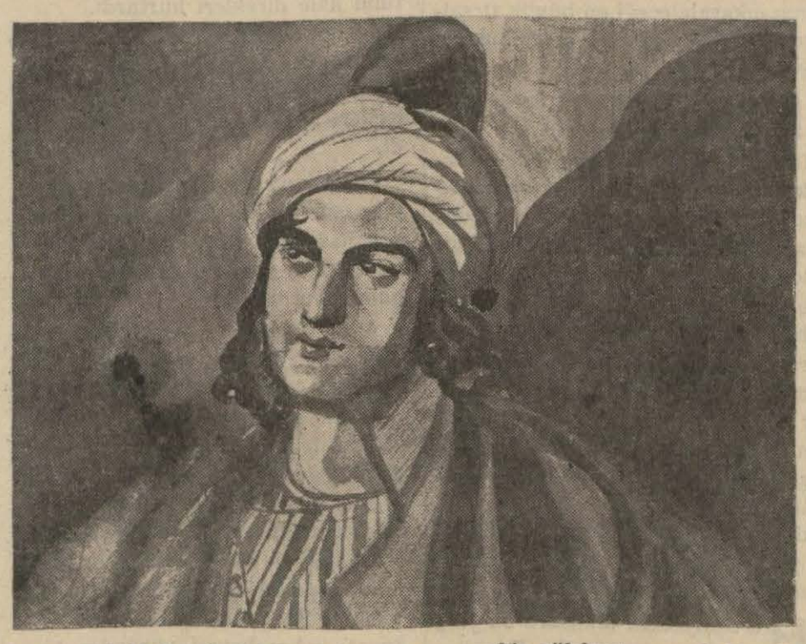

Karşısındaki, her başı hürmetle eyen.. (zikudret).. ve (pür heybet) bir adam olmak üzere kabul ederler di.

Şah Ismail, kendisine zorla verilen bu büyüklüğün mânasını çarçabuk idrâk etmişti. Ve bunu idrâk eder etmez de, artık talih ve mukadderatın kendisine açtığı cereyana tâbi oluvermişti.

Bahcandaki muvakkat dergâh, artık dolup dolup boşalıyordu. Her gün, Şah Ismailin ziyaretine gelip onun dizlerini öpen yüzlerce ve binlerce müridin yerini, ertesi günü yine yüzlerce ve binlerce mürit alıyordu.

Altı senedenberi gizli yapılan âyinler, artık âşikâreye vurulmuştu. Her taraftan:

Yüzseler cümle vücudim
Kalmasa tende derim
Dönmezem Bâbü Aliden
Haydarîyem, Haydarî...

Teranelerinin arasında, coşkun müritlerin:

— Medet.. Yâ, Ali!...

Nâraları yükseliyordu.

Yapılan âyinler, tamamiyle bir gösteriştен ibaretti. Dergâhın büyük meydanında sazların, çokürlerin tannan âhenkleri arasında nefesler, suzişler, (on iki imam) a ait methiyeler, Kerbelâ şehitlerine ait menkıbeler okunarak müritlerin heyecanı galeyana getirirken, tekkenin diğer höcrelerinde de ateşli müzakereler cereyan ediyor.. Silâhına ve kuvvetine güvenilecek en seçme müritlerden, gizli bir ordu teşkil ediliyordu.

Bu teşkilât, bir iki ay zarfında ikmal edilmişti. Ve bu teşkilâtı vücude getirenler de, (Emîr Şemsettin Zekeriya), (Şemsettin Geylânî), (Şamlû aşiretinin reisi Hüseyin B[illegible] (Varsak beylerinden Aptal [illegible] gibi Erdebil tekkesi müritlerinin en mümtaz şahsiyetleri idi. Teşkil edilen orduda, bilhassa; Afçar, Kaçar, Varsak, Şamlû, Tekeli, Rumlu, Zülkadirli, Usttaçlı ve saire gibi en cesur silâhşor aşiretlerden seçilmişti.

Ordunun mikdarı yedi bin güzide atlıdan mürekkepti. Bunlar da, yukarıda saydığımız Türk ve Türkmen aşiretlerile, İranın yerli halkından olan Farslardan ibaretti.

İlk Hedefte Feci Bir İntikam

Her taraftan sert ve hiddetli davul sesleri yükseliyor.. At kişnemeleri, silâh şakırtıları biribirine karışarak derin ve korkunç bir uğultu husule geliyordu.

Kızıl külâhlı süvariler, birdenbire Lâhcan ovasını doldurmuşlardı. Fakat bunlar, nereden çıkmışlardı?

(Kızılbaş) olmıyanlar, buna cevap bulamıyorlardı.

Çünkü, Lâhcanda herşey, çok kuvvetli bir ketumiyet içinde cereyan etmişti. Yedi bin Türk ve Acemden mürekkep bir ordu, bütün teferrüatına kadar hazırlandığı halde, bundan hiç bir yabancı haberdar edilmemişti.. Senelerdenberi fe lâketten felâkete uğrıyan Kızılbaşlar, tamamiyle (sır saklama) yı öğrenmişler.. Bütün işlerini, hayrete şayan bir sükûnet ve soğukkanlılıkla görmüşlerdi.

Davul sesleri, gittikçe kuvvetleniyordu. Yeşil sancakların etrafında, parıl parıl parlıyan silâhlar gümeleniyordu... Emir atlıları, oradan oraya koşuyorlar.. sert ve tannan seslerle, (büyük kumanda heyeti) nin emirlerini her tarafa tebliğ ediyorlardı.

Artık, son hazırlıklar bitmişti... Birdenbire, korkunç bir kös (2) sesi işitilmişti. Köse indirilen ağır ve fasılalı darbeler üzerine, küçük davullar, derhal susmuş, her taraftan kumanda sesleri yükselmişti.

Yedi bin atlı, bir anda atlarına binmişlerdi. Bütün gözler, Lâhcan dergâhının kapısına çevrilmişti.

Aradan birkaç dakika geçer geçmez, koca Lâhcan ovasında, müthiş bir alkış sesi, müselsel dalgalar gibi gürlemişti.

(Arkası var)

(1) Büyük, demir topuz.

(2) Pencere şeklinde bir tekne üzerine, kapak gibi gerilen deriden yapılmış olan, yalnız bir taraflı mu harebe davulu.

Sergey Danilin

Mikhail Gromov

André Yumaşev

Moskova - Kutup ve Amerika Seferine Ait Yeni Rakamlar

Geçenlerde üç Sovyet tayyarecisi tarafından büyük bir muvaffakıyetle başarılmış olan ikinci Moskova - Şimal kutbü - Amerika hava seferi hakkında Sovyet gazeteleri yeni tafsilât veriyorlar.

Moskova Gazetelerinde yazıldığına göre, bu son seferdeki muvaffakıyet bir tesadüf netice si değil, alet ve Materyal bakımından çok dikkatli ve itinalı bir şekilde hazırlanmış olmanın verdiği riyazî bir neticedir.

Ant-25 tipindeki tayyare 12 temmuz 1937 günü sabahı saat 3,21 geçe Moskovadan hareket etmiş ve şu yol üzerinden uçmuştur:

Moskova - Kulguyev adası - yeni Zemble adası - Fransuva Jozef toprağı - Şimal kutbü - Patrik adası - Bank adası. Tayyare bundan sonra 120 inci tul dairesi üzerinde ve Kanada semasında uçmuş, Roşöz dağlarını Seattle civarında aşmış, müteakiben San Fransiskoya, oradan Los Angelese varmış ve nihayet Meksika hududuna 16 kilometre mesafede bulunan Santa Jacinto'da yere inmiştir .

Rüdolf adasile kutup arasında, tayyare bir siklona yakalanmış ve saatte 40 kilometrelik bir hızla kar şıdan esen bir rüzgâr, pilotlara hayli zorluk çektirmiştir.

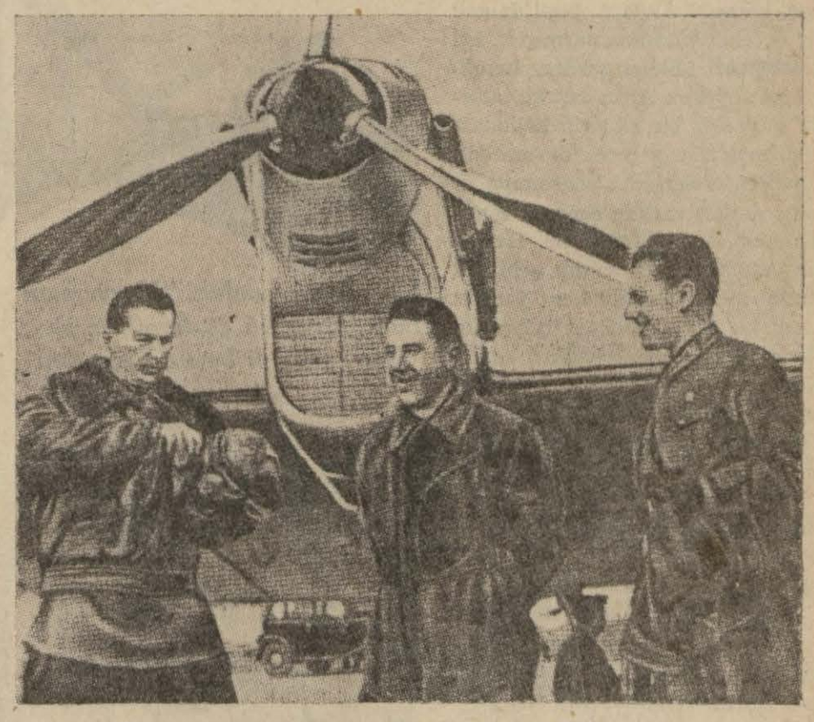

Tayyare hareket etmeden birkaç dakika önce

Tayyareciler bu uzun yolculuğa çıkmadan evvel esaslı bir surette hazırlanmışlar ve bir gün önce altı bin metreye yükselerek makinelerinin oksijen cihazını tecrübe etmişlerdir.

Tayyareciler, alete fazla eşya almamak hususunda çok titiz davrandıkları için, bol bol benzin yükliyebilmişler ve böylece 500 kilometrelik bir yol için de fazla benzin almışlardır.

Tayyare ilk uçuşuna saatte 195 kilometre bir hızla başlamış ve gökyüzünde yükselmiştir. Kutüp havalisinde ise hız, saatte 240 kilometreye çıkmış ve irtifa da 300 metreyi geçmiştir.

Tayyarenin içindeki eşya ile birlikte bütün ağırlığı 11500 kilogramı bulmaktadır.

Ant-25 in bir havalanışta uçtuğu mesafe 11500 kilometredir ve tayyare bu yolu 62 saat 17 dakikada almıştır.

* *

Moskova gazeteleri bu eşsiz uçuşu başaran tayyareciler hakkında şu malûmatı veriyorlar:

Sergey Danilin

Rusyanın kurtuluş harbine basit bir asker olarak iştirak etmiş, sonra tayyare fotoğrafçılığı mektebine girerek genç yaşında uçmıya başlamıştır.

Danilin Rusyanın havadan haritalarını yapmak hususunda büyük muvaffakıyetler göstermiştir.

Gayet iyi hesapçı ve yol çizmek hususunda bricik denecek kadar ustadır. Kutüp seferine iştiraki bilhassa, cografya bilğisinin kuvvetinden, ve kaptanlığından ileri gelmiştir. Kasırgaya yakalanılmasına rağmen, Danilinin hesapları sayesinde şimal kutbü üzerinden, muayyen saatten 13 dakika evvel uçmak mümkün olmuştur.

André Yumaşev

İlk defa olarak 1924 te tayyarecilik mektebinde uçmuştur. O zamanlar, 20 yaşlarında kadar vardı. Yumaşev yükselme rekorile çok meşgul olmuş ve büyük ağırlıklar yüklediği tayyareleri çok yükseklere çıkarmış bir adamdır.

Meselâ 5 ton ağırlığında bir tayyare ile 9000 metre yükselmiştir. Kendisi ayni zamanda ressam ve Sovyet Rusyanın en usta akrobatik pilotlarındandır. Yararlığına binaen kendisine kızıl yıldız nişanı verilmiştir.

Pilot Mikhail Gromov

İlk defa olmak üzere 1917 senesinde ve 19 yaşında olduğu halde uçmuştur. Uzun yıllar plânörcülükle ve harp tayyarecileğile meşgul olmuş, nihayet muallim pilot olmuştur.

Gromov eski püskü tayyare parçalarından yeni tayyareler inşa ederek, inşaat mühendisliğine olan büyük kabiliyetini göstermiş, sonra tayyare tecrübe pilotluğuna tayin edilmiş ve birçok rekorlar kırmıştır. "Sovyet Rusya kahramanı,, ünvanına maliktir.

Sinema Artistliği Yapan Mektepli Kız

16 yaşındaki mektepli artist Annie Vernay

Pariste Moliere lisesinin genç talebelerinden biri olan Annie Vernay günün birinde bir sinema mecmuasının müsabakasına iştirak ederek birinciliği kazandı. Aradan az bir zaman geçmeden, meşhur rejisör Turjanskinin çevireceği (Nina Petrovna'nın yalanı) filminde gayet mühim bir rol oynadı ve sonra yine mektebine giderek derslerini okudu. Daha 16 yaşında olan bu güzel genç kız şimdi (Prenses Tarakanova) filmi için yeniden mektebi terketmek mecburiyetinde kalmıştır.

Bu filmde baş rolü yapacak ve sonra yine mektebine dönecektir.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Hay Mısır Hay!

Biz ona mısır buğdayı deriz, frenkler de Türkiye buğdayı derler. Halbuki mısırın asıl vatanı Amerikanın cenup kısmıdır. Amerikanın keşfinden önce, ne Avrupalılar, ne Asyalılar, ne de Afrikalılar mısır buğdayını tanımazlardı.

Fakat bir kere tanındıktan sonra hertarafa pek çabuk yayıldığından birçok memleketlerde halk onu öz atalarından kalmış lezzetli bir yemiş gibi seve seve yerler. Istanbulda da vaktiyle Göksu deresinin kenarına dizilen mavi, pembe maşlahlı bayanların mısır koçanını ellerinde tutarak tanelerini beyaz dişleriyle ısırdıklarını görenler, frenklerin buna Türkiye buğdayı demelerine hak verirlerdi.

Mısır buğdayının burada en çok yenilen şekli suda pişmiş olanı ise de, asıl vatanında en makbul şekli ateş üzerinde kebap edilmiş mısır buğdayıdır. Oradaki pehlivanların iddiasına göre kebap mısır insanı hem iyi besler, hem de kemikleri büyütür ve onlara kuvvet verir.

Biz Türkler zevkı selim sahibi olduğumuz için, mısır buğdayının haşlanmasından başka hem koçanı üzerinde kebap edilmiş, hem de kışın tane tane patlatılmış mısır yemeyi öğrendiğimiz halde Avrupalılar ondan ancak bulamaç yahut çörek yapmasını bilirler. Bunda hakları yok ta denilemez, çünkü mısır buğdayı un edilip bulamaç veya çörek halinde yenilince daha kolay hazmedilir. Halbuki bizim yediğimiz gibi suda haşlanmış yahut koçaniyle kebap edilmiş mısır buğdayı —bilirsiniz ki— pek kolay ishal verir.

Onun için Avrupada mısır buğdayı yetiştiren memleketlerin halkı çocuklarına mısır buğdayından bulamaç yedirirler ve bundan çocuklarının büyümesi bakımından pek istifade ettiklerini haber verirler. Yine Avrupalı hekimlerden bazılarının kavline göre bizim Rumelili pehlivanların iri yarı olmaları sebeplerinden biri de Rumelide mısır buğdayından yapılmış çöreklerin çokça yenilmesidir.

Mısır buğdayı hangi şekilde yenilse midede pek az kalır. Hazmedilmesi asıl barsaklarda olur. Terkibinde buğdaydakinden sekiz misli fazla yağlı madde bulunduğundan linet verir. Bundan dolayı haftada bir iki defa mısır yemeyi tavsiye ederler. Karına şişkinlik vermemesi de bir iyiliktir.

Yalnız, her nedense, fikri iyi beslemez diye adı çıkmıştır. Onun için fikirlerinin mahsulü ile geçinmiye mecbur olanlar ona pek rağbet etmezler.

Buna mukabil mısır püskülü her keste idrar artırmak için iyi bir ilâçtır. Bunu ev kadınları bildikleri gibi hekimler de idrar yollarında kum sancılarından, iltihaptan şikâyet eden hastalarına mısır püskülünden yirmi gram kadar bir litre su içinde kaynattırarak içmeyi tavsiye ederler.

Dünyanın En Yaşlı Atı, İnanlıdaki Meşhur "Hayyam,, dır

Otomobilimiz bizi Lülebugazdan İnanlıya götürüyor. İstanbuldan Edirneye trenle gelirken arpa, yulaf, çavdar, kuşyemi, pirinç ve ayçiçeği tarlalarının yalnız hattın iki tarafındaki dar sahaya inhisar ettiğini sanmıştım. Halbuki mevsiminde düşen bol yağmur; toprağın cömert kabiliyeti ile karışmış, bütün Trakyayı yeşil dalgalı bir bereket tufanına sarmıştır. İki saattenberi Lüleburgazdan İnanlıya yol alıyoruz. Altın başaklı tarlalar payansız bir zincirin halkaları gibi biribirine geçerek devam ediyor. Pencerelerinden sardunya ve sakız dalları sarkan şen ve temiz muhacir evleri görüyoruz. Her evin yanında bir tavşanlık, şehir nümune mektebindekinden farksız fennî bir tavuk kümesi, bahçesini çerçeveliyen yeni sistem arı kovanları var. Göğün bereketi, toprağın feyzi ve köylünün alınteri karışmış, Trakyada yepyeni bir hayat doğurmuştur.

Trakya kalkınıyor, hayır.. Kalkınan Trakya kendisine ilerileme ve sıçrama hızı hazırlıyor.

İşte yeşil bir sathı mailin içine batmış gibi duran İnanlı harasının binaları gözüktü. Uzaktan toprak renginde iki dağ yavrusu göze çarpıyor. Bu; hara hayvanları için hazırlanmış ve makine ile bağlanmış ot demetlerinin vücude getirdikleri minimini ehramlardan sonra otomobilimiz haranın memurlar dairesi önünde durdu.

Hara; hendesî bir intizamla şuraya buraya serpilen memurlar dairesi, lâboratuarı, ellişer aygırlık iki ahırı, yem silosu, memur evleri, hizmet hayvanları ahırlarile insana derhal muntazam ve ciddî bir müessese içinde bulunduğu kanaat ve inanmı veriyor. Gezdikten sonra da buraya verilen İnanlı isminin müsemmasına pek te uygun düştüğü anlaşılıyor.

Müessese müdürü Bay Mitatla şimdi aygır deposuna girdik. Gıcır gıcır, temiz bir dehlizde ilerliyoruz. Sağlı, sollu yumuşak ot sedirler üzerinde eşinen ve kişniyen besili aygırlar var. Müdür deponun mevcudunu veriyor:

— 43 aygırımız var: 13 ü halis Arap, yirmi beşi Nonyos, dördü yarımkan Arap, bir Ardene.

Tavlaların üstündeki rakamları ve adları sordum.

— Bunlar, dedi. Hayvanların sicilleridir. Gördüğünüz rakamlar doğum yıllarını gösterir. Meselâ şu Ali 1932 doğumlu, beş yaşında halis bir Araptır. Anası Pava, babası Şakyadır. Peti 1931 doğumlu Macar Nonyosu, Hetes 1930, Ürmey 1932 doğumludur.

Aygırlarımızın şecerenameleri vardır. İsimlerini hiç değiştirmeyiz, satın aldığımız memleketlerdeki adlarını muhafaza ederiz. Burada soysuz, sopsuz atın yeri yoktur.

Bay Mitat sesleniyor: Küheylan Ceylân, Vecdi.. Ve uzanan kır, al, yağız alınları bir evlât şefkatile okşuyor. Bir Ardene aygırı önünde durduk. Bay Mitat anlattı:

— Bu, top hayvanıdır. Çok tahammüllüdür. İki yaşında bile arabaya koşulur. Fakat zürriyet kabiliyetini çabuk azaltır.

Bir Macar atının önündeydik. Kıymetli rehberim:

— Bu da Macar kadanasıdır, dedi ve sorduğu: Kadana hangi dildendir, bilir misiniz, sualinin cevabını yine kendisi şöyle izah etti:

— Kadana macarca asker demektir. Macarlar bize bu adı vermişler. Bizden de (bırak) kelimesini istiare etmişler. Dedelerimiz Macaristandan at alırlarken Macarlar sattıkları atlara kadana oldu, yani asker oldu derlermiş. Beğenilmiyen

Otuz beş yaşındaki "Hayyam,,ın hâlâ ihtiyarlık göstermiyen sert, fakat sevimli başını buracıkta görüyoruz

İnanlı aygır deposu müdürü Mithat Güler

hayvanlara dabırak admı verirlermiş. Çünkü Türk heyetler alacakları atları muayene ederlerken beğenmediklerine (Birak) derlermiş. Macarlar bunu fena hayvan anlamına almışlar.

Deponun itinalı ve geniş bir köşesindeyiz. Bay Mitat sesleniyor:

— Hayyam, Hayyam!

Kır ve neşeli bir baş uzanıyor ve dudaklarile müdürün avucunu gıdıklamıya çalışıyor. Bu oynak, ve fıkır fıkır kaynıyan, kıvrak endamlı Hayyamın menkıbesini dinliyorum:

— Kıymetli hayvanlar için depomuzda hususî kabineler yapılmıştır. Buralarda hayvanlar bağsız ve tam mânasile serbest olarak istirahate bırakılırlar. Işte Hayyam da depomuzun baş kabinesini işgal ediyor. Hayyam bu sene tam 35 yaşını doldurdu. Bu, kimin beygiridir, bilir misiniz? Son halife Abdülmecidin.. Establi âmireden çıkmış, Ziraat mektebine gelmiş. Lâğır bir hayvandı, yattığı yerden kalkamadığı için kuyruklayıp kaldırırlarmış. Burada bakıldı, rahata erdi. Ne cevher olduğunu gösterdi.

Saltanatın yıkılması zavallı ve esîr Hayyamı bile haşmetlû Feres Hazretleri yaptı. Şimdi bizim depomuzun baş aygırıdır o.

Müdürden rica ettim. Hayyamı dışarı çıkardık. Böğürlerinde ameliyat izlerini gösteren sağlı, sollu iki derin boşluk vardı. Rehberim bunları bana izah etti:

— Abdülmecit, alaylarda yalpa ve heybetli yürüsün diye zavallı hayvanın böğürlerindeki veterleri kestirmiş, ameliyat yaptırmış. Eğer Establi âmire kalsaydı, şimdiye kadar çoktan ölürdü.

Depo müdürü onu şöyle vasıflandırıyordu:

— Faaldir, ırkçıdır, yani yavruları tamamen kendisine benzer, temsil kabiliyeti fazladır. Dölü hiç şaşmaz, şıp diye tutar. Trakyada Hayyamın; ün almış birçok yavruları vardır. Birçokları sergilerde mükâfat kazandılar.

Bay Mitat izahatını bitirirken:

— Bunlar aşımdan yeni döndüler, dinlendiriyoruz. Dinlendirmek için de bunlara her gün üzüm ve yumurta veririz. Aygırlar tabağa kırdığımız yumurtaları bayıla bayıla içerler. Aşım esnasında da böyle kuvvetli şeyler veririz.

İ. H. K.

Uzak Şarkta

(Başı 1 incide)

tsin — Puken hattından yukarı doğru gitmekte olduğunu görmüşlerdir. Japon tayyareleri, Çinlilerin ateşine maruz kalarak trenlerden dördünü bombardıman etmişler ve Pau - Timg - Fu istasyonunu yakmışlardır. Bu tayyareler iki hat boyunca Çinlilerin birçok yardımcı tayyare meydanları ve Lunghay demir yolu boyunda da mühim harekât üsleri mevcut olduğunu görmüşlerdir.

Yeni maktuller

Tientsin, 1 (A.A.) — Çin kıtalarının Tangku ile Tinetsin arasında Mukden ekspresini yoldan çıkarmış oldukları Japon erkânı harbiyesi tarafından bildirilmektedir. 6 kişi ölmüş ve 60 kişi yaralanmıştır. Bunlar meyanında ecnebiler de vardır.

Resmen verilen malûmata göre, Italya konsolosu Çin milislerine taarruz etmek üzere şark istasyonuna hareket eden Japon kıtalarının Italyan imtiyaz mıntakasından geçmelerini protesto etmiştir.

Ecnebi imtiyaz mıntalarında yiyecek azalmaktadır. Hububat fiyatları iki misline çıkmıştır.

Japon topçu kuvvetleri Çin keşif kollarını bombardıman etmişlerdir. Japonlar Fransız imtiyaz mıntakasile yedi kilometre ilerisinde bulunan Fransız tersanesi arasındaki telefon tellerini ve yolları kesmişlerdir.

Japonlar Fransızlara taarruz ettiler

Tientsin, 1 (A.A.) — Çinlilere taarruz etmek üzere beynelmilel köprüden geçmeleri menelilmiş olan Japonlar, 1901 mukavelenamesi mucibince Şark istasyonunda bulunmakta olan Fransız müfrezesine taarruz etmişlerdir.

Japonlar, bu müfrezenin silâhlarını almışlar ve sonra efradın gözlerini bağlamak istemişlerdir. Fransız neferleri, kaçmağa muvaffak olarak istasyon salonunda barikatlar vücude getirmişlerdir. Japonlar, Fransız askerlerinin üzerine ateş açarak bir çavuş ile bir neferi ağır surette yaralamışlar ve yaralıları tedavi etmeksizin bırakmışlardır.

Fransız, kıtaatı, bunların yardımına ancak 30 temmuz sabahı yetişebilmiştir.

Fransız memurları, hâdiseden Fransız sefaretine malûmat vermişlerdir.

1000 telefat

Şanghay, 1 (A.A.) — Tientsin'den Central News ajansına bildirildiğine göre, Hotoung şehrinin kalabalık mahallesinin bombardımanı neticesinde ölen ve yaralananların miktarı bine baliğ olmuştur.

BAŞMAKALEDEN MABAAT

Tarihî Bir Fırsat

(Başı 1 incide)

Havacılığın harikalı inkişafının pek yakın bir atide nerelere varacağını görmek için kuvvetli bir hayale ihtiyaç yoktur. Memleketimiz bu bakımdan büyük bir fırsatla karşılaşmıştır. Fakat tarihin bir milletin karşısına çıkarabileceği en büyük fırsatlardan birini kaçırmak üzere bulunuyoruz.

Biz Avrupa ile Asya arasındaki en kısa ve en emniyetli hava yolunun sahibiyiz. Dünyanın en büyük hava caddesi üzerinde bir memleket haline gelmek elimizdedir. (Vasko dö Gama) nın bulduğu deniz yolu neticesinde asırlarca tecerrüt halinde kaldık. Terakkinin uyandırıcı harekêtleri bu sırada kapımıza hiç uğramadı. Havacılık hareketinin bir merkezi olursak bu birkaç asırlık zarar tamir edilmiş ve dünyanın candamarı bizim topraklarımıza getirilmiş olur. Bunun iktısadî ve içtimaî neticeleri ve bilhassa aramızda havacılık devrinin çok hararetli zihniyetini yerleştirmek bakımından uyandıracağı tesirler pek aşikârdır.

Bu saniyedeki manzara bu yolu tıkamış olmamızdır. Brassert Şirketinin Karabük tesisatı müdürü sıfatile memleketimize gönderdiği B. Hopkinson ile iki gün evvel konuşmuş ve havacılık hakkında söylediklerini yazmıştık. Memleketimize çok dost olan bu İngiliz, kendi şirketinin emrine verdiği bir tayyare ile Londradan buraya geliyor, fakat bu tayyareyi Karabükle Ankara ve İstanbul arasında memleketimizin hayrı ve faydası için sık sık yaptığı seyahatlerde kullanamıyor. Bir günde yapılacak işleri 5, 6 günde yapmak, 50 dakikalık yola 15 saatte gitmek suretile zamanını, yani bizim zamanımızı israfa mecbur kalıyor.

İngiliz dostumuzun vardığı hüküm şudur: "Siz tayyareyi henüz bir nakliye vasıtası diye kabul etmemiş bulunuyorsunuz,,

Bu hüküm bir inkılâp memleketi için çok acıdır. Dünyanın bütün havalarında serbestçe uçan insanların, Türk havalarında bir Tibet manzarası görmesi, Türkiyeden uçmıya ait bir müsaadenin altı haftada çıkması, memleketimiz hakkında çok zararlı bir propaganda mevzuudur. Tayyare bir sürat vasıtasıdır. Acele işlerde kullanılır. Tayyare ile Avrupadan memleketimize gelecek veya Avrupadan Asyaya gidecek bir insanı altı hafta bekletmek, hava yolumuzu kapamak demektir.

Zaten dünyanın büyük hava yolları, bizim havalarımızın haricinde kurulmıya başlanmıştır. Dünyanın en büyük hava iltisak merkezlerinden biri haline gelmek elimizde iken, bunun aksi olarak havacılık bakımından tecerrüt haline düşmek tehlikesine maruzuz.

Bu gidişin tarihî mesuliyeti büyüktür. Bunun bir kırtasî meselesi diye değil, mühim bir memleket meselesi diye mütalea edilmesi lâzımdır. İlk iş, tayyareyi mevcut ve lüzumlu bir nakil vasıtası diye tanımak ve dünyanın bütün başka memleketlerine nispetle aldığımız aykırı vaziyete nihayet vermektir. Tayyarenin faydalarına mukabil elbette mahzurları vardır ki, bunlara ayrıca çare düşünmek lâzımdır. Nitekim her memleket bu çareleri düşünmüşler ve tedbir almışlardır.

Dünyanın ticarî inkılâp ve sınaî inkılâp gibi iki büyük tarihî hareketinden hariç kaldık ve asırlarca bunun zararını çektik. Havacılık inkılâbı ayni ölçüde bir tarihî harekettir. Bunun mânasını kavramakta ve icaplarını yapmakta gecikirsek ve dünyanın en büyük hava caddesi üzerinde yer alabilecek bir memleketi tecerrüt haline düşürürsek cidden yazık olur.

Ahmet Emin YALMAN

Spordan Mabaatler

Galatasarayın Yıldönümünde

(Baştarafı 6 ıncıda)

da kendi kendine kaleye girdi ve bu suretle Admira birinci golünü kazandı.

Admira hâkim bir vaziyette akınları istediği cenahtan yürütüyor. Solaçıklarının tehlikeli iki şütünü kale direkleri kurtardı.

17 nci dakikada Galatasarayın sağdan yaptığı bir akında Süleymanın kaleye müvazi şütünü kalecileri ancak ayakla kurtarabildi.

Galatasarayın fazla enerji sarfetmesile oyunda bir müddet tevazün hâsıl oldu ise de çekilen şütler isabetli olmadığından neticê alınamıyordu.

Avusturyalılar merkezden inerek açıklarına topu geçiriyor ve en fazla şütü açıklar kaleye gönderiyor. Hiç alışmadığımız bu oyun sistemi her an kalenin tehlikeye girmesine sebep oluyordu.

35 inci dakika sarı kırmızılıların soldan yaptıkları bir hücumda Haşim kaleci ile karşı karşıya kaldığı halde topu kaleye atamadı. Bir defasında Süleyman çok müsait bir fırsatı çalım hevesi yüzünden heba etti.

Devrenin son dakikaları Avusturyalıların hâkimiyeti altında geçmeğe başladı. Galatasaray kalesi üstüste üç mühim tehlike atlattı. Mitatın yaptığı entbolü çok sıkı bir şütle kaleye gönderen Viyana sağiçinin şütünü kale kurtardı.

İkinci şutu Avni fedakârlıkla atlattı. Üçüncü şütü Salim güzel bir ayak koyarak kurtardı.

Bu üstüste olan tehlikeleri atlatan Galatasarayın merkezden yaptığı bir akın Admira kalesi önünü karıştırdı. Süleymandan Haşime ve ondan Bülende geçen topu Bülent durdurmadan plâse bir vuruşla Avusturya millî takım kalecisinin bacakları arasından kaleye sokarak Galatasarayı berabere vaziyete getirdi ve iki dakika sonra birinci devre 1—1 beraberlikle nihayetlendi.

İkinci devreye Galatasarayın sağdan yaptığı bir hücumla başlandı. Galatasaray, takımında ufak bir tadilâtla sahaya çıktı. Mitat çıkmış yerine Suavi geçmiş. Genç takımdan Bedii solhafa alınmıştı.

Admira muhacimleri karşısında en fazla muvaffak olan oyuncu sağhaf oynıyan Eşfaktı. Karşısında oynıyan müteaddit defalar beynelmilel olmuş solaçık Vogl, hiç muvaffak olamıyordu.

Onuncu dakikada Admiranın sağdan yaptığı anî bir hücumda solaçığa geçen ve ondan sıkı bir şütle kaleye giren topu Avni muvaffakıyetli bir blokajla kurtardı. 16 ncı dakikada kaleye 30 metre mesafede olan bir favulden Avrupanın en namdar şütçüsü Şall, bomba gibi bir şütle Admiranın ikinci golünü yaparak şöhretinin adamı olduğunu isbat etti.

Bu sırada sakatlanan Avni çıkarak yerine Sacit kaleye geçti.

21 inci dakikada ceza çizgisi içinde olan bir kargaşalıktan verilen penaltıyı Etyen sıkı bir şütle kaleye gönderdi ise de kaleci lâstik top gibi yerinden fırlıyarak zaviyeden girmekte olan topu yakaladı.

Bu kaçırılan penaltıdan sonra sarı kırmızılıların açılmadığını ve Avusturya kalesini üstüste sıkıştırdıklarını gördük. Fakat muhacimlerin acelesi, isabetsiz şütleri netice almalarına mâni oluyordu.

30 uncu dakikada Haşimin geriden alarak kaleye kadar getirerek sol köşeye çektiği sıkı şütü Platzer avuçlarile âdeta okşar gibi yakaladı.

35 inci dakikada Galatasaray kalesinin önü karıştığı sırada müsait vaziyette topu yakalıyan solaçık Vogl sıkı bir şutla üçüncü gollerini yaptı.

Biraz sonra soldan inkişaf eden bir Galatasaray akınında solaçığın ayaklarına yatan Avusturya kalecisi sakatlandı ise de bir dakika sonra tekrar oyuna başladı.

Son dakikalar Galatasarayın hâkimiyeti altında geçiyorsa da bir çok fırsatları ya muhacimler kaçırıyor veya kaleci ku[rtarıyordu].

Oyunun bitmesine iki dakika [kala] ken soldan yapılan bir Admira [a]kınında yine solaçık sıkı bir [şüt]le dördüncü gollerini yaptı ve [bu] sonra maç bu vaziyet değişme[den] 4—1 Galatasarayın mağlûbiyeti[le] nihayet buldu.

Bu maçtan sonra Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp, bütün mü[sa]bakalarda kazananlara kupa [ve] madalyalarını vererek merasim nihayet verildi.

Galatasaray bayramına bu[gün] Taksim stadında saat 20 de Yu[nan]lı güreşçilerle yapılacak güreş [mü]sabakalarile devam edilecektir.

Belgrad Maçını 3-1 Yugoslav Takımı Kazandı

(Baştarafı 6 ıncıda)

Bu golden sonra oyun müsavi bir şekle girdi ve karşılıklı akınlarla geçerek bu vaziyet değişmeden 3 — 1 Yugoslavların galebesiyle nihayet buldu. Maçtan sonra Yugoslav seyirciler çok coşkun tezahürat yaptılar.

Nasıl oynadılar:

Takımımız umumiyet itibariyle çok gayretli bir oyun oynadı. Yugoslavların iki açığının çok seri olması haf hattımızın umulan muvaffakıyeti göstermesine mâni oldu. Bilhassa muhacim hattımız bu yüzden fazla beslenemedi.

Kaleci Cihat maalesef fena bir gününde idi. Birinci ve ikinci golleri hatalı yedi.

Iki müdafiimiz Hüsnü ve Faruk güzel oynadılar.

Muhacim hattında yalnız Rasih oynadı, Fenerli Niyazi de sakatlanıncıya kadar iyi idi. Rasihi Yugoslavya halkı çılgınca alkışladı.

Yugoslavlar çok güzel bir maç çıkardılar. Bilhassa havadan oyunda uzun boyları yüzünden derhal hâkimiyeti alıyorlardı. Hakem birkaç hatası müstesna fena değildi. Uçüncü gol bariz bir ofsayt idi.

Yüzmede Galatasaray Kürekte Beykoz

Taksim stadında futbol ve atletizm müsabakaları yapılırken Beykoz Denizcilik şubesinde de kürek ve yüzme müsabakalarına devam edildi.

Anadoluhisarla Bebek arasında Boğazı geçme müsabakasına Galatasaraydan 16, Fenerden 1, Günesten 1, Ortaköyden 4, Boğaziçi klübünden 1 yüzücü olmak üzere yüzücü iştirak etti. Neticede Galatasaraydan Halil 23 dakikada birinci, Orhan ikinci, Mahmut üçüncü oldu.

Beykozla Bebek arasında yapılan dörtlük klâsik tekneler mukavemet yarışı çok heyecanlı oldu ve sıkı bir mücadeleden sonra Beykozun geçen haftaki Moda yarışlarında birinci olan Hilmi Ural dörtlük skifi birinci geldi. Galatasaray ikinci oldu. Yarışlardan sonra birincilere kupa diğer derece alanlara madalyaları verildi.

Bakırköyünde Dünkü Maçlar

Dün Bakırköyde Barutgücü sahasında yapılan Yeniköy spor takımile Barutgücü genç takımı arasındaki maç 2—5 Barutgücünün galebesile neticelenmiştir.

Akınspor B takımile Barutgücü B takımı arasındaki maç ta 3— Barutgücünün galebesile bitmiştir.

Fenerbahçe ve Beşiktaşın kıymetli elemanlarile takviye edilmiş Akınspor A takımile Barutgücü takımı arasındaki maç ise 3—3 berabere neticelenmiştir. Maç Bakırköy Barutgücü sahasında bine yakın seyircinin önünde oynanmıştır.

Çek Güreşçileri Gelmek İstiyorlar

Ankara, 1 (TAN) — Çek millî güreş takımı iki temas yapmak üzere Federasyonumuza müracaat etti. Bu müracaat tetkik edilmektedir.

İstanbul Gayrimübadiller Komisyonundan:

D. No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.	
1886	Tarabya	E. Zisooğlu Y. Mestan	E. ve Y. 4	İçinde bahçesi olan harap ahşap hanenin 2/10 his.	120	Açık artırma
2183	Ayyansaray Atik Mustafapaşa	E. Papas Y. Çmarlı çeşme	E. 18 Y. 24	120 metre arsanın 2/3 his.	160	„
2443	Hasköy Kiremitçi Ahmet Çelebi	Ayazma	E. 16 Y. 20	270 metre arsa	270	„
2466	1. Sköy Hacı Şaban	Efremoğlu	E. ve Y. 10	83,20 metre arsa	100	„
2898	Büyükdere	Mandra bağları mevkii	E. 15 Y. 13	1124 metre tarlanın 7/16 his.	110	„
3538	İstanbul Çelebi oğlu Alâaddin	Sabuncu hanı alt katında	E. ve Y. 13-14-15	Kâgir kala Tonos dük kânım 2224/23040 his.	700	„
3654	Fener Tevkii Cafer	Mektep	E. 8 Mü. Y. 4	Bahçeli kâgir hanenin 7/2380 his.	320	„
5107	Büyükdere	Falyara	E. 6-6 Mü. 8 ve 8 Mü. Y. 6-8-10 12-14 ve Elmadağı sokağından E. ve Y. 2	973,61 metre arsa	1460	Kapalı zarf
6947	Tarabya Dereiçi	Dere	E. 19 Y. 21-23	667,30 metre arsanın 1/4 his.	340	Açık artırma
8631	Bakırköy Sakız ağacı	E. Leon Y. Yurdsahibi	E. ve Y. 16	253 metre arsa	250	„

Yukarda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 11, 8, 937 tarihine düşen çarşamba günü saat 14 tedir. Satış munhasıran gayri mübadil bonosiledir.

Bayanlar, Büyük Dertten Kurtuldunuz!

FEMİL Kadının âdet zamanlarında kullanacağı yeni ve sıhhî bir tuvalet "servieti,, dir. Hususî (FEMİL) bağı denilen bir bağla kullanılır. En ince ve en sıkı elbiseler altında görünmez, çıkıntı ve biçimsizlik yapmaz. FEMİL, sıhhî ve fennî bir şekilde hususî bir pamukla hazırlanmıştır. Emici kuvveti fazladır. Kanı derhal emer. Asla kurumadığı gibi, ıslaklık da vermez. Gayet hafif ve yumuşaktır, cilde yapışmaz, tahriş etmez. Bayanlar, evde, yazlıkta, sporda, vazifede, mektepte seve, seve kullanacağımız FEMİL sizi çamaşır zahmetlerinden tamamile kurtarmıştır. FEMİL ve bağlarını bir defa aybaşlarınızda kullanmak bütün dünya doktorlarının bunu neden ısrarla tavsiye ettiklerini anlamağa kifayet eder. Her eczanede, parfümöri ve büyük tuhafiye mağazalarında bulunur.

İsmet Eczane ve Lâboratuvarı Galata, İstanbul Tel. 49247: Eczaya müteallik her siparişi müşterilerini memnun edecek bir şekilde dikkat ve sür'atle gönderir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Birinci İşletme Mıntakasında aşağıda mevkileri, mikdarları ve muhammen bedelleri yazılı balast ayrı ayrı kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

Eksiltme 18-8-937 tarihindeki Çarşamba günü saat 15 de Haydarpaşa garı binasında birinci işletme Eksiltme komisyonunca yapılacaktır.

İsteklilerin eksiltme şartnamesinde istenilen muvakkat teminat ve evrak ve vesaikle teklif mektuplarını eksiltme günü saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermiş olmaları lâzımdır.

İstekliler, bu hususiaki şartname ve mukavele projesinden Km. 186,400 deki ocağa aid olanını 145 kuruş bedeli mukabilinde, diğerlerini bilâbedel Haydarpaşa garındaki idare veznesinden alabilirler. (4595)

Balast ocağının mevkii	İhale edilecek mikdar	M3 ın ihzar bedeli	M3 ın tahmil bedeli	Muhammen bedel	Muvakkat teminat mikdarı Lira Kuruş
"1" 184,600 H. Paşa - Eskişehir	10000 m3	130 kuruş	15 kuruş	14500 lira	1087 50
"2" 186,400 H. Paşa - Eskişehir	20000 m3	130 kuruş	15 kuruş	29000 lira	2175 00
"3" 217,500 H. Paşa - Eskişehir	12000 m3	125 kuruş	15 kuruş	16800 lira	1260 00
"4" 40,000 Eskişehir - Afyon	23000 m3	95 kuruş	12 kuruş	24610 lira	1845 75
"5" 538,750 Eskişehir - Ankara	5000 m3	135 kuruş	10 kuruş	7250 lira	543 75
"6" 538,750 Eskişehir - Ankara	5000 m3	135 kuruş	10 kuruş	7250 lira	543 75

* * *

Muhammen bedeli (8800) lira olan 20 adet (500) ve 30 adet (1000) kiloluk demir baskül 27-8-1937 cuma günü saat (15) de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (660) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7-5-1936 gün ve 3297 veya 1-7-1937 G. 3645 No. lı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (4593)

* * *

Muhammen bedelleri (19979,04) lira olan muhtelif cins ve eb'atta 14990 adet galvanize saç 17. 9. 1937 Cuma günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada Idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1498,43) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, Resmî gazetenin 7. 5. 1936 gün ve 3297 veya 1—7—1937 T. ve 3645 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (4807)

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Bu yıl Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsünün Ziraat, Baytar Fakültesine kız ve erkek ve Orman Fakültesine yalnız erkek parasız yatılı, paralı yatılı ve yatısız talebe almacaktır. Enstitüye yazılabilmek için aşağıdaki şartlara uymak gereklidir.

1. — Türk tabiiyetinde bulunmak ve lise mezuniyet imtihanını vererek bakaloryasını yapmış veya lise olgunluk diplomasını almış bulunmak lâzımdır. (Bakaloryasını yapmamış veya Olgunluk diplomasını almamış olanlar enstitüye alınamaz.)

2. — Istanbul Universitesinin Fen Fakültesinden naklen gelecek olanlar orada okudukları sömestrlerden muvaffak olmuşlarsa, ikisi kabul edilerek Baytar, Ziraat ve Orman Fakültesinin üçüncü sömestrlerine alınırlar. Ancak Baytar Fakültesine girenlerin bu Fakültenin birinci ve ikinci sömestrlerinde okunan Anatomi dersine de ayrıca devam etmeleri ve Ziraat Fakültesine girenlerin Ziraat stajını yapmaları gereklidir.

3. — Enstitüye girecek talebenin yaşı 17 den aşağı ve 25 den yukarı olmaz. Neharî talebe yüksek yaş kaydına bağlı değildir.

4. — Parasız yatılı talebeden ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekküllü bir hasta evi kurulunun raporu lâzımdır. Bu raporlarda talebenin her türlü askerî hizmete kabiliyetli olduğu ayrıca tasrih edilecektir.

5. — Enstitüye yazılan talebe iki ay içinde, yeniden sağlık ve sağlamlık muayenesinden geçirilerek ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyetini göstermiyenlerin enstitüden ilişiği kesilir.

6. — Ziraat Fakültesine girecek talebe Ankarada Orman Çiftliğinde 10 ay staj görmeğe mecburdurlar. Bu staj müddetince talebeye 30 lira aylık verilir. Yatacak çiftlikte parasız sağlanır. (Stajyer talebenin yemesi ve içmesi de enstitüce sağlandığı takdirde kendilerine bu 30 lira verilmez).

7. — Parasız yatı talebesinden staj veya okuma devresi içinde her ne sebeple olursa olsun kendiliğinden stajını veya tahsilini bırakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan Hükûmetçe yapılan masrafları ödeyecekleri hakkında verilecek nümuneye göre noterlikten tasdikli bir kefaletname alınır.

8. — Enstitüye girmek isteyenler yukarıda yazılı rapordan başka nüfus kâğıdını, aşı kâğıdını, polis veya uraylardan alacakları özgidim kâğıdını, orta ve liselerde görmüş oldukları süel dersler hakkındaki ehliyetnameleri iliştirilerek el yazılariyle yazacakları pullu bir dilekçe ile ve altı tane fotoğrafile birlikte doğruca Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğüne başvururlar. Talipler dilekçelerinde hangi fakülteye kayıt olunmak istediklerini bildirmelidirler. Aksi takdirde dilekçeler hakkında bir muamele yapılmaz.

9. — Pulsuz veya usuli dairesinde pullanmamış olan ve 8 inci maddede yazılı kâğıtların ilişik olmadığı dilekçeler gelmemiş sayılır. Ve bunlar hakkında hiçbir muamele yapılmaz.

10. — Birinci ve sekizinci maddede yazılı vesikalarla vaktinde başvuranlar arasından pek iyi ve iyi dereceli olanlar tercih edilir.

Kabul edilecek talebe diploma derecesine ve başvurma tarihlerine göre seçilirler. Kadro dolmadığı takdirde orta dereceliler de başvurma sırasına göre alınabilirler. Ayni şerait altında liseden fen kısmından çıkacaklar tercih olunur.

11. — Cevap isteyenler ayrıca pul göndermelidirler;

12. — Başvurma zamanı Ağustosun birinci gününden Eylûlün 30 uncu günü akşamına kadardır. Bundan sonraki başvurmalar kabul edilmez.

(4643) (2298)

İstanbul P, T, T. Vilâyet Müdürlüğünden:

1 — 1 - Ağustos - 937 tarihinde meriyet mevkiine giren 3222 sayılı telsiz kanununun muvakkat maddesi mucibince, bu kanunun meriyete girdiği tarihte mevcut bilumum telsiz tesisatı ve cihazları sahipleri bir ay içinde ruhsatname almağa mecburdur.

2 — Umumî telsiz telefon neşriyatını almağa mahsus alıcı tesisat ve cihazı sahiplerinin ruhsatname almak için en yakın P. T. T. merkezine müracaat ederek senelik ücreti tediye etmeleri lâzım ve kâfidir. Bu kanunun meriyete girdiği tarihten evvel alınmış olup 937 malî senesine cari olan ücretler mezkûr sene için alınacak ücretten mahsup edilir.

3 — Bu kanun hükümlerine göre esasen ruhsat verilmesi caiz olmıyan kimselerden verici veya hem verici ve hem alıcı telsiz tesisatı vücude getirenler hakkında bir seneden üç seneye kadar hapis cezası hükmolunur. Ve tesisat zabıt ve müsadere edilir.

Ruhsat alması caiz olan kimseler tarafından ruhsat alınmaksızın verici veya hem verici ve hem alıcı tesisat vücude getirilirse bir aydan altı aya kadar hapis veya yüz liradan bin liraya kadar ağır para cezası hükmolunur. Ruhsat almaksızın yalnız alıcı tesisat veya cihazı vücude getirenler veya kullananlar hakkında 25 liradan 250 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur. Seferberliğe hazırlık veya seferberlik zamanında veyahut hazarda örfî idare mıntakalarile her nevi askerî memnu mıntakalarda birinci fıkrada yazılı fiilî işleyenler hakkında beş seneden on seneye kadar ağır hapis veya ikinci fıkrada yazılı fiili işleyenler hakkında bir seneden üç seneye kadar ağır hapis ve üçüncü fıkrada yazılı fiili işleyenler hakkında ise bir aydan altı aya kadar hapis cezası verilir. 4809

KIZILAY

HASTABAKICI HEMŞİRELER

Okulu direktörlüğünden:

Yeni ders yılına hazırlanmaktadır. Okul geceli ve parasızdır. Okul, genç bayanların hastabakıcı ve ziyaretçi hemşire yetişerek, hastanelerde ve umumî sıhhatle alâkadar olan müesseselerde çalışmalarına mahsustur.

Tahsil müddeti üç yıldır. Teorik ve pratiktir. Dersler hususî doktor profesörler ve muallimler tarafından verilir.

İsteklilerin iyi ahlâklı ve sıhhatli ve en az orta tahsili bitirmiş olmaları şarttır. Diğer şartlarımızla fazla izahat için yazı ile veya bizzat İstanbulda Aksarayda Haseki caddesinde Okul Direktörlüğüne müracaat edilmesi. 15 Eylûl 1937 den sonra müracaatlar kabul edilmiyecektir.

Uyuşturucu Maddeler Inhisarından:

1) 1934 ve daha evvelki seneler mahsulünden olup idaremiz satışlarına iştirak ettirilmek üzere depolarımıza tevzi olunan afyonların sahiplerine 1936—1937 senesi satışlarımız üzerinden tediyesi lâzım gelen yüzde otuzların tevzii mukarrerdir.

Tevziat morfin makbuz sıra numaraları ile aşağıda gösterilen günlerde yapılacaktır.

2) Istanbuldan gayri mıntakalarda bulunan afyon sahipleri ellerindeki morfin makbuz numaraları ile açık adreslerini birer mektupla idaremize bildirmelidirler. Bu takdirde tahakkuk edecek hisseleri havaleten adreslerine gönderilecektir.

3) Ellerindeki makbuz numaralarına nazaran gününde müracaat etmiyenlere hisseleri tevziatın sonunda verilecektir. (4781)

Makbuz No.	Müracaat tarih		Gün
1001—1025	28 Temmuz	937	Çarşamba günü
1026—1050	29 „	„	Perşembe günü
1051—1075	30 „	„	Cuma günü
1076—1100	2 Ağustos	„	Pazartesi günü
1101—1125	3 „	„	Salı günü
1126—1150	4 „	„	Çarşamba günü
1151—1175	5 „	„	Perşembe günü
1176—1200	6 „	„	Cuma günü
1201—1225	9 „	„	Pazartesi günü
1226—1250	10 „	„	Salı günü
1251—1275	11 „	„	Çarşamba günü
1276—1306	12 „	„	Perşembe günü
501—538	13 „	„	Cuma günü
539—588	16 „	„	Pazartesi günü
589—620	17 „	„	Salı günü

Memur Aranıyor

T. C. Ziraat Bankasından:

Ordu, Mersin ve Istanbul şubelerimiz Kambiyo işlerinde çalıştırılmak üzere yüz lira aylıkla ve imtihanla dört memur alınacaktır. Tahsillerinin liseden aşağı olmaması ve Fransızcaya iyi derecede vâkıf olmaları lâzımdır. Taliplerin Istanbul şubemizde Kambiyo kısmına müracaatları. (4649)

Memurluk Müsabakası imtihanı

T. C. Ziraat Bankasından:

Bankamızın merkez, şube ve ajanları için LUZUMU KADAR MEMUR ALINMAK UZERE müsabaka imtihanı açılmıştır.

Müsabakaya girebilmek için en az orta mektep mezunu olmak ve yaşı 18 den aşağı 30 dan yukarı olmamak şarttır.

(Bu yaştan aşağı olanlar imtihana girebilirlerse de 18 yaşından evvel memurluk sınıfına geçemezler).

Orta mektep mezunları için altı ay, lise ve yüksek mektep mezunları için bir sene devam edecek olan staj müddeti zarfında orta mektep mezunlarına 30, orta ticaret mektebi mezunlarına 40, lise ve ticaret lisesi mezunlarına 80, yüksek mektep mezunlarına 100 liraya kadar ve imtihandaki muvaffakıyet derecesiyle mütenasip surette ücret verilecektir.

Iyi derecede yabancı dili bilenlerin ücretleri emsalinden on liradan az olmamak üzere yüksek tutulur.

Staj devresini takiben yapılacak meslekî imtihanda muvaffak olanlar, yirmi liradan aşağı olmamak kaydiyle yüzde yirmi nisbetinde zamla TEKAUDE TABI DAIMI KADROYA alınırlar.

Müsabaka imtihanlarına Ankara, Adana, Antalya, Afyon, Aydın, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Diyarbekir, Denizli, Edirne, Edremit, Erzurum, Erzincan, Eskişehir, G. Aymtap, Istanbul, Izmir, Kastamonu, Kars, Kayseri, Konya, Kütahya, Giresun Malatya, Maraş, Samsun, Ordu, Uşak, Odemiş, Sıvas, Tokat, Trabzon, Van, Yozgat, şubelerimizde orta mektep ve orta ticaret mezunları için 19 ve 20 ağustos ve lise ve yüksek mektep mezunları için 23 ve 24 ağustosta saat dokuzda başlanacaktır.

(Ankara ve Istanbuldaki imtihanlara orta mektep mezunları alınmıyacaktır.)

Müsabakaya gireceklerden ne gibi vesikalar arandığı ve nelerden imtihan yapılacağı yukarıda isimleri yazılı şubelerimizden elde edilebilecek izahnamelerde görülebilir.

Isteklilerin müsabakaya iştirak edebilecekleri mahaldeki banka şubesi Müdürlüğüne ve Ankarada Bankanın personel işleri Müdürlüğüne 18—8—1937 tarihine kadar müracaat etmeleri lâzımdır. (4673)

Siyasal Bilgiler Okulu Direktörlüğünden:

Siyasal Bilgiler okuluna Lise mezunları arasında yapılacak seçme sınavında kazananlardan 65 i meccanî leylî ve 35 i neharî olmak üzere bu yıl 100 talebe alınacaktır.

Ucretli leylî talebe alınmıyacaktır. Namzet kaydı 15 — Ağustos — 937 den 18 Eylûle kadar muayyen günlerde Ankarada Siyasal Bilgiler okulunda, Istanbulda Yüksek Oğretmen okulunda yapılacaktır. Fazla izahat için bu okullara müracaat olunması. (2240) (4642)

P. T. T. Fabrikası satınalma komisyonundan:

Kasa imalâtında kullanılmak üzere muhtelif eb'adda cem'an 2625 kilo demir saç ile keza muhtelif eb'adda 1700 kilo lâma demiri açık eksiltme ile satın alınacaktır. Bunların tamamının muhammen bedeli 690 lira 75 kuruş ve muvakkat teminatı 52,5 liradır.

Taliplerin şartnameyi görmek için her gün ve eksiltmeye iştirak için 6—8—937 tarihine rastlayan Cuma günü saat 15 de Fabrikada müteşekkil Komisyona müracaatları. (4395)

Asgarî her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi

RADYOLİN

Diş macunile fırçalamalısınız

Cünkü

Bir defa fırçalamakla dişler temizlenmiş olmaz. Ağız guddelerinin ve dahili uzuvların mütemadi ifrazatı, dışarıdan mütemadiyen alınan ecnebi maddeler mikroplar, yemek, içki, sigara vesaire dişlere, diş etlerine binbir mikrop aşılar, arızalar husule getirir. Bunlar birike birike nihayet dişlerde çürüme, etlerde iltihaplar başlar. Artık felâketi önlemek ve durdurmak güçtür.

Vaktinde ihtiyatı elden bırakmıyarak dişlerinizi en az günde 3 defa

Radyolinle fırçalayınız

OPTAMİN

Saç eksiri, saç köklerine abıhayat gibi tesir eder

Saç dökülmelerinin kat'î devasıdır. Geddelere neşvünüma bahşederek saçları büyütür, sıklaştırır ve uzatır. Saç hastalıklarına, kepeğe ve cilddeki müz'iç kaşıntıya karşı:

OPTAMİN SAÇ EKSİRİ

ADEMİ İKTİDAR
ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

Hormobin

Tabletleri. Her eczanede arayınız (Posta kutusu) 1255 Hormobin Galata istanbul

PROFİLÂKSİN

Belsoğukluğu ve Frengiden korur.

VİROZA FATI

Antivirüsle Tedavi

Kan çıbanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar, dolama, meme iltihabı ve çatlaklar, flegmonlar, yanıklar, tıraş yaraları, ergenlikler, koltuk altı çıbanları.

Tedavisini en erken ve en emin bir surette temin eder.

Satış mahalli:

Şark İspençiyari Lâboratuvarı
ISTANBUL

"HAVALANDIRILMIŞ" YENİ PUDRA

Güzellik mütehassısı Parisli bir kimyagerin şayanı hayret keşfi.

Evvelce, mevcudiyeti bile tahayyül edilemiyen on misli daha ince, daha hafif ve havada uçurulup tekrar toplanan yegâne pudra haline getiren Parisli bir kimyagerin şayanı hayret yeni usulü, Tokalon pudrasının imalinde tatbik edilmektedir. Bunun içindir ki, Tokalon pudrası, cildi bir güzellik tabakasile kaplıyarak yüze muntazaman ve mütesaviyen yayılır ve âdeta tabiî bir güzellik temin eder. Bu pudra ile "Makyaj edilmiş" manzarasını veren adî ve ağır pudralar arasında ne büyük fark değil mi? Ayni zamanda Tokalon pudrasında krem köpüğü vardır. Pudranın tamam 8 saat cildde yapışmış kalmasına sebep olur. Tokalon pudrasını kullandığınız takdirde, en sıcak salonlarda bile tekrar pudralanmıya hacet yoktur. Uzun bir dans suvaresinden sonra bile teniniz daima terü taze kalacaktır.

HASAN

Şekerli ve meyvalı olup en leziz birgazoz ve en nefis bir şampanya hulâsası gibi insana zevk ve hayat veren bilhassa İngiltere ve İtalyada şerbet ve içki yerine kullanılan en sıhhî bir mayidir. Hasan gazozu midevî ve hâzımdır. Yemeklerden sonra 1 veya 2 çorba kaşığı içilebilir. Yazın sıcaktadondurma ve şerbet yerine Hasan gazoz özü alınız. Çok ucuzdur:

Hasan meyva özü

Ekşilik, şişkinlik, ağrı, hazımsızlık, iştahsızlık gibi hallerde dolgun ve gazli midelere yemekten sonra, küçüklere 1, büyüklere 2 tatlı kaşığı midevî ve hâzımdır. İnkıbaz ve barsaklarda atalet halinde sabah aç karnına 1 - 2 tatlı kaşığı müleyyin ve çorba kaşığı ile müshildir. Meyvaların özünden yapılmıştır. Şekersizdir.

10 TANESİ

15 KURUŞ

10 TANESİ

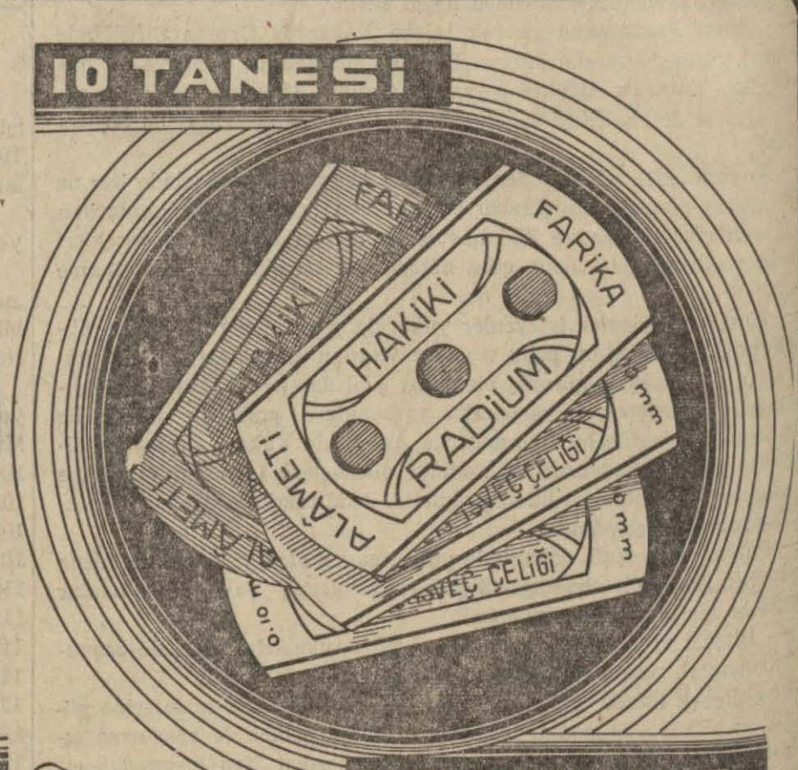

30 KURUŞ

TARIK ADAL

Sayğı değer Bayanlar ve Baylar:

Galatasarayında açılan Yerli Mallar Sergisine teşrifinizde RADİUM ve EMİR tıraş bıçakları paviyonunda uğramayı unutmamanız rica olunur. Bu sergi sırf Türkiyede imal edilen eşyaya mahsus olduğundan buraya öyle TÜRKÇE İSİMLİ ve üzerlerinde Made in Germany markalı tıraş bıçakları kat'iyyen giremez. Bu sergide ancak kendi vatandaşlarımızın ellerile hazırladığı HAKİKİ RADİUM ve EMİR yerli tıraş bıçaklarını bulacaksınız Her gördüğünüz TÜRKÇE İSİMLİ tıraş bıçaklarını yerli malı sanmayınız, bunların ecnebî malı olduğu üzerlerindeki Made in Germany markasından bellidir.

HAKİKİ RADİUM ve EMİR yerli tıraş bıçaklarına verilen para memleketimizde kaldığından bunları kullanmak iktisada riayet ve yerli sanayiinin dahi terakkisine hizmet etmektir.

Her yerde yerli malı yapan fabrikalarını arıyalım ve yalnız onların mamulâtını kullanalım, zira YERLİ MALI KULLANMAK MEMLEKET BORCUDUR.

HAKİKİ RADİUM ve EMİR yerli tıraş bıçakları Türkiyenin her tarafında satılmakta olduğundan her yerde arayın ve alıp güle güle kullanın.

FABRİKASI: RADİUM TİCARETHANESİ - İstanbul - Galata Okçu Musa caddesi No. 104/106. Telefon 12878. Posta kutusu 1313. Telgraf: Radium - İstanbul

20/8-20/9/937 DE DEVAM EDECEK OLAN VII Cİ İZMİR ENTERNASYONAL FUARINDA 252 No. PAVİYONUMUZA TEŞRİFİNİZİ BEKLERİZ.

Sahibi: Ahmet Emin YALMAN. Umumî Neşriyatı İdare Eden: S. SALİH Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi Basıldığı yer TAN matbaası